

**ODVETNIŠKA PISARNA
ZAKONJŠEK, d.o.o.**

13 -05- 2019

PREJETO

P 2592/2016-III

**REPUBLIKA SLOVENIJA
OKROŽNO SODIŠČE V LJUBLJANI**

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Okrožno sodišče v Ljubljani, okrožna sodnica Jelka Podgoršek,

je v pravdni zadevi tožeče stranke: **Združenje SAZAS, Špruha 19, Trzin, ki jo zastopajo odvetniki iz Odvetniške družbe Rojs, Peljhan, Prelesnik in partnerji o.p. d.o.o. iz Ljubljane,**

zoper toženo stranko: **DNEVNIK, družba medijskih vsebin d.d., Kopitarjeva ulica 2, Ljubljana, ki jo zastopajo odvetniki iz Odvetniške pisarne Zakonjšek d.o.o., Ljubljana,**

zaradi plačila odškodnine, umika člankov in objave sodbe, vsp. 50.000 EUR, 25.000,00 EUR in 25.000,00 EUR,

po dne 1. marca 2019 končani javni glavni obravnavi,

dne 10. maja 2019

RAZSODILO:

I. Sprememba tožbe se dovoli in se zavrne se tožbeni zahtevk:

I.

„Toženi stranki, se naloži umik objave na spletnem portalu www.dnevnik.si članka z naslovom „Zakaj je SAZAS nakazal milijone evrov v Švico?“, objavljenega 14. 11. 2016, članka z naslovom „Milijoni so odtekali, nadzornik pa je spal“, objavljenega 16. 11. 2016, članka z naslovom „Zakaj nadzornik ni preverjal SAZASA?“, objavljenega 17. 11. 2016, članka z naslovom „Producenti se lahko za svojim denarjem obrišejo pod nosom“, objavljenega 19. 11. 2016 in članka z naslovom „SAZAS toži Dnevnik zaradi člankov o nakazovanju denarja v Švico“, objavljenega 19. 5. 2018.

II.

Tožena stranka je dolžna tožeči stranki plačati 50.000,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od 29. 11. 2016 dalje do plačila.

III.

Tožena stranka je dolžna v roku 15 dni od pravnomočnosti sodbe pod izvršbo v časniku Delo, Dnevnik in na spletnem portalu www.dnevnik.si objaviti to sodbo.“

- II. Tožeča stranka je dolžna toženi stranki plačati na znesek 4.502,24 EUR odmerjene stroške tega pravnega postopka v 15 dneh, po poteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

OBRAZLOŽITEV:

1. Tožnica navaja, da od toženke zahteva odškodnino, ker je toženka kot izdajateljica časopisa (dnevnega glasila) Dnevnik in imetnica spletnega portala www.dnevnik.si z objavo sedmih člankov, vezanih na očitek nepravilnosti pri nakazilih denarja kolektivni organizaciji iz Švice, okrnila ugled in dobro ime tožnice. Zahteva denarno odškodnino za nepremoženjsko škodo, ukrep odstranitve člankov s spletne strani www.dnevnik.si in ukrep objave sodbe. Toženka je objavila naslednje članke:
  - „Zakaj je SAZAS nakazal milijone evrov v Švico?“ dne 14. 11. 2016 na spletnem portalu www.dnevnik.si,

- „Milijoni so odtekali, nadzornik pa je spal,“ ki je bil 16. 11. 2016 objavljen v časopisu Dnevnik,
  - „Milijoni so odtekali, nadzornik pa je spal,“ ki je bil 16. 11. 2016 objavljen na spletnem portalu www.dnevnik.si,
  - „Nadzornik se izgovarja, minister jih bo izprašal,“ ki je bil 17. 11. 2016 objavljen v časopisu Dnevnik,
  - „Zakaj nadzornik ni preverjal SAZASA?,“ ki je 17. 11. 2016 objavljen na spletnem portalu www.dnevnik.si,
  - „Producenti se lahko za svojim denarjem obrišejo pod nosom,“ ki je bil 19. 11. 2016 objavljen na spletnem portalu www.dnevnik.si in
  - „Za svoj denar se lahko obrišejo pod nosom,“ ki je bil 21. 11. 2017 objavljen v časopisu Dnevnik.
2. Spletni portal www.dnevnik.si je medij, ki je opredeljen v 2. členu Zakona o medijih, enako tudi časopis Dnevnik. Toženka je izdajateljica obeh medijev, ki samostojno oblikuje programsko zasnovo medija in nosi temeljno odgovornost za njeno izvajanje. Članki so bili objavljeni z namenom pridobivanja prihodka, toženka ima od tega ekonomsko korist. Izdajatelj medija je tisti, ki odgovarja za objavljene vsebine oziroma prispevke. Toženka je nosilka spletnega portala in izdajateljica časopisa Dnevnik.
3. Prvi članek je neresničen in objektivno žaljiv, obravnava pa ravnanja toženke v zvezi z razdelitvijo nadomestil prejetih iz naslova kableske retransmisije. Velja namreč (Zakon o avtorski in sorodnih pravicah) da je za kablesko retransmisijo določeno obvezno kolektivno upravljanje avtorskih pravic, vsebina članka pa je neresnična in zavajajoča. Tožnica naj bi namreč, kot izhaja iz članka, v letih 1999 do 2010 prejela visoke zneske za kablesko retransmisijo, ves denar pa nakazala v Švico, upravičeni avtorji pa naj bi nadomestila ne prejeli. Gre za medij, ki nima nivoja rumenega tiska, tega bralci ne pričakujejo, pisanje je bilo senzacionalistično in odkazuje na kriminalno dejavnost tožnice in poslovanje tožnice s „slamnatim podjetjem“ v Švici. Objavljena fotografija ne prikazuje zastopnika tožnice. Tožnica zato pojasnjuje, da je s (švicarsko) kolektivno organizacijo AGICOA sodelovala na podlagi dovoljenja za uveljavljanje avtorskih pravic v primeru kableske retransmisije avdiovizualnih del, dovoljenja ni pridobila nobena druga kolektivna organizacija, saj ni bila ustanovljena. Zato je UIL tožnici izdal začasno dovoljenje za uveljavljanje avtorskih pravic v primeru kableske retransmisije avdiovizualnih del št. 800-3/00-3 dne 24. 1. 2001 (začasno dovoljenje). Do takšne odločitve UIL je prišlo zaradi tega, ker je bilo področje kableske retransmisije

avdiovizualnih del v tem obdobju neurejeno in nezakonito, kabelski operaterji so avdiovizualna dela uporabljali, nadomestil pa niso plačevali. Področje je bilo odprto za zlorabo pravic in si je tako mednarodna skupnost, skupaj z Evropsko komisijo, preko UIL prizadevala urediti stanje. Brezplačna uporaba avdiovizualnih del je nedopustna, protipravno stanje pa je bilo z uporabo začasnega dovoljenja ustavljeno. Prišlo je do pogajanj in v letu 1999 do sklenitve Memoranduma o ureditvi avtorskih in sorodnih pravic za televizijske in radijske programe, retransmirane v kabelskih sistemih v Sloveniji (Memorandum). S tem je bil izpolnjen pogoj iz 9. člena Direktive št. 93/83/EGS o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo. Določil je obveznost držav članic za zagotovitev izvajanja pravic kabelske retransmisije preko kolektivnih organizacij. Tožnica je zato na podlagi Začasnega dovoljenja in Memoranduma ves čas sodelovala z družbo AGICOA iz Švice. Šlo je za pobudo Evropske komisije, UIL pa je vse ves čas vodil in koordiniral. Družba AGICOA ima mednarodni ugled, je neprofitna kolektivna organizacija, ki skrbi za kolektivno upravljanje avdiovizualnih pravic. Tudi ta družba je sodelovala pri oblikovanju besedila direktive in od leta 2000 zbrala in razdelila več kot pol milijona evrov za avtorska nadomestila za več kot 700.000 avdiovizualnih produktov. Deluje na globalnem trgu, včlanitev je brezplačna, stroški administracije pa znašajo manj kot 10 % zbranih prispevkov. Na ta način je omogočeno ustrezno povračilo avtorskih nadomestil vsem upravičenim avtorjem. Tožnica je delovala na podlagi Memoranduma in začasnega dovoljenja, tako z družbo AGICOA kot tudi z družbami EUR, EBU in VPRT. Tožnica je ves čas vodila kampanjo in aktivno opozarjala avtorje oziroma slovenske producente na pogoj registracije pri AGICOA zaradi posledične delitve in izplačila nadomestil. AGICOA se je z Memorandumom pogodbeno zavezala za izplačevanje nadomestil slovenskim imetnikom avtorskih pravic na avdiovizualnih delih v primerih kabelske retransmisije, avtorji so se morali pri AGICOA le registrirati. Vsi avtorji, ki so tako priglasili svoj repertoar in druge potrebne podatke, so dobili izplačilo honorarja, saj je AGICOA spremljala dejansko uporabo varovanih del na ozemlju Slovenije, jo obračunavala in delila nadomestila upravičenim imetnikom pravic. Če upravičen imetnik pravic ni priglasil pa je res, da je njegov zahtevek po petih letih zastaral. Bistveno pa je, da se je neizplačan denar vrnil v distribucijski postopek in je bil v vsakem primeru izplačan le imetnikom avtorskih pravic. Z ustanovitvijo Zavoda za uveljavljanje pravic avtorjev, izvajalcev in producentov avdiovizualnih del Slovenije (Zavod AIPA) in dodelitvijo dovoljenja UIL je pristojnost, ki jo je na podlagi začasnega dovoljenja imela tožnica, prešla na Zavod AIPA. Trditve v članku so zato neresnične in zavajajoče, saj:

- AGICOA ni zasebna družba, pač pa uveljavljeno evropsko združenje. Opustitev tega podatka naredi poročanje zavajajoče in vzeto iz koncepta;

- kot neresnična se izkaže tudi trditev o opustitvi ustreznega ukrepanja s strani UIL glede „spornih nakazil“ v Švici, saj ta nakazila niso bila sporna, pač pa namenjena preprečevanju piratstva;
  - senzacionalistično je predstavljena (zgolj) zgodba slovenskega režiserja Jana Cvitkoviča;
  - navedeno je v članku podprto z izjavo predsednika društva slovenskih producentov Mihe Črnca, ki je delovanje tožnice obsodil z označbo „gospodarski kriminal“ in je takšna enostranska objava tega mnenja pravno nesprejemljiva, saj je bila obramba tožnici onemogočena;
  - skrbnost izdajatelja medija se kaže v tem, da mora novinar pri objavljanju informacij, ki vsebujejo hude obtožbe, pridobiti odziv tistih, ki jih te informacije zadevajo, take informacije pa objaviti praviloma že v istem prispevku. Novinarka pred objavo spornega članka ni pridobila odziva predstavnika AGICOE, zato je bilo poseženo tudi v ugled te mednarodne kolektivne organizacije. Ne bi smela zamolčati informacij in bi morala predstaviti kontekst delovanja in pogoje izplačila avtorskih nadomestil s strani AGICOE. Novinarka bi morala zapisati, da ti avtorji niso kontaktirali niti tožnice niti AGICOA, oziroma niso kako drugače (pravno) zahtevali izplačilo avtorskih honorarjev, kar je ključno za razumevanje neresničnih obtožb v članku, saj registracija logično predstavlja pogoj za nadaljnja izplačila.
4. Šele v nadaljevanju članka je obravnavan vsebinsko bistven del objave, ki se nanaša na AGICOA. Tudi tu pa gre za senzacionalistični naslov „8 milijonov letno“ kjer so predstavljeni visoki zneski, vzeti popolnoma iz koncepta in so tudi neresnični. AGICOA je za svoje storitve zadržala le 10 % nakazanega denarja za plačilo opravljenih storitev, vse to pa v članku ni navedeno in so zavajajoče povzete tudi trditve nekdanjega direktorja UIL Jurija Žureja ki je obsodil delovanje AGICOA in tožnice. Nobeno drugo mnenje odgovorne osebe ni predstavljeno, navedeni pa je funkcijo direktorja UIL opravljal le dve leti. Iz članka ni jasno, zakaj je predstavljen šele sedaj glede na razkritje že v letu 2012. Gre za načrtno in sistematično poročanje toženke z izključnim namenom okrnitve ugleda tožnice. V članku je tudi senzacionalistični podnaslov „krhka pravna podlaga“ in šele v tem delu kratko obrazloženo dejstvo sklenitve Memoranduma. Zaničljiva je izjava o „nekakšnem pravnem dogovoru“, ki naj bi bil Memorandum in je neresničen zapis o neobstoju pravne podlage za sklenitev samega Memoranduma. Kot gotova trditev je v članku zapisano tudi, da AGICOA nikoli ni predložila nobenih dokumentov glede izplačil sredstev upravičenim avtorjem in neresnična je tudi navedba o nesodelovanju tožnice s toženko. V zaključnem delu članka „kaj med tem počne nadzornik“ je žaljivo predstavljeno tudi delovanje UIL, katerega tedanji direktor dr. Jurij Žurej je bil krivdno sicer res razrešen,

vendar iz razlogov, ki niso vezani na delovanje tožnice. Mediji, kot je toženka, naj bi poročali objektivno in v članku je podan povsem nekonkretiziran zapis, ki se nanaša na povzetek sodbe Belgijskega sodišča, ki naj bi dokazovala resničnost v članku predstavljenih dejstev. Navedena sodba ni oprijemljivo predstavljena in resničnosti navedenega zato ni mogoče preveriti. Gre za neresnično prikazovanje tožnice s samovoljnim ravnanjem toženke za ravnanja, ki so medijsko že bila obravnavana in so bila relevantna pred 15 leti. V nadaljevanju pa tožnica izpostavlja še druge objavljene članke.

5. 16. 11. 2016 je bil v časopisni izdaji Dnevnik in na spletnem portalu objavljen članek z naslovom „Milijoni so odtekali, nadzornik pa je spal“. Oba članka v bistvenem enako obravnavata problematiko izplačevanja nadomestil za kabelsko retransmisijo (kot tudi prvi članek). Članek je oblikovan senzacionalistično, pravna podlaga sodelovanja tožnice z družbo AGICOA ni ustrezno predstavljena. Izrecno je zapisano, da „glavnina denarja ni prišla do avtorjev - neuradno naj bi šlo za 20 milijonov evrov - kar je SAZAS z Matjažem Zupanom na čelu nakazal v Švico“ navedeno je neresnica, uporabljen je slog rumenega tiska. V nadaljevanju tožnica ponovno izpostavlja način sklenitve Memoranduma in zatrjuje, da gre za navedbe o žaljivem in neresnično prikazanem sodelovanju tožnice z AGICOA.
6. 17. 11. 2016 je bil v časopisu Dnevnik objavljen članek „Nadzornik se izgovarja, minister jih bo izprašal“, istega dne pa na spletnem portalu www.dnevnik.si vsebinsko enak članek z naslovom „Zakaj nadzornik ni preverjal SAZASA?“. Tudi v teh dveh člankih gre za zavajajočo predstavitev delovanja AGICOA in neresnične zapise, da naj bi si tožnica prisvojila kar 3 milijone evrov provizij.
7. 19. 1.1 2016 je bil na spletnem portalu toženke objavljen članek z naslovom „Producenti se lahko za svoj denar obrišejo pod nosom“. Toženka že v podnaslovu neresnično sporoča bralcem da „Producenti, scenaristi in režiserji, ki že desetletja niso prejeli niti centa za svoje avtorske pravice iz naslova kabelske retransmisije, se lahko za ta denar obrišejo pod nosom“. Tožnica naj bi vse navedeno povzročila in onemogočila. V teh dveh člankih je prvič omenjen pogoj ustrezne registracije, ni pa navedeno, da je avtorje in producente k temu poziva prav tožnica. Ponovno so podane neresnične trditve o statusu AGICOE, saj je sodelovanje s tožnico temeljilo na Memorandumu. Dejstvo o prikrajšanju slovenskih producentov, scenaristov in režiserjev za izplačilo ustreznih nadomestil in zadržanost AGICOE do slovenskih avtorjev je podana izključno z namenom očrnitve tožnice. Naveden je znesek 31,6 milijona evrov sam po sebi ne pove ničesar, tožnica pa neresnično in žaljivo prikazana kot goljufivo združenje. Tožnica je na svoji spletni strani 15. 11. 2016 in 19. 11. 2016 objavila izčrpan vsebinski odgovor na vse očitke toženke. Novinarka je ta odgovor povsem prezrla in zadnji članek objavila brez sklica na ta odgovor.

8. Za tožnico je zato bistveno, da so v spornih člankih namerno zapisana neresnična dejstva, žaljive trditve o tožnici in žaljive obdolžitve. S tem je toženka zlorabila pravico do svobode izražanja, ne da bi preverila resničnost navedb oziroma trditev v obravnavanih člankih. V nadaljevanju tožnica navede, katere so te navedbe oziroma trditve, kot bo pojasnjeno v nadaljevanju te sodbe.

9. Toženka je kršila ugled in dobro ime tožnice, ki jo predstavlja v povsem negativni luči s trditvami o nakazovanju milijonov zasebni družbi v Švici, pri čemer naj bi UIL spal. To so sklepni zaključki v vseh sedmih spornih člankov, ki neobjektivno predstavljajo delovanje tožnice v okviru sklenjenega Memoranduma, za sklenitev katerega sta se zavzemala UIL in Evropska komisija. V člankih je praviloma uporabljena trdilna oblika, ki bralcu ne dopušča dvomiti v resničnost zapisanega. Pravica do lažne informacije ne more biti deležna pravnega varstva. Uveljavljeno stališče, tako v teoriji kot v sodni praksi je, da je pri posegih v čast in dobro ime potrebno razlikovati med objavo dejstev in objavo mnenj. Vsebina člankov je predstavljena v nasprotju s poštenostjo pri izvrševanju pravice do svobodnega izražanja. Z neresničnim, enostranskim, subjektivnim in žaljivim načinom zapisa trditev v spornih člankih je novinarka prekršila tudi kodeks novinarjev Slovenije, saj so članki vsebinsko neresnični, nekorektni, žaljivi in toženka ni imela nobene prave možnosti odziva na očitke pred njihovo objavo. Vse skupaj kaže vsaj na hudo malomarnost toženke, ki ni preverila resničnosti neresničnih trditev in zelo hudih obtožb. Zato je toženka odgovorna, saj bi morala vedeti, da so trditve neresnične oziroma v primeru dvoma ustrezno opozoriti na njihovo resničnost. Tožnica se zaveda pomena iskanja pravega ravnotežja med svobodo izražanja in spoštovanjem pravice do ugleda in dobrega imena. V primeru kolizije med pravico do varstva časti in dobrega imena ter pravico do svobode izražanja je lahko izjemoma izključena protipravnost zelo ostrih, surovih in brezobzirnih izjav, ki pa jih bralec oziroma poslušalec še vedno razume kot kritiko ravnanja ali stališča, bo pa še vedno podana protipravnost izjav, ki jih bralec razume kot napad na ugled, sramotitev, ponižanje, prezir in zasmehovanje. Kjer govorcu ni več do vplivanja na razpravo v zadevah javnega pomena, temveč zgolj za žalitev drugega, protipravnost ni izključena. V konkretnem primeru gre prav za tak primer in je ob žaljivem in neresničnem poročanju pomemben celoten kontekst sedmih člankov, ki učinkujejo objektivno žaljivo in postavljajo tožnico v luč goljufive organizacije. Prikazana je v slabi luči, torej kot združenje, ki je zlorabljalo zaupanje svojih članov zaradi načrtnega odtakanja milijonov nekemu zasebnemu podjetju v Švici. Raven skrbnosti, ki jo je pokaže novinarka, mora imeti naravo profesionalne osebe in je novinar dolžan preverjati resničnost določenih informacij pred njihovo izjavo. Tega novinarka Anja Hreščak ni naredila, celo namenoma je zapisala neresnice. Okrnitev ugleda pravne osebe je posebna oblika priznane škode in to je za tožnico izjemnega pomena. Kot varuh intelektualne lastnine nastopa kot vmesni član med avtorji in uporabniki glasbe. Članki so bili objavljeni na spletnem portalu

kot tudi v časopisu Dnevnik in na ta način zajemajo velik del bralcev. Tožnica poda podatke o branosti, ki kažejo, da časopis dnevno prebere do 46.260 bralcev. Višina zahtevane odškodnine je zato primerna, saj gre za okrnitev poslovnega ugleda tožnice, ki bo imela neposredni vpliv na oteženo zbiranje prispevkov s strani uporabnikov avtorskih pravic. Tožnica je imela v letu 2015 za 15.032.642,00 EUR celotnih prihodkov, okrnitev njenega ugleda in dobrega imena pa realno lahko povzroči poslovni „domino efekt“ preko zavlačevanja plačila nadomestil, kar predstavlja izjemno škodo. Izplačevanje avtorskih nadomestil, torej tematika, ki jo obravnavajo sporni članki je izjemno pomembna in že ima posledice, saj se razburjeni avtorji obračajo na tožnico in zahtevajo pojasnila. Povzročena je velika škoda celotnemu sistemu varstva avtorskih pravic. Tožnica aktivno deluje na mnogih gospodarskih in kulturnih področjih in je pomembno, da njena kredibilnost ni okrnjena. Nastopa v številnih postopkih in ima pogodbene partnerje. Pomemben je tudi preventivni vidik zahtevane odškodnine, saj zloraba moči vodilnih časopisnih hiš v luči objave nepreverjenih informacij postaja vse pogostejša, tudi za politični vpliv določenih elit. Tudi spletni portali v sodobni informacijski družbi postajajo vse vplivnejši. Nedopustno je ravnanje toženke, ki na račun dviga prihodkov iz lastnega poslovanja povzroča tožnici nastanek nepremoženjske škode v neprimerljivo večjem obsegu. Tožnica zato iz tega naslova zahteva 50.000,00 EUR, zahteva pa tudi, naj toženka s kršitvijo preneha in objavi sodbo. Podan je interes javnosti po obveščeni o izidu te pravde.

10. Iz nadaljnjih navedb tožnice izhaja še, da je kolektivna organizacija organizirana v statusni obliki društva in je bistveno, da niti ZASP niti ZKUASP ne določata javne funkcije upravljanja avtorske in sorodnih pravic. Kolektivna organizacija, kot je tožnica, je v lasti in pod nadzorom svojih članov in je ni mogoče enačiti z osebo javnega prava. Je neodvisna organizacija in se financira izključno na podlagi zbranih avtorskih honorarjev in zato meja dopustnih ugledov v ugled tožnice ni postavljena nižje kot sicer, saj delovanje tožnice ni sofinancirano s strani države in njenih državljanov, ne opravlja pa tudi javne službe. Nima statusa absolutno javne osebe in njeno poslovanje ni avtomatično predmet javnega interesa. Tožnica ne deluje v javnem interesu, pač pa izključno v korist imetnikov pravic, katere kolektivno upravlja. Zato ne držijo trditve toženke o obstoju velikega interesa javnosti za seznanitev delovanja tožnice. Vsebina spornih objav ni vezana na temo javnega interesa, tožnica ni pravna oseba javnega prava, zanimanja zanjo pa se ne sme ocenjevati s stališča glede na zanimanje bralcev, pač pa velja pravilo resničnosti in realnosti. Četudi so trditve o nakazovanju milijonov evrov v Švico same po sebi zanimive za bralce, ta tema ni tema javnega interesa, kot so to politični dogodki, poslovanje državnih organov in javne uprave ter druge zadeve javnega pomena, ki so vezane na aktualno politično življenje. Tožnica ni društvo, ki deluje v javnem interesu, ni oseba javnega prava po Zakonu o javnih naročilih in po nobenem predpisu RS ne šteje kot javna pravna oseba oziroma kot subjekt,

ki deluje v javnem interesu. Sicer pa je novinarka Anja Hreščak v obdobju od 10. 11. 2016 do 17. 11. 2016, pred objavo spornih člankov, razpolagala z uradnimi odgovori URSIL, katerih vsebino je v svojih pisanjih namenoma izpustila. Tema, ki jo je obravnavala, terja poglobljeno razumevanje pravnih razmerij med kabelskimi operaterji, imetniki pravic in pristojnimi kolektivnimi organizacijami. Mnenji Jana Cvitkoviča in (javnosti sicer slabše poznanega) Mihe Črneca ne pojasnjujeta celovitega sodelovanja tožnice s kolektivno organizacijo AGICOA in so bistveni dopisi URSIL, iz katerih izhajajo strokovna pojasnila. Pred objavo komentarjev navedenih dveh novinarka ni preverila, ali sta slednja skladno z določbami ZASP sploh imetnika pravic oziroma upravičenca do izplačila sredstev. Tudi iz odgovorov URSIL izhaja, da je tožnica ravnala zakonito in na podlagi začasnega dovoljenja omogočila uporabo varovanih del. Bistveno pa je, da tožnica ni imela članov s področja AV del, izvrševala je le pravice in obveznosti iz začasnega dovoljenja in ni bila zavezala k spoštovanju pravil, kot je to sedaj Zavod AIPA, ki mu je URSIL izdal stalno dovoljenje za kolektivno uveljavljanje pravic na AV del-ih v primeru kabelske retransmisije. Tožnica ni imela pravice sprejemati tarife, delitve in podobno, saj je morala zgolj izvrševati zaveze iz Memoranduma. Novinarka pa pravne narave začasnega dovoljenja in statusa tožnice ni preverila. V nadaljevanju se tožnica sklicuje na dopis URSIL z dne 16. 11. 2016 in na zapis v njem, ki kaže na to, da je bila novinarka s strani URSIL obveščena o pravni podlagi sodelovanja med tožnico in AGICOA, pa je kljub temu zapisala besedilo, kjer ni pojasnjeno dejstvo sodelovanja tožnice s kolektivno organizacijo AGICOA zaradi izvrševanja začasnega dovoljenja. Slednja namreč ni delila honorarjev zgolj slovenskim imetnikom, pač pa tudi tujim imetnikom pravic iz naslova kabelske retransmisije, kar je bistveno. Pri tem ni bistvena številka ogledov filma v kinematografih in prejem nagrad, pač pa dejstvo predvajanja filma s strani kabelskih operaterjev. Novinarka se tudi ni določno sklicevala na sodbo Belgijskega sodišča. Iz nobene sodbe ne izhaja očitek kolektivni organizaciji AGICOA o zastopanju avtorjev brez pooblastil in tudi v odgovoru na tožbo ni pojasnjena relevantnost citirane sodbe. AGICOA je pooblastilo za zastopanje pridobila preko sklenitve Memoranduma, s katerim se je uresničevalo začasno dovoljenje. Sicer pa iz sodbe Belgijskega sodišča izhajajo ravno nasprotna dejstva, kot jih je navedla novinarka v spornih člankih. Sodba Belgijskega Prizivnega sodišča izrecno navaja, da so člani AGICOA (RTV organizacije) sami dali pravice TV VLAANDREN, kar „a contrario“ pomeni, da AGICOA ima člane, ki so imetniki pravic na avdiovizualnih delih. Tožnica je skladno s pravicami iz začasnega dovoljenja operativni del delitve nadomestil pogodbeno odstopila AGICOA, ki pa ni potrebovala pooblastil slovenskih imetnikov pravic, saj je s tem izvrševala obveznosti iz Memoranduma. Zavod AIPA je kolektivna organizacija z izdanim stalnim dovoljenjem URSIL in bi gospod Štibernik lahko pojasnil novinarki, da je tožnica sodelovala s AGICOA na podlagi Memoranduma, ki je sam po sebi izključeval potrebo po predložitvi pooblastil ali dodatnih dokazil o

zastopanju avtorjev, saj je bila praksa zunanjih izvajalcev v tujini že zdavnaj vzpostavljena. Novinarka bi zato morala poudariti dejstvo redkega predvajanja slovenskih filmov in nadaljevanj s strani medijskih hiš, ne pa grajati tožnice zaradi dejstva, ker nekatera izbrana dela bodisi niso bila predvajana, bodisi imetnik svojega repertoarja ni registriral pri AGICOA kot zunanji izvajalki (točki 1. in 2.).

11. AGICOA ni bila dolžna in tudi ni smela Zavodu AIPA posredovati kakršnihkoli dokumentov, vezanih na izvajanje pravic in obveznosti iz memoranduma, saj Zavod AIPA ni bil pogodbeni stranka v tem razmerju. Ko je prenehalo začasno dovoljenje, je bilo prekinjeno tudi sodelovanje tožnice z AGICOA. Zavod AIPA pa ne deli avtorskih honorarjev tujim imetnikom pravic in na ta način nezakonito zadržuje izplačila. Novinarka tudi ni objavila, da so določeni imetniki pravic na AV delih celo poudarili, da so v času veljavnosti začasnega dovoljenja od AGICOA prejeli ustrezni avtorski honorar. Ta pojasnila so v člankih povsem prezrta ali napačno interpretirana, četudi so bistvena za razumevanje tematike in za objektivno poročanje o sodelovanju tožnice z AGICOA. Zamolčanje je enako protipravno kot navajanje neresnic, če se s tem doseže enak učinek. Članki so napisani v trdilni obliki in na način, ki bralcu ne omogoča vzpostaviti kritično distanco, o problematiki je poročano kot o gotovih in neizpodbitnih dejstvih goljufivih nakazil in namernemu izigravanju slovenskih avtorjev. Oceni Mihe Črneca in Jana Cvitkoviča, da težav z izplačili ni več, od kar delitev opravlja Zavod AIPA, ne more upravičevati objave nepreverjenih in neresničnih obtožb, ki izhajajo iz spornih člankov. Vir informacij o zatrjevanem izplačilu honorarjev 400 upravičencem s strani Zavod AIPA ni jasen in neresnična je tudi trditev o spremembi situacije v korist avtorjev zaradi delovanja Zavoda AIPA. Problematika je predstavljena protipravno in samovoljno, zatrjevana dejstva so bila preverljiva, sporni članki pa so pisani izrazito enostransko. Novinarka ni niti predstavila stališč URSIL, temveč tega zgolj obtožila, da je „spal“. Sodelovanje tožnice z družbo AGICOA ni imelo nobenega znaka kaznivega dejanja, očitok o tem pa je nedvomno poseg v ugled pravne osebe. Edini novinarkini sogovorniki so bili Jan Cvitkovič, Črnc in Štibernik (ki zadeve ni želel komentirati) in je novinarka nekritično sledila mnenju zgolj teh treh oseb in popolnoma prezrla stališče neodvisnega URSIL in tožnice. Toženka sicer v odgovoru na tožbo pojasnjuje novinarkino prizadevanje za pridobitev odziva tožnice, zakoniti zastopnik tožnice Matjaž Zupan naj bi se odzval šele 17. 11. 2016. Vendar objava člankov ni bila vezana na noben aktualni dogodek in bi bili lahko ti članki objavljeni tudi mesece kasneje, pa bi bil učinek v javnosti enak. Zakasnitve odgovora tožnice ni mogoče interpretirati kot njeno nesodelovanje z novinarko. V medijih je bilo o temi, ki jo obravnavajo tudi sporni članki, že poročano v letu 2012. Matjaž Zupan pa je novinarki že 17. 11. 2016 po telefonu pojasnil, zakaj slovenski avtorji zaradi sodelovanja z AGICO niso bili oškodovani. Novinarka

bralcev s temi dejstvi ni seznanila, ni objavila naknadnega novega članka s pojasnilom bralcev, pač pa je o zadevi nehala pisati, čeprav bi morala svoje napake priznati in popraviti. Sicer pa tožnice ni imela možnosti podati odgovora na vprašanja novinark, ki so bila nanjo naslovljena po elektronski pošti 10. 11. 2016, prvi sporni članek pa objavljen že 14. 11. 2016. Je pa tožnica novinarki poslala dopis z naslovom „Celovit kronološki pregled dogodkov v zvezi z očitki vašega medija glede izvajanja začasnega dovoljenja SAZAS“ 23. 11. 2016. Pojasnjen je bil nekorekten način objave spornih člankov, tožnica je na 10 straneh v tem dopisu argumentirano pojasnila, zakaj so očitki v spornih člankih neutemeljeni. Novinarka Anja Hreščak je očitno dobro seznanjena z delovanjem Združenja SAZAS (tožnice) in je toliko bolj nedopustna objava neresnic z njene strani, saj se je tega zavedala oziroma bi se tega morala zavedati. V člankih so uporabljene številne žaljive ocene kot „vrsta gospodarskega kriminala“, „krhka pravna podlaga“, „odtekanje milijonov“ ter „obrisanje pod nosom“. Gre za dogajanja izpred 15 let, članki ne obravnavajo aktualnih družbenih dogodkov. Končno pa sta bila dva sporna članka (Zakaj je SAZAS nakazal milijone evrov v Švico in Milijoni so odtekali, nadzorni pa je spal) objavljena skupaj s fotografijo zakonitega zastopnika tožnice, gospoda Matjaža Zupana, z zamišljenim izrazom. Tudi tu gre za sporočanje z neverbalnim komunikacijskim sredstvom in je novinarka ponovno uporabila slikovno podobo zaskrbljenega obraza odgovorne osebe za utrjevanje prepričanja pri povprečnem bralcu o nezakonnosti izvršenih plačil v Švico. Gre za moč fotografije, ki je ni mogoče zanemariti in zadeva ustvarjanje čustvenih učinkov in odzivov pri povprečnih bralcih. Tožnica ne ve, kje je toženka fotografijo dobila in kdo je njen avtor. Ni pa ji tudi poznano, da bi zakoniti zastopnik tožnice toženki kadarkoli dovolil fotografiranje oziroma da bi dovolil objavo svoje fotografije. Navedena fotografija z dovoljenjem gospoda Zupana ni bila nikoli nikjer objavljena. Kredibilnost pravne osebe je za njen obstoj in delovanje veliko bolj pomembna kot kredibilnost povprečnega posameznika. Sporni članki zmanjšujejo vrednost in položaj, ki ga ima tožnica v določenem družbenem okolju. Četudi se zdi slog pisanja novinark razmeroma korekten, to še ne pomeni, da ni bistvena sporočilnost izjav, ki prikazuje tožnico kot goljufivo organizacijo, ki sama od sebe nakazuje denar v Švico. Gre za očitno neresnične in enostranske izjave, ki jih novinarka toženke ni preklicala oziroma pojasnila svojih napak. Kljub pojasnilom URSIL je objavila še tri članke, dva 17. 11. 2016 in enega 21. 11. 2016. V nadaljevanju tožnica povzema med pravnima strankama sklenjeno sodno poravnavo in njeno vsebino. Meni, da je toženka s to poravnavo in objavo popravka in odgovora že pripoznala, da pri pripravi obravnavanega prispevka ni ravnala s potrebno profesionalno skrbnostjo. Opozarja tudi na izčrpno pojasnilo URSIL na njegovi spletni strani z datumom 23. 11. 2016, kjer je URSIL podrobno pojasnil vse razloge in način sodelovanje tožnice s kolektivno organizacijo AGICOA. Iz tega pojasnila URSIL izhaja neresničnost trditev v člankih o tem, kako naj se „Za svoj denar obrišejo pod nosom“. Tožnica in

AGICOA sta upravičence pozivala k ustrezni registraciji in četudi tožnica od leta 2010 ni bila več imetnica začasnega dovoljenja, je še v letu 2012 (tudi) preko Zavoda AIPA pozivala imetnike k registraciji zaradi izplačila avtorskih nadomestil. To izhaja tudi iz pojasnil URSIL, da lahko avtorji izplačilo nerazporejenih sredstev uveljavljajo od AGICOA. Toženka teh pojasnil (z dne 23. 11. 2016) ni objavila. Tožnica ponovno izpostavlja, da je resnost obtožb v člankih visoka, način izplačevanja nadomestil posameznim imetnikom pravic na AV delih izpred 10 let ni tema, ki bi se dotikala širše javnost in je dolžnost skrbnost novinarja presojeti strožje. Zapisane obtožbe niso podprte s preverjenimi dejstvi, pač pa zgolj z izjavami gospoda Cvitkoviča in gospoda Črneca, saj dr. Jurij Žurej in gospod Gregor Štibernik zadeve nista želela komentirati. Informacij novinarka ni pridobila s strani uradnega vira. Ni ustrezno preverila resničnosti informacij. Objava člankov ni bila nujna, saj zadeva ni bila aktualna in bi novinarka lahko z objavo zakasnila zaradi študija in preverjanja resničnosti obravnavanih obtožb. Tožnica je novinarki pojasnila sodelovanje s kolektivno organizacijo AGICOA, poglobljeno pa je to storil tudi URSIL v e- dopisih. Sporni članki so pisani v trdilni obliki in iz njih jasno izhaja namen negativnega prikazovanja oziroma očrnitve tožnice. Toženka je eden izmed vodilnih časopisov v državi, zanjo je značilna objava verodostojnih novic. Problematika v zvezi z obtožbami o nakazilih milijonov v Švico ni celovito predstavljena, bistvo razprave je usmerjeno v tožnico ne pa v problematiko prejema avtorskih honorarjev slovenskih umetnikov. Toženka je z objavo vseh člankov želela doseči diskreditacijo tožnice. Pri povprečnem bralcu se je ustvaril učinek resničnosti trditve, saj večkratna objava iste neresnice ustvarja učinek njene resničnosti. Kljub očitni objavi neresničnih dejstev, napake v spornih člankih niso bile popravljene, oziroma novinarka svojih napak ni priznala. V nadaljevanju tožnica ponovno podaja utemeljitev višine nepremoženjske škode in ponavlja vse svoje trditve iz tožbe. Kar pa zadeva zahtevo za objavo sodbe, tožnica navaja, da naj se sodba objavi na stroške oškodovalca.

12. V nadaljnjih navedbah se tožnica opredeljuje pravnorelevantno predlaganih dokaznih predlogih, navaja:

- da je bila tožnica s toženko pripravljena sodelovati,
- da so imetniki pravic na avdiovizualnih delih ustrezno, redno in transparentno prejeli avtorska nadomestila,
- da je bilo sodelovanje tožnice s švicarsko družbo AGICOA skladno z začasnim dovoljenjem in Memorandumom in bodo priče, predlagane s strani tožnice lahko sodišču pojasnile, zakaj avtorji, ki se jih navaja v spornih člankih, niso imetniki avdiovizualnih del, katerih dela bi se v okviru kableske retransmisije redno predvajala,

- da gre za dogajanje izpred več kot desetih let, pri čemer je bila ta tema v javnosti že obravnavana, česar se je novinarka zavedala in je bilo sodelovanje tožnice z družbo AGICOA javnosti že predvajano in niso nastale nobene dejanske okoliščine, ki bi utemeljevale ponovno poročanje o tej temi,
- da gre za sistematične objave pavšalnih in hudih obtožb, katerih objava ni bila usmerjena v odprtje resne razprave o sodelovanju nacionalnih kolektivnih organizacij s tujimi kolektivni združenji,
- da je zmotno stališče toženke o pravni nerelevantnosti ugotavljanja, ali je tožnica denar družbi AGICOA nakazovala zakonito, saj je novinarka v svojih člankih zatrjevala nezakonitost poslovanja tožnice in je šlo za zlorabo in malomarno objavo neresnic,
- da noben represivni organ nikoli ni obravnaval nezakonitega sodelovanja tožnice s kolektivno organizacijo AGICOA, pri čemer URSIL ni edini organ, ki nadzoruje zakonitost poslovanja kolektivnih organizacij,
- da je bilo ravnanje novinarke toženke neprofesionalno, ni si prizadevala za objektivno poročanje in ni pridobila odziva in stališča tožnice,
- da je novinarka imela že pred pridobitvijo odziva s strani tožnice izoblikovano stališče o „sodelovanju tožnice z združenjem AGICOA“,
- da je bila novinarka dolžna v svoje prispevke vključiti „dolgovезne“ odgovore URSIL, pa je te informacije izpustila in jih očitno namenoma zamolčala, bile pa so ključne za objektivno razumevanje obravnavane teme,
- da je stanje „belgijske sodbe“ popolnoma neprimerljivo z očitki, ki jih je obravnavala novinarka v člankih, saj je AGICOA pridobila pooblastilo za zastopanje preko sklenitve Memoranduma in sodba belgijskega sodišča izrecno navaja, da je AGICOA imela člane, ki so imetniki pravic na avdiovizualnih delih,
- da tožnica ni bila stranka belgijskega sodnega postopka in zato ni bila dolžna komentirati sodbe Prizivnega sodišča v Bruslju, ki je novinarka tožnici ni posredovala, čeprav je Jera Rakovec novinarko izrecno in vljudno zaprosila za posredovanje te sodbe. Novinarka si v resnici ni prizadevala za pridobitev odziva tožnice pač pa so bili članki pisani enostransko in serijsko, zaradi namena javnega linča,

- iz člankov ne izhaja, da bi si novinarka pred interpretacijo sodbe v spornih člankih pridobila ustrezno mnenje pravnega strokovnjaka, saj se zgolj pavšalno sklicuje na mnenje dr. Jurija Žureja, ki je bilo pridobljeno v času, ko je ta opravljal funkcijo direktorja URSIL in sporna sodba še ni bila izdana,

- ni pojasnjeno, zakaj naj bi bila odločitev belgijskega sodišča pomembna za razlago sodelovanja med tožnico in združenjem AGICOA, ki je v imenu tožnice le opravljal storitve delitve avtorskih nadomestil in zato ni potreboval izrecnih pooblastil imetnikov pravic in jih tudi ni mogel imeti, dejansko stanje iz belgijske sodbe pa je neprimerljivo z uresničevanjem pravic iz začasnega dovoljenja zato dolžnosti predložitve pooblastil ni bilo,

- gre za stare očitke, s katerimi je bila javnost celovito seznanjena že v letu 2012 in belgijska sodba položaja tožnice ni v ničemer spremenila,

- nevtralni organ nadzora v tej zadevi je URSIL, kateremu je bil ugled v spornih člankih očitno okrnjen z delovanjem toženke,

- pomembno je, kako očitke razume in interpretira povprečen bralec, kot resnični pa delujejo očitki tožnice o zavajajočih in senzacionalističnih naslovih, pri čemer so bile bistvene informacije o uresničevanju pravic iz začasnega dovoljenja zamolčane. Zavajajoče je tudi poročanje o statusu kolektivne organizacije AGICOA kot o zasebnem podjetju v Švici, kar pred povprečnim bralcem izpade kot „slamnato podjetje v davčni oazi“,

- neutemeljene so trditve toženke o opustitvi tožnice na aktivno opozarjanje imetnikov pravic za registracijo del pri AGICOA, kar je pavšalni očitek,

- sklicevanje toženke na neustrezno obveščenost posameznih producentov ne more biti uspešno, saj iz predloženih listinskih dokazov jasno izhaja, da je tožnica imetnike pravic na avdiovizualnih delih skrbno in ustrezno obvestila o dolžnosti registracije pri AGICOA, za neaktivnost imetnikov pa tožnica ne more biti odgovorna,

- URSIL je bil z vsemi zatrjevanimi nepravilnostmi seznanjen, pa ni ukrepal iz razloga, ker nepravilnosti pri delitvi sredstev ni bilo. Ob tem je bistveno, da je tožnica že k tožbi priložila listinski dokaz z dne 28. 9. 2011 iz katerega jasno izhaja, da je bilo vodstvo Zavoda AIPA seznanjeno z načinom sodelovanja tožnice s kolektivnim združenjem AGICOA ter so se zavedali načina, kako priskrbeti neizplačana nadomestila za nazaj,

- naslovnik dopisa ARS MEDIA d.o.o. z dne 8. 4. 2016 ni bila tožnica, pač pa Zavod AIPA, ki očitno po podelitvi stalnega dovoljenja za kolektivno opravljanje

pravic iz naslova kabske retransmisije AV del ni posredoval podatkov o nerazdeljenem denarju, ki je bil hranjen pri AGICOA. Honorarji pa so bili ustrezno izplačani tistim imetnikom, ki so poleg pogoja ustrezne registracije izpolnili tudi pogoj zadostnega predvajanja AV del,

- Zavod AIPA ne izplačuje nadomestil tujim imetnikom pravic in krši ZASP in tudi ZKUASP in zato delovanje tega združenja ne more biti primer vzornega in zakonitega izplačevanja nadomestil upravičenim imetnikom. Je pa tudi slednji moral začeti sodelovati s tujimi kolektivnimi organizacijami zaradi uveljavitve ZKUASP in je v januarju 2017 sklenil bilateralni sporazum z AGICOA Evrope in je v zvezi s tem bistveno nakazilo 6 milijonov evrov nadomestil na račun te kolektivne organizacije, kar bo tožnica priložila s predložitvijo notarskega zapisnika Skupščine Zavoda AIPA k.o. z dne 6. 11. 2017, saj je gospod Štibernik člane AIPA šele na tej skupščini obvestil o sodelovanju s kolektivno organizacijo AGICOA,

- AGICOA je ključna mednarodna kolektivna organizacija, preko katere se (tudi po trditvah Zavoda AIPA) pokriva kar 35 držav, saj so predvajanja AVD v kabski retransmisiji praviloma tuja in po naravi stvari delitev nadomestil opravlja učinkovita in priznana mednarodna kolektivna organizacij AGICOA,

- toženka v člankih ob izjavah Jana Cvitkoviča in Mihe Črneca ni pojasnila ustreznega izplačila honorarjev največjim produkcijskim hišam v državi,

- tožnica si zaradi sodelovanja s kolektivnim združenjem AGICOA ni zadržala 3 milijonov evrov za stroške poslovanja in je tudi to zapisano neresnica,

- vsi pridobljeni odzivi tožnice pri toženki so bili povsem prezrti, saj je neresnično opisano nesodelovanje tožnice z novinarko,

- neresnične so tudi trditve o nesodelovanju URSIL z novinarko toženke, kar dokazujejo dopisi in odločba URSIL (10. 11. 2016 in 17. 11. 2016), ko je URSIL novinarki pojasnil pravno podlago kot tudi razloge sodelovanja tožnice z AGICOA,

- dopisi ZAVAS z dne 14. 6. 2005, 8. 8. 2005 in 20. 4. 2007 niso nobeno novinarsko odkritje, pač pa gre za stare očitke, ki so bili javnosti predstavljeni že v letu 2012, v članku pa tudi ni pojasnjeno, kakšne aktivnosti je bil URSIL dolžan opraviti. Sicer pa, če bi pri delitvi avtorskih nadomestil resnično prišlo do nepravilnosti, bi zatrjevano prikrajšani producenti in režiserji lahko sodno uveljavljali plačilo teh zneskov bodisi od tožnice ali od AGICOA,

- nekorektno je sklicevanje na stališče nekdanjega direktorja URSIL, saj je bil očitno on tisti, ki naj bi spal, kar ne more biti sporno, saj je začasno dovoljenje toženki prenehalo v letu 2010,

- termin raziskovalno novinarstvo je očitno zlorabljen z objavo neresnic in pavšalnih obtožb, ki niso bile niti aktualne in ažurne niti zanimive za bralce, njihov izključni namen je bila diskreditacija tožnice v javnosti,

- bistven je kontekst objave članka „Nadzornik se izgovarja, minister jih bo izprašal“ oziroma članka „Zakaj nadzornik ni preverjal SAZAS-a?“ v katerem ni objavljeno v bistveno ničesar novega z izjemo „poštene slike“ gospoda Štibernika in ponovno navajanje zmotne in neresnične interpretacije sodbe belgijskega sodišča, ki sicer v članku z ničemer ni vsebinsko obravnavan,

- glede članka „Producenti se lahko za svojim denarjem obrišejo pod nosom“ oziroma „Za svoj denar se lahko obrišejo pod nosom“ se kot absurda izkaže izjava toženke, da kolektivno združenje AGICOA ni podalo svoje izjave in je bila posledično dopustna objava neresnic o tožnici. Štirje producenti, ki naj bi dobili izplačila avtorskega honorarja, niso naključno izbrani umetniki, pač pa gre za največje in najuspešnejše produkcijske hiše v državi, kar je novinarka vedela oziroma bi morala vedeti.

13. Tožnica v nadaljevanju podaja še pojasnilo o neresničnosti in neutemeljenosti trditev toženke glede posameznih očitkov tožnici, kot so ti celovito pojasnjeni in dokazani že v okviru dosedanjih trditev tožnice. Sporni zapisi povprečnemu bralcu sporočajo nepošteno poslovanje tožnice z zasebno družbo v Švici in mu ne omogoča vzpostavitve kritične distance do zapisanih obtožb. Če bi bila pojasnjena vloga kolektivnega združenja AGICOA v Evropi, bi bil članek povsem nezanimiv, saj povprečnega bralca ne zanima način delitve nadomestil imetnikov pravic na AV delih v primeru kableske retransmisije pred 15 leti. Toženka ne poda celovite informacije o pogojih za plačilo avtorskih honorarjev. V članku ni obravnavan očitek „neustreznega“ pozivanja k registraciji pri kolektivnem združenju AGICOA s strani tožnice in je enoznačno zatrjevan očitek o neizplačilu avtorskih honorarjev, pri čemer pogoji izplačil niso pojasnjeni. Ni pojasnjeno, zakaj so plačila prejela štiri največje produkcijske hiše v državi in toženka pavšalno zatrjuje prejemanje avtorskega nadomestila gospodu Cvitkoviču, pri čemer ni sporno, da tožnica ni imela stalnega, pač pa zgolj začasno dovoljenje URSIL in ta razlika v nobenem od spornih članov ni predstavljena. Neresničen je zapis o krhki pravni podlagi. Bistveno je, kako te zapise razume povprečni bralec in ne novinarka. Povprečni bralec krhko pravno podlago razume kot izigravanje pravnih pravil, kar pa se v primeru sodelovanja med tožnico in AGICOA ni zgodilo. Pravna podlaga ni v ničemer krhka, gre za začasno dovoljenje in Memorandum, novinarka pa se ne more postaviti v vlogo rabsodnika o ustreznosti izdaje

začasnega dovoljenja in okoliščine njegove izdaje niti z besedo v spornih člankih niso predstavljene. Neresničen je zapis, da so milijoni odtekali nadzornik pa spal. Pristojen za ukrepanje bi bil kvečjemu tedanji direktor URSIL dr. Jurij Žurej, ki ga novinarka predstavi kot edino svetlo točko zatrjevano nedelujočega URSIL. Novinarka je bila celovito obveščena s strani URSIL, zakaj so bili vsi postopki nadzora opravljeni in zakaj ni utemeljen očitok oprave neustreznega nadzora. URSIL pa je bil z dopisi ZAVAS že seznanjen in ne gre za nove obtožbe. Neresničen je zapis, da nihče razen štirih od SAZAS-a med letom 2001 in 2010 ni prejel niti centa. Tožnica je razdeljevala zbrana sredstva v skladu z memorandumom in začasnim dovoljenjem vsem, ki so se ustrezno registrirali pri AGICOA. Novinarka tega bralcem ni jasno predstavila, niti predstavila pogojev za izplačilo honorarjev in je šele zaradi potreb sodnega postopka začela navajati, da tožnica pri opozarjanju na registracijo ni bila aktivna, kar je neresnica, saj tožnica ni imela nobenega razloga za opustitev registracije s strani imetnikov pravic. Zavod AIPA, ZAVAS in tožnica so bili medsebojni konkurenti za pridobitev stalnega dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic na AV delih v primerih kableske retransmisije in zato ni mogoče enostransko slediti mnenju enega o delovanju drugega. Zgolj AGICOA je prejemal 10 % delež prejetih nadomestil za stroške, in ne tožnica. Ob tem pa tudi ni pojasnjeno, da je Zavod AIPA ves čas svojega delovanja kot kolektivna organizacija odtegoval višji procent stroškov od pobranih nadomestil kot je 10 %, kar je pomemben podatek, s katerim novinarka bralcev ni seznanila. Neresničen je zapis „Žurej je bil edini, ki je kot direktor UIL uvedel nadzor nad zakonitostjo poslovanja SAZAS-a“ in od njega terjal pojasnila o teh nakazilih, a je bil krivdno odpuščen z UIL (zadeva je na sodišču), preden jih je prejel. Danes zadeve ne želi več komentirati. Neresničen je zapis „Letos so v AJPA spet spomnili UIL na domnevno sporna nakazila“, še vedno čakamo na pojasnila bodisi UIL na osnovi katerih aktov so bila od 1999 do 2010 izvedena večmilijonska nakazila na omenjeno zasebno združenje. Pomeni nekritično sledenje razlagi Zavoda AIPA. Predmet spornih člankov ni očitok tožnici, da je bila preveč pasivna in domačih avtorjev ni opozorila na pogoj registracije, temveč je novinarka zatrjevala nezakonitost milijonskih nakazil na krhki pravni podlagi na zasebno podjetje v Švico, pri čemer je nadzornik ob tem spal. Gre za enostransko poročanje, ki je še posebej očitna zaradi sodelovanja URSIL z novinarko, ki je posledično s strani nadzornega državnega organa prejela vse bistvene informacije, ki pa jih ni objavila. Neresničen je zapis, da je AJPA po pridobitvi dovoljenja leta 2010 prva kolektivna organizacija, ki je razdelila denar. Neresničnost te izjave potrjuje že samo dejstvo o izplačilu avtorskih honorarjev štirim največjim produkcijskim hišam, kot je to navedla novinarka sama. Bistven je trdilni zapis te obtožbe, ki bralcem ne omogoča drugačnega zaključka, kot da gre za zakonito ravnanje Zavoda AIPA glede na nezakonito ravnanje tožnice. Gre za neresnico, katere se je novinarka očitno zavedala. Neresničen je zapis „Urad za intelektualno lastnino s tisoč izgovori, zakaj ob odtekanju milijonov niso ukrepali proti SAZAS-

u“, a jih na laž postavlja tudi njihova lastna praksa. Novinarka ni imela razloga, da bi verjela resničnost svojih obtožb o neustreznem delovanju URSIL, saj je ta jasno in logično pojasnil pomen in obseg pravic iz začasnega dovoljenja. Pri sodelovanju s kolektivnim združenjem AGICOA ni bilo nič nezakonitega, kar dokazuje tudi izplačilo nadomestil štirim največjim produkcijskim hišam in dejstvo, da noben avtor zoper tožnico ali združenje AGICOA ni vložil tožbe. Neresničen je zapis „Producenti se lahko za svojim denarjem obrišejo pod nosom: producenti, scenaristi in režiserji, ki desetletje niso prejeli niti centa za svoje avtorske pravice iz naslova kabelske retransmisije, se lahko za ta denar obrišejo pod nosom, je povedal predstavnik zasebnega združenja AGICOA“. Toženka v prid svojih trditev o resničnosti izjave gospoda Marchicha ne predloži nobenega dokaza, kar jasno negira resničnost razlage o povzetku njegove izjave. Toženka v spis vloži DVD posnetek njegove izjave iz katere ne izhaja, da bi bil gospod Marchich kadarkoli nevljuden ali nesramen do slovenskih umetnikov. Tožnica se sklicuje na dva nova novinarska članka in sicer:

- kriminalisti podali ovadbe zaradi spornega poslovanja SAZAS z dne 27. 2. 2017 in

- med kazensko ovadenimi tudi Matjaž Zupan z dne 25. 2. 2017, ki pravno nista relevantna, saj ne obravnavata sodelovanja tožnice s kolektivno organizacijo AGICOA

in navaja, da članka v bistvu negirata trditve, da tožnica vselej vlaga pravna sredstva, kadar se obravnava tema, ki ji ni po godu. Vložitev samih kazenskih ovadb za bralca samo po sebi še ne pomeni, da bi vodstvo tožnice delovalo protipravno. Nasprotno pa je novinarka toženke jasno zapisala obtožbe o nezakonitem sodelovanju tožnice s kolektivnim združenjem AGICOA, čeprav je vedela oziroma bi morala vedeti, da te obtožbe niso resnične. Vlogo represivnih organov je zato prevzela kar sama, kar ni bila dopustna novinarska praksa. Tožnica ponavlja še trditve o tem, da ne deluje v javnem interesu. Je kolektivna organizacija in njenega statusa ni mogoče primerjati s statusom politikov, nosilcev javnih oblasti in drugih predstavnikov državnih organov. Opredeľjuje se do očitkov toženke glede prekluzije in navaja, da je šele 6. 11. 2017 izvedela za dejstvo nakazila 6 milijonov EUR s strani Zavoda AIPA kolektivni organizaciji AGICOA. Zato je vpogledala še v Letno poročilo Zavoda AIPA, ki je bilo na spletni strani dostopno šele 11. 10. 2017 (dokazni predlogi v pripravljalni vlogi tožnice z dne 6. 11. 2017). V prid resničnosti trditev pa predlaga še zaslišanje priče, Matjaža Žbontarja. Ravno tako tožnica ne more biti prekludirana s predložitvijo Memoranduma (predložen s pripravljalno vlogo z dne 29. 01. 2018), saj prej ni bilo potrebe za predložitev te listine. Toženka namreč vsebine Memoranduma in okoliščin izdaje začasnega dovoljenja ni prerekala, posledično pa tožnica tega zaupnega dokumenta ni predložila. Memorandum ni le zasebna

civilna pogodba, temveč zaveza sklenjena na pobudo Evropske komisije ki je za prilagajanje pravnega reda k pravnemu redu EU namenjala državam članicam tudi denarna sredstva. Memorandum je bil sklenjen v okviru programa PHARE, ki je bil sofinanciran s strani EU. Pri pogajanjih ob sklenitvi memoranduma sta sodelovala tudi predstavnika Evropske komisije in URSIL (to jasno izhaja iz priložene odločbe URSIL št. 090-2/2017-21/601 z dne 14. 6. 2017). Varstvo je bilo do izdaje začasnega dovoljenja in sklenitve memoranduma neustrezno in ravno iz navedenih dokumentov je bila AGICOA zavezana slovenskim imetnikom pravic na AVD DELIH izplačevati avtorska nadomestila glede na opravljeno registracijo del.

14. Sicer pa je bila tožnica s toženko pripravljana sodelovati, novinarka pa izjav Cvitkoviča in Črneca ni preverila, saj sicer neresničnih trditev ne bi zapisala. Zavod AIPA mora sam deliti sredstva imetnikom pravic, kar pa za tožnico ni veljalo in je bilo to skladno z začasnim dovoljenjem.
15. V nadaljevanju tožnica ponovno izpostavi vsakega od spornih člankov in pojasnjuje, da je novinarka pojasnila URSIL prejela pred objavo enega izmed spornih člankov, da tožnica glede obveščanja imetnikov pravic ni bila pasivna, saj če so režiserji in scenaristi svoje pravice prenesli na producenta, do nadomestil niso bili upravičeni. Novinarka se ne more sklicevati na dopustno objavo neresnic zaradi „nezadostnega“ sodelovanja pravne osebe, o kateri se poroča. Slovenski avtorji tudi niso mogli dobiti celotnih denarnih nadomestil, saj so bili do sredstev upravičeni tudi tuji imetniki pravic. Ponovno opozarja na razliko med „začasnim“ in „stalnim“ dovoljenjem, s katerim razpolaga Zavod AIPA. Novinarka je nekritično sledila razlagam Zavoda AIPA in nih predstavila kot plod raziskovalnega novinarstva, čeprav je status tožnice in Zavoda AIPA neprimerljiv. Sicer pa je bil Zavod AIPA seznanjen, da bi za svoje člane lahko uveljavljal izplačila, pa tega ni storil. Nadaljnje navedbe tožnice so zlasti pravna naziranja, ki se nanašajo na izdjo „belgijske sodbe“ in z njo povezanim vprašanjem aktualnosti spornih člankov.
16. Peta pripravljalna vloga in sprememba tožbe.

Tožnica končno navaja še, da je bilo neposredno po naroku za glavno obravnavo v tej zadevi 19. 5. 2018 tako v časopisni izdaji Dnevnika kot tudi na spletnem portalu www.dnevnik.si objavljen članek z naslovom SAZAS toži Dnevnik zaradi člankov o nakazovanju denarja v Švico. Novinar toženke je bil na naroku navzoč in je bil seznanjen z vsebino pričevanja vseh zaslišanih prič in s tem tudi s stališčem tožnice o neresničnosti trditev o nakazovanju denarja v Švico brez pravne podlage in na škodo slovenskih imetnikov pravic na AV delih. Vendar je namen toženke spet ponovno navajanje in ustvarjanje vtisa o resničnosti novinarskih obtožb o nezakonitem nakazovanju denarja v Švico. V članku toženka

vztraja pri zapisih, kako je novinarka Anja Hreščak odkrila, da SAZAS in AGICOA nista imela ustreznih pravnih podlag za nakazovanje denarja v Švico. Iz članka izhaja, da je to prepričanje novinarka utemeljila na sodbi sodišča v Belgiji, ki je odločilo, da mednarodna organizacija AGICOA nima ustreznih pooblastil za zbiranje tovrstnih nakazil. V članku je zapisano tudi, da je bila sporna tudi podlaga SAZAS-ove aktivnosti saj ta, kot so opozarjali pravni strokovnjaki, ni bila utemeljena v uradnih aktih, temveč v Memorandumu, dogovoru partnerskih organizacij. Ob tem je zapisano tudi, da Urad za intelektualno lastnino, ki nadzira delovanje SAZAS-a, tega dogovora ni potrdil.

17. Tudi ti zapisi so neresnični in zavajajoči in povprečen bralec ne more razumeti, da je tožnica skladno z izdanim začasnim dovoljenjem in Memorandumom zakonito sodelovala s kolektivnim združenjem AGICOA, pri čemer je bilo delovanje tožnice ves čas pod nadzorom URSIL. V članku se neresnično zatrjuje pomen Belgijske sodbe, ki sploh ni določen. Tako novinarji toženke pišejo o „Belgijski sodbi“, pri čemer v spisu niti ni overjen prevod te sodne odločbe in se ne ve, kaj avtentična odločba presoja, če sploh obstaja. Iz sodbe, ki jo je toženka priložila v spis ne izhaja, da bi morala tožnica imeti pooblastila kolektivnega združenja AGICOA s sedežem v Švici oziroma da AGICOA ni imela pooblastil imetnikov pravic. Gre za tipičen primer površnega, neprofesionalnega in očitno načrtnega neresničnega pisanja, ki je nedopustna novinarkina praksa. „Belgijska sodba“ nima pravne veljave v Sloveniji in se niti vsebinsko niti kako drugače ne nanaša na uresničevanje začasnega dovoljenja tožnice. Kljub vloženi tožbi in izvedenemu dokaznemu postopku in dejstvu, da je novinarka Anja Hreščak kot priča nedopustno prebrala celotno spisovno gradivo in dokumentacijo, novinarji toženke nadaljujejo z objavami neresničnih obtožb ter ob tem tožnico diskreditirajo v javnosti z obtožbami, da je njen namen poskus utišanja novinarskega dela. Gre za nedopustno novinarsko prakso, ki dokazuje resničnost očitkov tožnice o protipravnosti spornih objav. Novinar je bil seznanjen tudi s vsebino pričevanja gospe Jere Rakovec Nahtigal in je vedel, da ne drži, da se Združenje SAZAS ni odzvalo na novinarska vprašanja. Komunikacija s strani tožnice je stekla še na dan prejema novinarkine e-pošte, zato novinarka ni bila prisiljena objaviti prvi članek brez pojasnila tožnice. Gre za članek: „SAZAS toži Dnevnik zaradi člankov o nakazovanju denarja v Švico“ kjer je na kratko predstavljeno stališče tožnice, pri tem ni pojasnjeno uradno stališče URSIL, niti niso povzeti bistveni odgovori zaslišanih prič. Zasmehovalno je v članku izpostavljeno le pričevanje gospoda Matjaža Zupana, vezano na odgovore odvetnice o višini vtoževane odškodnine. Z načinom pisanja kot je: „Novica dneva: Zupan v Švici“ je novinar žaljivo izpostavil izjave priče gospoda Matjaža Zupana, ki niso bile pomembne za razumevanje očitkov o nakazovanju denarja v Švico. Izmed vseh zaslišanih prič je zasmehujoče izpostavil le odgovore priče Matjaža Zupana ter jih interpretiral na nedopusten način, saj ta nikoli ni izjavil, da njegovi kolegi naj ne bi ločevali med

nadomestili za kabelsko retransmisijo in nadomestili za predvajanje oziroma izvajanje glasbenih del. Namen članka zato ni bila objektivna predstavitev teka sodnega postopka, pač pa nadaljnja diskreditacija tožnice v javnosti. Novinar si v članku ni prizadeval za objektivno poročanje in prav tako si ni prizadeval pridobiti odziva tožnice pred objavo spornega članka. Tudi si ni prizadeval pridobiti stališča odvetnice tožnice, saj je po morebitni izjavi (kljub vljudnemu pozdravu) ni povprašal. Na drugi strani pa je v članku obširno citirana odvetnica toženke, kar dokazuje očitke o subjektivnem poročanju. Toženka zlorablja svoj položaj izdajatelja medija, saj sama poroča o sodnem postopku, v katerem je stranka. Zato je tožnica na uredništvo toženke poslala zahtevo za objavo popravka - odgovora. Tožnica zato spreminja tožbo in za odstranitvenim zahtevkom uveljavlja tudi umik objave na spletnem portalu in sicer članka z naslovom „SAZAS toži Dnevnik zaradi člankov o nakazovanju denarja v Švico“. Ta ukrep je nujen, saj so z objavo na spletnem portalu članki prosto dostopni in vedno znova povzročajo škodo tožnici. To je jasno razvidno iz objave zadnjega spornega članka 19. 5. 2018. Tudi objava tega članka je v javnosti okrnila ugled tožnice, saj se v javnosti ustvarja vtis, da tožnica neutemeljeno vodi sodne spore, kar ni resnično. Tudi komentar na twitterju (gospod Košir) jasno dokazuje moč medijev v današnji družbi saj vse tiste, ki ne bodo tiho (in torej uveljavljali ustavno pravico do popravka in odgovora) očitno čaka nadaljnji medijski linč. Je pa toženka v spis vložila sodbo naslovnega sodišča P 28/2016-III s katero je prekludirana, saj ni izkazala, zakaj brez svoje krivde tega dokaza ni predložila prej. Sodba tudi sicer ni pravno relevantna, saj dejanske ugotovitve iz obrazložitve sodnih odločb niso zajete z učinkom pravnomočnosti. Tožnica pa iz previdnosti vlaga v spis posnetek sporne oddaje „Opeharjeni producenti“ in protipravno objavo Zavoda AIPE. V nadaljevanju se tožnica opredeljuje do obrazložitve navedene sodbe in zaključuje da je z vidika neodvisnega novinarskega poročanja sicer vprašljivo, kako je ta sodba prišla v spis v tej zadevi in je očitno, da novinarji toženke sodelujejo s predstavniki Zavoda AIPA oziroma isti odvetniki zastopajo tako Zavod AJPA kot tudi osebo „Jure Bračko“ v sodnem sporu, vodenem zaradi očitka o protipravnem poročanju o tožeči stranki glede sodelovanja s kolektivnim združenjem AGICOA in sicer v okviru informativne oddaje POP TV (zadeva je vodena pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani pod opr. št. III P 2654/2016). Priča Anja Hreščak Jureta Bračka pozna, ta pa je znanec dr. Jurija Žureja. Slednji je pojasnil, da je „Belgijsko sodbo“ sam posredoval novinarjem pa tudi novinarka se sklicuje na mnenje pravnih strokovnjakov in je poleg dr. Jurija Žureja izpostavila še prof. dr. Gorazda Trpina, ki pa je pravni svetovalec Zavoda AJPA. Ob tem bi novinarka, ko je povzela stališče pravnih strokovnjakov, navedenih zgoraj, vedela oziroma bi morala vedeti, da s tem ne poroča objektivno, temveč zagovarja stališče Zavoda AIPA kot je bilo nenazadnje objavljeno tudi na spletni strani glede na dejanske ugotovitve sodbe P 2800/2016-III. Tožnica ni mogla vedeti, da so dr. Jurij Žurej, predstavniki Zavoda AJPA in novinarka Anja Hreščak ter Jure Bračko med seboj

očitno sodelovali. Novinarka Anja Hreščak je, kot izhaja iz članka „Afera AGICOA: ko se državni uradniki na vsak način otepajo odgovornosti“ vedela za angažiranje prof.dr. Gorazda Trpina s strani Zavoda AJPA. V nadaljevanju tožnica razpre še o tem, kako je sodelovanje prof. dr. Gorazda Trpina z Zavodom AIPA in Gregorjem Štibernikom ter Petrom Kepom jasno razvidno. Dr. Jurij Žurej pa je v javnosti poznan kot oster kritik tožnice, česar se je novinarka zavedala oziroma bi se morala zavedati. Javno znano dejstvo je izdaja stalnega dovoljenja Zavodu AJPA v času, ko je bil direktor URSIL dr. Žurej. Gre za predstavitev starih očitkov dr. Žureja, ki je svoje kritično stališče predstavil tudi v intervjuju „Ironija je, da je SAZAS nakazoval denar v Švico, ki je bil 5. 5. 2012 objavljen na spletnem portalu toženke. V spornih člankih je novinarka objavila staro pravno stališče dr. Žureja glede začasnega dovoljenja, pri čemer je ob tem edini nov dokaz „Belgijska sodba“, ki je bila posredovana novinarjem z njegove strani. To dokazuje očitek tožnice o namernem enostranskem poročanju toženke, ki ni bilo aktualno, ažurno ali drugače pomembno za javnost. Gre za stare očitke, in tudi gospod Lesjak je jasno pojasnil, da so že bili obravnavani v javnosti. Sodni postopek P 2800/2016-III je pomemben zaradi dokaza o tem, da Zavod AIPA že dalj časa v javnosti plasira teorijo o nezakonitem sodelovanju med Združenjem SAZAS in kolektivnim združenjem AGICOA. Kot je razvidno iz sodbe v tej zadevi, je Zavod AIPA že 6. 10. 2016 na spletni strani objavil neresnice glede nezakonitega sodelovanja tožnice in kolektivnim združenjem. To je bilo mesec in pol pred spornimi objavami v tej zadevi, pri čemer so predstavniki Zavoda AIPA že od svoje ustanovitve dalje vedeli za tedanji način sodelovanja med tožnico in kolektivnim združenjem AGICOA. Obtožbe, kot so bile predstavljene v spornih člankih, niso bile nove, saj gre za „stare“ očitke predstavnikov Zavoda AIPA in dr. Jurija Žureja. Prav Zavod AIPA je Združenje SAZAS (tožnico) takoj ob izdaji stalnega dovoljenja obvestil o načinu sodelovanja s kolektivnim združenjem AGICOA ter o pravici imetnikov pravic za uveljavljanje plačil za tri leta nazaj. Zato je bila novinarka toženke dolžna pridobiti odziv tožnice pred objavo spornih člankov, saj se z njimi ni mudilo zaradi ažurnosti tematike ter je vedela, da je njen vir informacij enostranski. Vsi njeni viri, zagovorniki in pravni strokovnjaki so bili angažirani s strani Zavoda AJPA, saj so bili to zgolj posamezni člani Zavoda AJPA ter nekdanji direktor URSIL dr. Jurij Žurej, ki je stalni kritik delovanja tožnice. Zato je bila novinarka toženke v svojih objavah dolžna predstaviti bralcem stališče URSIL ter tožnice. Ravnala pa je protipravno, saj kljub hudim obtožbam ni preverjala točnosti zbranih informacij ter ne bi smela zamolčati informacij pridobljenih s strani URSIL, ki so bile ključne za razumevanje obravnavane teme sodelovanja tožnice s kolektivnim Združenjem AGICOA. V nadaljevanju tožnica sama ocenjuje verodostojnost oziroma neverodostojnost ter doslednost in prepričljivost v tem postopku zaslišanih prič in navaja še, da novinarka predstavnikov združenja AGICOA pri pripravi člankov ni kontaktirala, ravno tako ne nobenega predstavnika izmed štirih produkcijskih hiš, ki so

nadomestila s strani AGICOA prejeli. Tožnico je kontaktirala zaradi razlage „Belgijske sodbe“, ki pa je tožnica kljub zaprosilu ni nikoli prejela. Toženka ni niti dokazala, da naj bi tovrstna sodba sploh obstajala, saj je v spis predložila nek listinski dokaz, v katerega verodostojnost tožnica utemeljeno dvomi. Novinarka svojih člankov ne more graditi na „google“ prevodu sodne odločbe, ki naj bi ji jo samoiniciativno posredoval dr. Jurij Žurej, ne da bi avtentičnost besedila sploh preverila. To je očitek dokaz malomarne novinarske prakse, saj novinarji resnega informativnega Dnevnika ne morejo in ne smejo poslovati na tovrsten način. Sicer pa toženka v spis vlaga tudi sodbo v že omenjeni zadevi P 2800/2016-III, ki je ni anonimizirala. Zato se ne more sklicevati, da „Belgijske sodbe“ tožnici ravno iz tega razloga ni posredovala. Novinarka toženke bi se morala zavedati, da kot novinarka objavlja enostranska stališča zagovornikov in članov Zavoda AIPA ter dr. Jurija Žureja, ki jih URSIL nikoli ni potrdil. Njena izjava je tudi, da je med pogovori s sogovorniki sicer ugotovila, da večina imetnikov pravic na AV delih prenese materialne pravice na filmske producente. Novinarka tematike, o kateri je poročala, bodisi ni dobro razumela, ali pa je o njej namenoma poročala neresnično. Novinarka bi morala bralcem pojasniti razliko med začasnim dovoljenjem, Memorandumom in stalnim dovoljenjem, ki ga ima danes Zavod AIPA in tudi, da začasnega dovoljenja tožnice ni mogoče enačiti s stalnim dovoljenjem Zavoda AIPA pa tudi, da sodelovanje tožnice s kolektivnim združenjem AGICOA ni bilo nikoli sporno za nikogar, razen za dr. Jurija Žureja, prof.dr. Gorazda Trpina ter druge predstavnike ali člane Zavoda AIPA. Komunikaciji s tožnico se je izogibala novinarka, ki ni imela nobenega utemeljenega razloga za opustitev posredovanja „Belgijske sodbe“ in je ravnala s figo v žepu, saj je imela v resnici že ob posredovanju spornih vprašanj na URSIL in tožnici že spisane članke oziroma že izoblikovano novinarsko stališče. Novinarka se na problematiko kolektivnega upravljanja pravic v kabelski retransmisiji očitno ne spozna dovolj dobro, čeprav piše v trdilni obliki in ob tem ne dopušča dvoma v pravilnost svojih zaključkov. Zaslišana je pojasnila kako domneva da je kolektivno združenje AGICOA izplačalo nadomestila 400 avtorjem od kar ima stalno dovoljenje Zavod AIPA, kar dokazuje nerazumevanje o poročanih vsebinah. Tudi Zavod AIPA je izplačal kolektivnemu združenju AGICOA 6 milijonov evrov za dodelitev nadomestil tujim in ne domačim imetnikom pravic na AV delih. Novinarka po prepričanju tožnice tako kompleksnih pravnih analiz besedila Memoranduma z dodatki, začasnega dovoljenja, določb ZASP in pomena „Belgijske sodbe“ ni mogla sama opraviti temveč se je povsem oprla na enostranska stališča izbranih pravnih strokovnjakov in si ni prizadevala za objektivno poročanje.

18. Tožnica v nadaljnjih navedbah ponovno izpostavlja svoje trditve o tem, da novinarka toženke ni pridobila uradnih oziroma ni objavila stališča uradnih oseb URSIL, pač pa enostransko stališče ki ga je prejela s strani dr. Žureja in

zagovornikov oziroma članov Zavoda AJPA. Ni pridobila odziva tožnice, ni se konkretno opredelila do bistvenih očitkov, ki so predmet objave. Če bi Belgijsko sodbo posredovala tožnici, bi to pripomoglo k kvaliteti objavljenih novic, saj je z vidika družbenega interesa bistveno, da bralci prebirajo resnične in kvalitetne novice. Toženka ni „rumeni medij“. Tožbo pa je tožnica spremenila zato, ker je novinar toženke nadaljeval z neresničnim navajanjem in objavo starih očitkov. Tudi ta novinar se je skliceval na Belgijsko sodbo. Toženka je žaljiva v svojih trditvah, da tožnici ni jasno, kaj je predmet tožbe in konkretnega postopka. Tožnica je bila javno diskreditirana in je tista, ki je kljub visokim pravnim stroškom primorana svoje pravice uveljavljati sodno. Ta zadeva gotovo ni primer šikanozne tožbe in toženka ne more uspeti s trditvami o finančnem izčrpanju toženke in ustrahovanju novinarjev. To je pavšalna obramba, ki v vsakem medijskem sporu (verjetno) navaja enako. Tožnica to primerja s pacientom, ki toži zdravstveno ustanovo zaradi očitka malomarnega zdravljenja in pojasnjuje, da tožnica ni mogla vedeti, da je dr. Jurij Žurej posredoval Belgijsko sodbo novinarjem, saj toženka tega v svoji trditveni podlagi ni razkrila. Stališče dr. Žureja je že bilo obravnavano v javnosti in ga ni mogoče enačiti s stališčem URSIL, česar se je novinarka zavedala oziroma bi se morala zavedati. Kar pa zadeva samoiniciativni pristop novinarka generalnemu direktorju AGICOA, je novinarka to storila šele po odzivu tožnice, kar jasno izhaja iz spornih člankov. Gospod Chris Marchich je evidentno tujec, ki ne govori slovensko in zato novinarki ni mogel odgovoriti, naj se imetniki pravic za „svoj denar obrišejo pod nosom“. Bistven odgovor gospoda Marchicha o doseganju kvote in načinu izplačil imetnikom pravic je objavljen šele v zadnjem v seriji spornih člankov, čeprav gre za osnovno informacijo, na podlagi katere bi vsak razumno skrben novinar bralcem moral že uvodoma logično in razumljivo pojasniti bistveno razliko med začasnim dovoljenjem tožnice in naknadno izdanim stalnim dovoljenjem Zavoda AJPA. Tožnica v nadaljnjih navedbah ponovno ocenjuje izpoved priče dr. Žureja in se ob tem sklicuje na nedavno ustaljeno sodno prakso Vrhovnega sodišča RS, iz katere izhaja diametralno nasprotno stališče o vsebini Memoranduma in dodatka k Memorandumu. Citira sodbo Vrhovnega sodišča RS, opr. št. II Ips 327/2017 z dne 6. 9. 2018. Nadaljuje, da je iz ustaljene sodne prakse Vrhovnega sodišča RS razvidno, da je Memorandum z dodatki vzpostavil celostni sistem plačevanja nadomestil v zvezi s kabelsko retransmisijo, kar tožnica zatrjuje tudi v tem postopku. Memorandum je imel obvezno pravno veljavo, s čimer se izkažejo vsi očitki dr. Jurija Žureja in nekritično povzete obtožbe novinarka toženke za neresnične in pravno zmotne. Memorandum z dodatki je torej zavezujoč pravni akt, na podlagi katerega je AGICOA upravljala pravice na avdiovizualnih delih, kot to zatrjuje in dokazuje tožnica. Enako stališče je ves čas zagovarjal tudi URSIL. Splošno znano pa je, da sta Zavod AIPA in tožnica konkurenčni kolektivni organizaciji. Vsebina sodbe P 2800/2016-III pa dokazuje, da Zavod AIPA že dlje časa v javnosti plasira teorijo o nezakonitem sodelovanju med

Združenjem SAZAS in kolektivnim združenjem AGICOA, pri čemer je bila novinarka toženke dolžna preveriti resničnost obtožb. Preveriti bi morala tudi resničnost obtožb dr. Jurija Žureja, česar pa očitno ni storila. Novinarka toženke v okoliščinah te zadeve ni imela dovolj podlage za obtožbo tožnice, da je ta „na podlagi krhke pravne podlage“ nakazovala denar v Švico. Pomembna pa je še objava Zavoda AIPA z dne 5. 10. 2018. Gre za izjavo da je odbor Mednarodnega združenja kolektivnih organizacij pred dnevi soglasno podprl vstop AIPA v združenje. AIPA je tako postala polnopravna članica več kot 30 let starega neprofitnega združenja, katerega primarna naloga je spremljanje uporabe avdiovizualnih del in distribucija nadomestil iz naslova kableske retransmisije. To novico je podal predsednik AGICOA Chris Marchich in dodal, da sta AGICOA in AIPA tudi že doslej dobro sodelovali in sicer preko sestrške organizacije AGICOA Evrope. AIPA je odločilen partner v regiji, saj pomaga pri uveljavljanju pravic imetnikov, predvsem producentov avdiovizualnih del. Poleg tega se AGICOA zanaša na AIPA tudi pri pomoči glede lokalne zakonodaje, nenazadnje pa AIPA pomaga tudi pri zbiranju nadomestil iz naslova retransmisije. To je poudaril direktor AIPA, Gregor Štibernik in izrazil zadovoljstvo, da je AIPA postala članica AGICOA. Tožnica še zaključuje, da iz te objave jasno izhaja, da je kolektivno združenje AGICOA v svetu mednarodnih kolektivnih organizacij uveljavljena neprofitna ustanova in torej ne gre za nekakšno neznano zasebno podjetje iz Švice. To je v svetu filmskega ustvarjanja splošno znano dejstvo. Gotovo je v javnem interesu, da se gledalcem ustrezno predstavi vloga tega kolektivnega združenja, pri čemer je ta pred spornimi objavami že sodelovala tako s tožnico kot tudi z združenjem AIPA. Novinarka toženke je bila zato v spornih člankih dolžna bralcem to pojasniti kot tudi pomen začasnega dovoljenja in Memoranduma, ter vlogo kolektivnega Združenja AGICOA v mednarodnem prostoru kolektivnega varstva avtorskega prava. Kot neresnični se zato izkažejo zapisi, da gre za neko zasebno interesno združenje, ki se na spletni strani predstavlja kot nekakšni zastopnik pravic avtorjev avdiovizualnih del.

19. **Toženka** v odgovoru na tožbo navaja sporne članke in navaja, da je njihova avtorica novinarka Anja Hreščak. Opozarja, da tožnica opravlja javno funkcijo in je zato izpostavljena ostrejšemu nadzoru in kritiki, meja pri posegih v ugled take pravne osebe je postavljena nižje kot sicer. Obstaja velik interes javnosti, da je seznanjena s poslovanjem tožnice. Kot je tožnica sama objavila na svoji spletni strani: osnovna naloga Združenja SAZAS je, da od tistih, ki pri svoji dejavnosti javno uporabljajo glasbena dela, pridobi avtorske honorarje in jih posreduje ustreznim avtorjem doma in v tujini, kar dela na podlagi Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-UPB3), pooblastil domačih avtorjev, pogodb o medsebojnem zastopanju s tujimi avtorskimi društvi, dovoljenja Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino (URSIL). Tožnica je absolutno znana, javna pravna oseba in tema, ki jo obravnavajo sporni članki, se nanaša na njeno osnovno

nalogo. Nobenega dvoma ne more biti, da gre pri obravnavi vprašanj, ali je tožnica utemeljeno nakazovala milijone evrov družbi AGICOA, kar je tema vseh spornih člankov, za temo v javnem interesu. V takem primeru ni prostora za omejitve pravice do svobode izražanja. Svoboda izražanja ima v demokratičnih družbah velik pomen, posebej takrat, ko se nanaša na temo javnega pomena. Iz sodne prakse Ustavnega sodišča RS in Evropskega sodišča za človekove pravice izhaja, da svoboda izražanja sodi med temeljna načela demokratične družbe in med temeljne pogoje za njen razvoj in za razvoj vsakega posameznika ter za njegovo samouresničitev, glede na njen posebej pomen pa ji mora biti v konfliktu človekovih pravic pri tehtanju interesov in dobrin dana posebna teža. V zadevah, kjer gre za omejevanje te pravice, je treba še posebej skrbno preveriti, ali obstajajo ustavno sprejemljivi razlogi za takšno omejitev. Ko gre za kolizijo med pravico do varstva časti in dobrega imena in pravico do svobode izražanja, je lahko izključena protipravnost tudi zelo ostrih, surovih in brezobzirnih izjav, ki pa jih bralec oziroma poslušalec še vedno razume kot kritiko ravnanja in stališča, ne pa kot napad na osebnost, njeno sramotitev, ponižanje, prezir, zasmehovanje. Kjer govorcu ne gre več za vplivanje na razpravo v zadevah javnega pomena, temveč zgolj za žalitev drugega, protipravnost ni izključena. V obravnavanem primeru ni šlo za žalitev drugega, ampak je novinarka kritizirala ravnanje tožnice, ki je v obdobju od leta 2001 do 2010 nakazovala nadomestila, zbrana iz naslova kableske retransmisije, družbi AGICOA v Švico, pri čemer ni poskrbela, da bi denar prišel nazaj do slovenskih producentov. Novinarka svoje kritike ravnanja tožnice ni podala brez podlage, svoje mnenje je oblikovala na podlagi izjav različnih sogovornikov, izjav, ki so v spornih člankih ter zapisov in dokumentov, pa tudi na podlagi dejstva, da težav z registracijo, kot jih opisuje direktor AGICOE, Chris Marchich v članku „Za svoj denar se lahko obrišejo pod nosom“ ni več, od kar je dovoljenje za zbiranje nadomestil iz naslova kableske retransmisije v letu 2010 dobil Zavod AIPA. To je povedal predsednik društva slovenskih producentov Miha Črnc, svojo izkušnjo pa je opisal tudi priznani režiser Jan Cvitkovič. V času, ko je denar iz naslova kableske retransmisije zbirala tožnica (2001 do 2010) so nadomestilo prejeli štiri upravičenci, danes, ko denar zbira AIPA, pa honorar prejema 400 upravičencev, kar je tudi zapisano v članku „Nadzornik se izgovarja, minister jih bo izprašal“ z dne 17. 11. 2016, v časopisu Dnevnik pa v članku „Zakaj nadzornik ni preverjal SAZAS-a?“ dne 17. 11. 2016 na www.dnevnik.si. Podatek je zgovoren in utemeljuje kritično oceno ravnanje tožnice, ki je zbrana nadomestila nakazovala družbi AGICOA v Švico. Novinarka je objavila stališča vseh vpletenih, ki so se bili pripravljene odzvati na njena vprašanja. Če se kdo ni želel odzvati, je to tudi zapisala in s tem ravnala skladno 3. členom Kodeksa novinarjev Slovenije. Novinarka je v spornih člankih pridobila in objavila stališča Jana Cvitkoviča (režiserja in scenarista), Gregorja Štibernika (predsednika AJPA), Vojka Tomana (v.d. Urada za intelektualno lastnino), Jurija Žureja (nekdanjega direktorja Urad za intelektualno lastnino), Andreja Kregarja (podpredsednika

Gospodarskega interesnega združenja Slovenskih neodvisnih avdio in video producentov, SNAV), Mihe Črneca (predsednika Društva slovenskih producentov), Chrisa Marchicha (direktorja AGICOE) in Matjaža Zupana (predsednika tožnice) ter povzela tudi navedbe, ki jih je SAZAS objavil na svoji spletni strani. Pomembno je, da je novinarka že pred objavo prvega od spornih člankov stopila v stik s tožnico, jo seznanila z očitki in ji zastavila vprašanja, ki se nanašajo na vsebino članka, ter na odziv čakala več dni a odgovora, kljub temu da je k odgovorom tožnico pozival tudi odgovorni urednik Miran Lesjak, ni dobila. To je tudi zapisano v članku „Zakaj je SAZAS nakazal milijone evrov v Švico?“ in v članku „Milijoni so odtekali, nadzornik pa je spal“. V slednjem je povzet zapis, ki ga je tožnica objavila na svoji spletni strani 15. 11. 2016, v katerem pa še vedno ni odgovorila na vprašanja novinarke. Tožnica se je na vprašanja novinarke prvič odzvala šele po objavi zadnjega od spornih člankov in so se predstavniki tožnice, ne pa tudi njen predsednik, z novinariko sestali 21. 11. 2016. Predsednik tožnice, Matjaž Zupan, se je na novinarska poizvedovanja prvič odzval 17. 11. 2016, ko ji je v telefonskem pogovoru povedal, da ne vidi nevarnosti, da bi bil katerikoli slovenski ali tuji avtor oškodovan, kar je novinarka v obeh člankih z naslovom „Za svoj denar se lahko obrišejo pod nosom“ tudi zapisala. Na njena vprašanja Zupan ni želel odgovarjati, ker naj bi vse izvedela na sestanku, ki je bil nato izveden 21. 11. 2016, brez Matjaža Zupana. Neutemeljen je zato očitek, da je bilo ravnanje toženke protipravno, ker je o isti temi objavila več člankov v krajšem časovnem zaporedju, kar naj bi dokazovalo, da gre za medijski linč. Tudi oblika in način izražanja je del pravice do svobode izražanja. Toženka se je za več člankov odločila zato, ker je po objavi prvega od spornih člankov dobivala dodatne odzive oseb, ki so povezane z obravnavano problematiko, predvsem pa zato, ker je temo nakazovanja honorarjev za kabelsko retransmisijo prikazala v več manjših delih, ki so za bralce veliko bolj jasni, kot pa če bi celotno problematiko objavila v enem obširnem članku. Tudi očitek, da je toženka o problemu nakazovanja več milijonov evrov družbi AGICOA nakazala brez pravne podlage, o čemer je že pred leti prvič javno opozoril takratni predsednik UIL Jurij Žurej, je tema postala ponovno aktualna zaradi seznanitve s sodbo Belgijskega sodišča v pravdi EVISO N.V. proti AGICOA Belgium ni utemeljen. To je jasno na prvi pogled ob branju člankov. Tožnica ne zanika, da je na podlagi Memoranduma več milijonov evrov nakazala družbi AGICOA in da slovenski avtorji tega denarja, z izjemo štirih, niso dobili. Gre za vprašanja povezana s trdnostjo memoranduma kot pravne podlage, zakonitost iskanja razlogov, zakaj avtorji v obdobju, ko je tožnica zbirala honorar iz naslova kabelske retransmisije (z izjemo štirih) honorarja niso prejeli. Ko pa je to postala obveznost Združenja AIPA, se je situacija v korist avtorjev spremenila in danes prejema honorar 400 upravičencev. Vse to so vprašanja, o katerih je prav, da se o njih razpravlja v javnosti in da se sooča poglede vseh vpletenih. Bralec pa lahko nato sam presodi, kateri argumenti se mu zdijo prepričljivejši. Jezik, ki ga je novinarka uporabljala, ni žaljiv in tudi slog pisanja ni

senzacionalističen. Novinarki ni mogoče očitati, da ni izpolnjevala svojih profesionalnih obvez, saj v spornih člankih obravnava temo, ki je za javnost pomembna. Soočila je stališča vseh, ki so vpleteni in ki so se bili pripravljene odzvati. Pri tem pa ima novinarka pravico, da v članku prikaže, kateri argumenti jo prepričajo in kateri odgovori, ter zakaj drugi niso prepričljivi ali utemeljeni. Novinarji imajo pravico podajati vrednostne sodbe, katerih ni mogoče presojeti, ali so resnične. Dovolj je, da imajo določeno podlago v dejstvih. Novinarji nimajo pravice pisati le o zadevah, glede katerih je uveden sodni postopek, pišejo lahko o poslovnih praksah, ki se jim zdijo sporne, čeprav ne gre za znake kaznivega dejanja. Poleg tega ne gre za to, da bi novinarka problematizirala nekaj, kar bi bilo sicer za vse druge nesporno. Več njenih sogovornikov je izpostavilo spornost ravnanja tožnice, pri čemer so za to navedli svoje razloge, novinarka pa je objavila tudi stališča tistih, ki se jim poslovanje tožnice z družbo AGICOA ne zdi problematično. Očitek protipravnosti se zato izkaže kot neutemeljen. Tožbeni zahtevek je ne samo neutemeljen, pač pa po višini povsem pretiran in očitno zasleduje namen kaznovanja in ustrahovanja novinarjev oziroma toženke, da si ne bi več upala pisati o ravnanju tožnice. To bi moralo biti transparentno in predmet budnega opazovanja medijev, ki so poklicani za to, da opozarjajo na sporna ravnanja. Neutemeljen je tudi zahtevek v delu, ki se nanaša na zakonske zamudne obresti. Zahtevek za objavo sodbe pa je potrebno zavrniti, ker ni utemeljen, saj toženka z objavo spornih člankov ni naredila nič protipravnega. Treba je dodati, da je zahtevek za objavo v mediju Delo, ki ga toženka ne izdaja, izdajatelj časopisa Delo pa ni stranka tega pravnega postopka.

20. V nadaljnjih navedbah toženka ponovno poudarja, da sporni članki obravnavajo temo, ki je v javnem interesu, saj toženka opravlja funkcijo ki je pomembna za avtorje, uporabnike pa tudi družbo na splošno. Javnost ima pravico vedeti, kako opravlja svoje naloge, saj toženka ni anonimna pravna oseba, ampak je javna oseba, o katere poslovanju se lahko piše. Pri opredelitvi statusa tožnice kot javne osebe je pomemben vir njenega financiranja. Z objavo spornih člankov ni bilo protipravno poseženo v ugled tožnice. Novinarka je pisala o temi javnega pomena in izpostavila različna stališča o tem, ali je toženka utemeljeno nakazovala milijone evrov švicarski družbi AGICOA. Tega toženka ne zanika, niti ne zanika tega, da je bila podlaga nakazilom Memorandum. Prav tako toženka ne zanika, da sredstev ni sama razdelila med slovenske ustvarjalce. Novinarka je pridobila in korektno zapisala stališča vpletenih, ki so se na njena vprašanja odzvali in ni kršila domneve nedolžnosti. Izpostavila je tudi dejstvo, ki ga toženka prav tako ne izpodbija, da nad poslovanjem tožnice in AGICOA Urad za intelektualno lastnino ni opravil nadzora in so v člankih izpostavljeni razlogi, ki jih za svojo neaktivnost navaja UIL in odzivi, ki te razloge zavračajo kot neprepričljive. Toženka želi preprečiti objavljane člankov o temi, ki ji ni po godu. Če pa bi se o tem že pisalo, naj bi se objavljala le stališča, ki ji ustrezajo. Tak pogled na novinarsko delo predstavlja

nedopusten poseg v svobodo izražanja. Predmet presoje ni ugotavljanje, ali je tožnica denar zakonito nakazovala družbi AGICOA ali ne, ampak gre za vprašanja, ali članki obravnavajo temo, ki je v javnem interesu in je novinarka poskušala pridobiti stališča vseh vpletenih. Stališča, ki jih je pridobila, je objavila, dala možnost tožnici da se odzove in je spoštovala domnevo o nedolžnosti. Gre tudi za to, ali mora tožnica trpeti, da se o njenem poslovanju piše in objavljajo stališča tistih, ki so do njenega poslovanja kritični. Novinarka toženke je napisala več člankov o ravnanju tožnice v novembru 2016 zato, ker je takrat pridobila sodbo Prizivnega sodišča v Bruslju v zadevi Eviso NV proti AGICOA Belgium, št. zadeve 2015/4978 z dne 9. 6. 2015. TV VLAANDREN (katerega izdajatelj je družba Eviso) je preko svojega programskega paketa javno priobčil avdiovizualna dela. Belgijska podružnica družbe AGICOA je v tožbi zatrjevala, da je TV VLAANDREN med drugim priobčil avdiovizualna dela iz ponudbe družbe AGICOA, pri čemer ni imel predhodnega soglasja te družbe, ki naj bi bila zastopnika avtorskih pravic. AGICOA je zahtevala, naj ta družba preneha s svojimi dejavnostmi, pri katerih z oddajanjem satelitske televizije krši avtorske in sorodne pravice imetnikov, ki jih zastopa družba AGICOA, ki je hkrati zahtevala denarno kazen 5.000,00 EUR za vsak dan nespoštovanja odredbe o prekinitvi. Prvostopenjsko sodišče je tožbi ugodilo, TV VLAANDREN pa se je na odločitev pritožil in zahteval razveljavitev takšne odločitve. Bruseljsko prizivno sodišče je pritožbi ugodilo in odločilo, da je bilo TV VLAANDREN neupravičeno naloženo, da mora prekiniti oddajanje. AGICOA namreč v postopku ni uspela dokazati oziroma ni predložila ustreznih soglasij in pooblastil, da je TV VLAANDREN kršil avtorske pravice imetnikov, ki naj bi jih AGICOA zastopala. Sodišče je ugotovilo, da AGICOA ni predložila niti enega dokumenta, s katerim bi dokazala, da so bile avtorske pravice kršene. Novinarka je pridobila „Belgijsko sodbo“ in pri več poznavalcih obravnavane tematike preverila njen pomen. Za komentar pa zaprosila tudi tožnico in UIL. Tožnica kljub večkratnim pozivom novinarke, pa tudi odgovornega urednika toženke, na relevantna novinarska vprašanja ni odgovorila. V vprašanjih so bila predstavljena dejstva, s katerimi je novinarka razpolagala. Kot je razvidno iz „Belgijske sodbe“ in so novinarki toženke povedali strokovnjaki iz tega področja (na primer Jurij Žurej, nekdanji direktor UIL), je belgijsko sodišče v tožbi AGICOE zoper kabelskega operaterja prisodilo v prid operaterju, čeprav ni plačeval AGICOA. Slednja namreč v več let trajajočem sodnem postopku ni predložila nobenega dokumenta, ki bi dokazoval, da je v resnici zastopnica avtorjev oziroma imetnikov avtorskih pravic, kar je zapisano v prvem spornem članku „Zakaj je SAZAS nakazal milijone evrov v Švico?“ z dne 14. 11. 2016 in je tudi jedro vseh ostalih spornih člankov. Tožnica je denar nakazovala švicarski družbi, pri tem pa ni poskrbela, da bi denar prišel do slovenskih producentov (z izjemo štirih). Tožnica sicer trdi, da naj bi „Belgijska sodba“ po principu sklepanja „a contrario“ dokazovala, da AGICOA ima člane, ki so imetniki pravic na avdiovizualnih delih, kar pa ni bistvo zadeve, saj v nobenem

od spornih člankov ni trditve, da AGICOA nima članov. Novinarka opozarja, da po pridobljenih informacijah AGICOA tožnici nikdar ni predložila dokazil (pooblastil), ki bi izkazovala, da AGICOA zastopa določene avtorje in da nadomestilo pripada njej, ona pa ga bo razdelila med te avtorje. Tudi UIL v korespondenci z novinarko takšnih dokazil ali zagotovil ni dal. Novinarka je povzetek stališč UIL objavila, obširen in dolgovezen odgovor UIL pa ni bil primeren za objavo v celoti. Novinarka je zapisala njegovo bistvo: gre za UIL-ov poudarek, da so bila SAZAS-ova nakazila AGICOI izvedena na podlagi Memoranduma, povzela je pojasnila o tem, zakaj UIL ni opravljal nadzora nad poslovanjem tožnice z družbo AGICOA oziroma zakaj naj bi bil nadzor UIL nad tožnico v tem delu omejen. To, da je UIL dal odgovor ne pomeni, da novinarka njegovih stališče ne sme soočiti s stališči drugače mislečih, kot sta na primer Jurij Žurej in Gregor Štibernik. Novinarka je povzela tudi stališča tistih, ki so poslovanje med tožnico in družbo AGICOA ocenili pozitivno in v zvezi s tem niso zaznali nobenih problemov (Andrej Kregar, predsednik SNAV, Vojko Toman, zdajšnji direktor UIL, Chris Marchich, predsednik uprave AGICOA in Matjaž Zupan, predsednik tožnice). Tožnica spregleda, da je novinarka zapisala tudi, da tožnica v času, ko je poslovanja z AGICOA, ni imela rednega pač pa začasno dovoljenje. To je zapisano v članku „Za svoj denar se lahko obrišejo pod nosom“. Pri tem je zapisala tudi, da takšna omejitev iz zapisa v samem dovoljenju ne izhaja in da nekateri pravniki tega ne razumejo tako. UIL glede tega, zakaj je tožnica denar nakazovala švicarski družbi AGICOA, od tožnice pojasnil ni zahtevala. Novinarki je UIL zatrdil, da zdaj, ko tožnica nima več veljavnega dovoljenja, nadzora nad njo ne more več opravljati. Tudi to je novinarka zapisala. Sporni članki so plod raziskovalnega novinarstva in obravnavajo kompleksno temo s področja kableske retransmisije, za katero se javnost upravičeno zanima. Vsi članki predstavljajo poročila o dejstvih in soočenje različnih stališč in argumentov in ne vsebujejo komentarjev novinarke. Ta je poročala o dejstvih, s katerimi je razpolagala in o stališčih vpletenih oseb, ki so se na njena vprašanja odzvale. Pri tem je tožnici dala več kot dovolj časa, da poda svoje stališče oziroma komentar na relevantna dejstva, a ga tožnica ni želela podati. Novinarka je predstavila ravnanje tožnice, za to pridobila dokaze in svojih navedb ni podala brez dejstvene podlage. Članki ne predstavljajo medijskega linča, rumenega tiska in senzacionalizma, kot to trdi tožnica, ki takšno trditev utemeljuje s številom člankov. Splošno znano je, da se doma in v tujini v primeru, kadar mediji želijo javnost poglobljeno seznaniti s še posebej kompleksno tematiko, objavi serijo člankov o tej temi. Serija člankov ne izkazuje senzacionalizma, pač pa kompleksnost teme, ki zahteva razporeditev v več člankov. V nadaljevanju toženka poda svoja stališča o posameznih člankih. Glede članka „Zakaj je SAZAS nakazoval milijone evrov v Švico“ opozarja, da članek ne odkazuje na kriminalno dejavnost. Tožnici ne očita ničesar, postavljen je v vprašalni obliki, naslov nakazuje temo članka. Naslov članka je treba vedno presojeti upoštevaje celoten

kontekst in njegovo vsebino. Kar zadeva fotografijo Matjaža Zupana, ki naj bi bil na fotografiji v zaskrbljenem stanju, Matjaž Zupan v času od 1999 do 2010 ni bil ves čas zastopnik tožnice. Fotografija predstavlja ilustracijo članka in ker se članek nanaša na tožnico, je objavljena fotografija njenega zastopnika. Da je zaskrbljen, je le interpretacija tožnice in bi lahko enako trdili, da je na fotografiji skoncentriran in resen. Fotografija ne namiguje na nič in ne prikazuje ničesar posebnega. Z objavo te fotografije gotovo ni bilo poseženo v ugled tožnice. Uvodnik ne vsebuje neresničnih podatkov. Tako uvodnik kot naslov se presojata upoštevajo kontekst članka, ne vsebujeta ničesar neresničnega, saj je nesporno, da je tožnica denar nakazovala na račun družbe AGICOA v Švico, ta denar pa je bil namenjen slovenskim režiserjem, scenaristom in producentom. To priznava tudi tožnica le da dodaja, da bi se navedene osebe morale pri AGICOA registrirati, če bi želele dobiti izplačilo. To pa ne spremeni dejstva, da je bil denar sicer namenjen navedenim osebam. Neutemeljeno je navajanje tožnice, da naj bi bilo v članku zapisano, da je družba AGICOA slamnato podjetje, saj takšne navedbe v članku ni. Zapisano je le, da gre za zasebno družbo, kar je med pravnima strankama tudi nesporno. Niso relevantne tožbene navedbe, da gre za neprofitno organizacijo, saj so lahko tudi neprofitne organizacije v zasebni lasti kot je na primer Slovenski zakonodajni Zavod, ki je v zasebni lasti in se lahko ukvarja z gospodarsko dejavnostjo ali negospodarsko dejavnostjo. Neutemeljeno pa tožnica navaja, da je aktivno opozarjala avtorje in slovenske producente na registracijo pri AGICOA. Novinarka je pridobila številne dopise Zavoda avtorjev avdiovizualnih del Slovenije (ZAVAS) tožeči stranki, ki dokazuje da velika večina slovenskih avtorjev v obdobju 2001 do 2010 ni prejela nadomestil, ki so jih kabelski operaterji plačevali tožnici in so zato le tej posredovali številne prošnje in pozive, s katerimi so želeli pridobiti poročilo in obračun plačanih nadomestil, tožnica pa se na te prošnje in pozive ni odzivala. To velja tudi za osebne obiske, telefonske pogovore in predlagane termine sestankov. Zato se toženka sklicuje na dopis ARS MEDIE Produkcije zavodu AIPA z dne 8. 4. 2016 iz katerega je razvidno, da producenti do leta 2010 niso dobili nobenega nadomestila oziroma honorarja in da tožnica ne poda nobenega konkretnega odgovora v zvezi s tem. Novinarka je tožnici posredovala pisna vprašanja, k odgovorom jo je pozival tudi odgovorni urednik Miran Lesjak. Tožnica kljub temu na novinarska vprašanja ni odgovorila oziroma ni odgovorila na vsa vprašanja. Kar zadeva navedbe, da novinarka ni vključila demantijev tožnice toženka opozarja, da odločanje o objavi demantijev ni v pristojnosti novinarka, pač pa v pristojnosti odgovornega urednika medija, ki objavi vsak demanti, če je skladen z določbami Zakona o medijih. Če ta to ni, oziroma če vsebuje odklonilne razloge po 31. členu ZMed, se objava zavrne in tako je bilo v obravnavanem primeru. Tožnica je nato vložila več tožb za objavo popravka in je sodišče, ki je prvo odločalo o eni izmed tožb, zahtevek v celoti zavrnilo. Kljub temu je odgovorni urednik časopisa Dnevnik in medija Dnevnik On.line Miran Lesjak v drugi pravi za objavo popravka s tožnico sklenil

poravnavo, s katero sta zaključili vse takrat odprte postopke v zvezi s popravki. Poravnava ni bila sklenjena zato, ker bi toženka naredila karkoli protipravnega, ampak le zato, da se spori v zvezi s popravki hitro in ekonomično zaključijo. To posebej zato, ker je bila tožeča stranka po poravnavi tista, ki je toženki plačala pravnne stroške. Na podlagi poravnave je toženka objavila pojasnilo tožnice. Novinarka pa si je že prej, v okviru priprav na članke, tudi s pomočjo odgovornega urednika prizadevala pridobiti odziv tožnice, pa tožnica na vprašanja takrat ni želela odgovarjati. V okviru popravkov je tožnica svoj odziv podala, saj je očitno uvidela, da njena prejšnja taktika, ko je želela z neodzivnostjo preprečiti objavo člankov, ne deluje. Sklenitev poravnave izkazuje le dobro voljo in pripravljenost odgovornega urednika toženke za mirno reševanje sporov. Neresnične so trditve tožnice, da je novinarka po sestanku s tožnico 21. 11. 2016 nehala pisati, saj je še 27. 12. 2016 napisala članek „Afera AGICOA: Ko se državni uradniki na vsak način otepajo odgovornosti“ v katerem je ponovno soočila različna stališča vpletenih. Sicer pa je novinarka tožnici o sodbi (belgijska sodba) posredovala vse relevantne podatke in bi si tožnica s to sodbo lahko sama pridobila. Predvsem pa bi tožnica svoj odziv novinarki lahko sporočila tudi kadarkoli po prvi objavi članka, pa tega ni storila. Zgodba režiserja Jana Cvitkoviča ni predstavljena senzacionalistično, ker ni navedeno, da bi se moral za pridobiti sredstev pri AGICOI registrirati, da mora film doseči kvoto predvajanosti ter da gre za enostransko poročanje, ki kaže na diskreditacijo tožnice. V članku je bila izjava Jana Cvitkoviča objavljena, iz nje pa je razvidno, da tudi on očitno ni bil seznanjen s pogojem registracije, kar negira navedbe tožnice, da je na to aktivno opozarjala. V članku je poleg tega tudi zapisano, da je višina nadomestila odvisna od avtorjeve produktivnosti. Tožnica pa ne navaja, da izjava Jana Cvitkoviča vsebuje nepravilne podatke oziroma, da mu je tožnica oziroma družba AGICOA izplačala nadomestilo v obdobju od 2001 do 2010. V zvezi z izjavo Miha Črneca, ki je izrazil svoje mnenje, da je ravnanje toženke po njegovem mnenju neke vrste „gospodarski kriminal“, ne gre za gotova dejstva. Velja svoboda izražanja in lahko vsak javno izrazi svoje mnenje. Bralcu je jasno, da gre za mnenje enega od vpletenih, ki ga je podal na podlagi dejstva, da v času, ko je nadomestilo za kabelsko retransmisijo pobirala tožnica, ni dobil nobenega honorarja in da je enako veljalo tudi za skoraj vse druge ustvarjalce, z izjemo štirih. Kar zadeva stališče UIL je v članku zapisano, da novinarka ustreznih pojasnil ni dobila. Vsak se sam odloči, ali bo na novinarsko vprašanje odgovoril ali ne, novinar je dolžan odziv poskusiti dobiti in če ga ne pridobi, mora to zapisati. Sicer pa je toženka članke objavila, ko je novinarka pridobila „Belgijsko sodbo“ in trditve tožnice, da je Jurij Žurej na to problematiko opozarjal že leta 2012 in da ponovno odpiranje te teme pomeni zaničevanje in okrnitev ugleda tožnice, ne držijo. Neutemeljene so tudi trditve, da naj bi izraz „nekakšen Memorandum“ predstavljal namen zaničevanja. Nesporo je, da je tožnica z AGICOA Memorandum podpisala, izrazi „nekakšen Memorandum“ pa predstavlja le označitev nenavadnega načina

dogovora, ki sicer ni skladen z ZASP, saj ZASP ne pozna Memoranduma, česar tožnica ne zanika. Kar zadeva članek „Milijoni so odtekali, nadzorniki pa je spali“ oziroma „SAZAS: Milijoni so odtekali, nadzornik pa je spal“ je tudi tu potrebno razumeti kontekst celotnega teksta. Tožnica v tožbi navaja, da je letno nakazala AGICOI v povprečju 1,2 milijona evrov. Začasno dovoljenje je imela v letih 2001 do 2010 in je zato navedba, da gre za več milijonov evrov, pravilna. V članku je citiran dopis ZAVAS tožeči stranki. Pri zapisu, da je „SAZAS pobral 3 milijone evrov za stroškov“ pa gre za podatke na spletni strani tožnice, kjer navaja, da so v 10 letih razdelili 31,6 milijona evrov. V tožbi tožnica navaja, da je strošek administracije 10 %, kar po hitrem izračunu pokaže, da je tožnica v 10 letih res prejela 3 milijone evrov. Tožnica pa ni pojasnila, kolikšen znesek je zadržala zase. Prav tako je novinarka sama opazila odziv tožnice na spletni strani, ta odziv je v članku tudi objavila. Kar zadeva ravnanje UIL velja, da je tožnica društvo z javnim pooblastilom in mora delovati na očeh javnosti. V članku je navedeno, da nadzornik, UIL, ni ustrezno reagiral. Novinarka je pridobila dopise ZAVAS, iz katerih je razvidno nezadovoljstvo članov, ker avtorji nadomestil niso prejeli. Ti dopisi so bili v vednost poslani UIL, ki ni reagiral. Gre pa za dopise z dne 14. 6. 2005, 8. 8. 2005, 20. 4. 2007. Tudi iz odgovora Zavoda AIPA ARS MEDII z dne 15. 4. 2007 je razvidno, da UIL ni sprožil nikakršnih aktivnosti, niti ni odgovarjal na vprašanja AIPE. Da UIL ni reagiral ustrezno, bo lahko potrdil tudi njegov nekdanji direktor, ki je o tem spregovoril za toženko, je pa njegovo stališče le eno izmed mnogih, objavljenih v spornem članku. Članek „Nadzornik se izgovarja, minister jih bo izprašal“ oziroma „Zakaj nadzornik ni preverjal SAZAS-a“ vsebuje navedbe, ki kot pri prejšnjem članku temeljijo na resničnih dejstvih. Glede članka „Za svoj denar se lahko obrišejo pod nosom“ oziroma „SAZAS: Producenti se lahko za svoj denar obrišejo pod nosom“ tožnica navaja, da je v tem članku prvič navedeno, da je pogoj za pridobitev sredstev registracija pri AGICOA, ni pa nikjer v članku navedeno, da je tožnica ves čas k registraciji pozivala. Da je potrebna registracija, je pojasnil Chris Marchic, predstavnika AGICOE. V članku je tudi citirana povzeta vsebina dopisa ZAVAS tožnici z dne 14. 6. 2005, s katero je tožnica razpolagala in kjer je navedeno, da je njihovo preverjanje pokazalo, da niti en domači avtor v letih 2001 do konca leta 2004 ni dobil nobenega nadomestila za kabelsko retransmisijo. Tožnica ne predloži nobenega dokaza, da bi še kateri drugi avtorji, poleg štirih (družba MANGART, Branko Đurić Djuro, Družba VPK in Jože Potrebuješ), v tem obdobju dobili kakšno nadomestilo in novinarka z drugačno informacijo pred objavo člankov ni razpolagala. Te informacije pa tožnica sploh ne zanika. Tožnica toženki neutemeljeno očita tudi, da ni podala celotne informacije, to pa je, da morajo biti slovenski režiserji imetniki pravic in da je pogoj prigrasitev AGICOI oziroma tožnici. V spletnem in tiskanem članku 21. 11. 2011 je bilo izrecno navedeno, da je pogoj registracija pri AGICOI. Je pa sporno, ali je tožnica v zvezi z obveščanjem o tem pogoju naredila vse, kar je v njeni pristojnosti še zlasti zato, ker gre za tako visoke zneske. Tožnica namreč

neutemeljeno navaja, da je avtorje opozarjala na pogoj registracije, vendar je iz dopisa ZAVAS razvidno nasprotno. Glede na to, da je bila registracija brezplačna (kot to navaja tožnica), bi se vsak imetnik pravic registriral, če bi bil o tem ustrezno obveščen, saj bi tako pridobil plačilo. Tožnica očita toženki tudi, da bi morala preveriti, ali je bil Jan Cvitkovič sploh upravičen do denarnih nadomestil in navaja, da merilo ni predvajanje v kinematografih. Novinarka pa je Jana Cvitkoviča predstavila kot enega najbolj prepoznavnih režiserjev in producentov ter je citirala njegovo izjavo. Navedeni po letu 2010, od kar je pristojnost na Zavodu AJPA prejela denarno nadomestilo v višini približno 4.000,00 EUR letno. Novinarka je utemeljeno sklepala, da bi bil upravičen do nadomestila že prej. Tožnica pa ne poda navedb in dokazov, da Jan Cvitkovič v relevantnem obdobju ni bil upravičen do nadomestila ali pa da ga je v resnici prejel. Glede „krhke pravne podlage“ toženka navaja, da je bilo to v članku zapisano zato, ker ZASP Memoranduma kot pravne podlage ne pozna. Kar zadeva trditve, da so milijoni odtekali nadzornik pa spal toženka navaja, da vsi sporni članki vsebujejo tudi kritiko ravnanja UIL, ki ni opravljal nadzora nad tožnico, čeprav je njen nadzorni organ. Glede trditve, da nihče razen štirih ni prejel nadomestila, ne držijo trditve tožnice, da je bila aktivna in je vodila kampanije in opozarjala na registracijo. Kar zadeva stroške se je do tega toženka v navedbah že opredelila, glede odzivov velja ravno tako. Novinarka je novinarska vprašanja poslala na PR službi tožnice, njen zastopnik toženke pa bi na vprašanja lahko odgovoril, če bi bilo to v njegovem interesu, pa ni. Poleg novinarke je za odgovore zaprosil tudi odgovorni urednik toženke. Je pa toženka objavila tudi odziv tožnice, ki ga je novinarka sama našla na spletni strani tožnice 16. 11. 2016. Navedba, da je povprečni bralec razumel, da je bil Jurij Žurej z mesta direktorja UIL razrešen zaradi razkritja nezakonitega poslovanja tožnice ni žaljiva za tožnico, niti ne za Jurija Žureja. Nikjer ni zapisano, da je bil slednji razrešen zaradi nezakonitega poslovanja tožnice, pač pa le, da je edino on opozarjal na morebitne nepravilnosti, da pa zadevi ni prišel do dna, ker ni več direktor UIL. Da je razlog za razrešitev opozarjanje na nepravilnosti tožnice je njena interpretacija, iz članka to ne izhaja. Tožnica neutemeljeno navaja tudi, da je bilo njeno delovanje v preteklosti ves čas transparentno in skladno z začasnim dovoljenjem, ter da je bil Zavod AIPA seznanjen s sodelovanjem tožnice z AGICOA. Novinarka je ta dejstva želela predstaviti, saj gre za dejstva, ki lahko kažejo na to, da ravnanje tožnice ni bilo pravilno oziroma v korist domačih avtorjev, ker je bila tožnica preveč pasivna in domačih avtorjev ni opozarjala na pogoj registracije. Tožnica in UIL na novinarska vprašanja nista odgovorila konkretno in nista podala jasnih in neposrednih odgovorov. Zato iz navedb toženke izhaja še:

- AIPA je po pridobitvi dovoljenja leta 2010 prva kolektivna organizacija, ki je razdelila denar in je novinarka pridobila informacijo, da tožnica denarja ni razdeljevala, niti avtorjev ni opozarjala na pogoj registracije;

- zapise o izgovorih UIL, ki ob otekanju milijonov ni ukrepal, tožnica označi kot neresnične in zavajajoče. V tem članku je naprej citirana izjava Vojka Tomana, direktorja UIL, ki je dejal, da so nadzor nad tožnico izvajali skladno s pristojnostmi in da danes ne morejo storiti ničesar več, oziroma, da ne morejo opraviti nadzora za nazaj. Novinarica pa v nadaljevanju pojasni le, da mora UIL, poleg ZASP upoštevati tudi ZUP (Zakon o upravnem postopku) ki upravnega nadzora časovno ne omejuje in ne omogoča zastaranja. UIL je izdal odločbo v neki drugi zadevi v zvezi s tem, da je tožnica leta 2011 (po prenehanju začasnega dovoljenja) kršila zakon, zdaj pa očitno ne sledi lastni praksi. Na neutemeljenost argumentov UIL, zakaj ne opravijo nadzora nad poslovanjem tožnice z družbo AGICOA je opozoril tudi prof. dr. Gorazd Trpin, ki je pravni svetovalec AIPE, njegovo stališče pa je novinarka tudi zapisala v članku „Afera AGICOA: Ko se državni uradniki na vsak način otepajo odgovornosti“ dne 27. 12. 2006,

- trditev, da se producenti za svojim denarjem lahko obrišejo pod nosom pomeni izjavo predstavnika AGICOE (citat Chrisa Marchicha), ki je tudi pojasnil, da je zastaralni rok pet let in bi producenti lahko pridobili denar, če bi zahtevek podali pet let po tem, ko bi ga morali dobiti. Vendar je pojasnil tudi, da glede očitka AGICOI, da kopiči preveč denarja, le ta po določenem obdobju nerazdeljen denar iz minulih let razdeli imetnikom pravic iz tekočega obdobja,

- trditev, da je UIL je desetletja gledal stran od SAZAS-a in ni nikdar zahteval pojasnil, zakaj tožnica denar nakazuje v Švico in ga ne deli v Sloveniji, ni neresnična. Dr. Jurij Žurej, nekdanji direktor UIL, je zaznal nepravilnosti pri nakazovanju denarja AGICOA. Tudi avtorji so obveščali UIL da niso dobili izplačanih nobenih nadomestil in je zato v javnem interesu vzpodbujanje debate glede morebitnega pomanjkljivega nadzora UIL nad delovanjem tožnice,

Sporni članki torej niso senzacionalistično pisanje ali poseg v čast in dobro ime tožnice, pač pa opozarjanje na nepravilnosti glede izplačil honorarjev ter na pomanjkljiv nadzor nad ravnanjem tožnice. Članki obravnavajo poslovanje tožnice, ki ima javno pooblastilo za izvrševanje določenih nalog v javnem interesu in je zato objava člankov na to temo in vzpodbujanje splošne debate o tem vsekakor v javnem interesu.

21. Toženka v nadaljevanju navaja še, da so dokazni predlogi z vpogledom v letno poročilo 2016 Zavoda AJPA in zaslišanje prič Matjaža Žbontarja prepoznani. Ne strinja se tudi z dokaznimi predlogi tožnice po zaslišanju Blaž Ranta, Aleš Kozine in Jere Rakovec. Predlaga tudi, naj sodišče ne zasliši prič Tomaž Grubar, Andrej Kregar in Branko Đurić Djuro. Ni sporno, da so navedeni nadomestila prejeli, tožnica pa ne predloži nobenega dokaza o tem, da so nadomestilo prejeli še kateri drugi avtorji. Vztraja, naj sodišče izvede dokaz z vpogledom v članke z naslovom:

- med kazensko ovadenimi tudi Matjaž Zupan

- kriminalisti podali ovadbe zaradi spornega poslovanja SAZAS-a, saj gre za sume nepravilnosti, povezanih s poslovanjem tožnice in so kriminalisti 9. 12. 2015 opravili več hišnih preiskav, tudi na naslovu Matjaža Zupana in poslovnih prostorih SAZAS-a v Trzinu.

22. Ugled tožnice ni bil omajen zaradi spornih člankov, pač pa zaradi nje same oziroma njenega takratnega direktorja Matjaža Zupana. Sodišče naj tudi opravi poizvedbe pri Zavodu AIPA glede višine pobranih sredstev in izplačil nadomestil. Sicer pa naj sodišče zasliši tudi Jurija Žureja, ki je bil prvi, ki je že pred leti javno opozoril na problem nakazovanja več milijonov EUR družbi AGICOA brez trdne pravne podlage, pri čemer tožnica ne zanika, da je do nakazil res prišlo. Urad za intelektualno lastnino RS pa ni ustrezno reagiral. „Belgijska sodba“ predstavlja kompleksno dejansko in pravno vprašanje in prav pridobitev te listine je razlog, da so sporni članki sploh nastali. Ko jo je novinarka pridobila je pri več poznavalcih obravnavane tematike preverila njen pomen in zaprosila za komentar tudi tožnico in Urad za intelektualno lastnino. Tožnica v zvezi s tem trdi, da iz sodbe izhaja, da AGICOA ima člane, kar pa v tem postopku ni relevantno, saj v nobenem od spornih člankov ni trditve, da jih nima. Po informacijah toženke AGICOA tožnici nikdar ni predložila dokumentov oziroma dokazil, pooblastil, ki bi izkazovala, da zastopa določene avtorje in da ji nadomestilo pripada, ona pa ga bo razdelila. Takšnih zagotovil ni podal niti UIL RS v korespondenci z novinarko. Novinarka vsebine dopisov UIL ni izpustila, pač pa jih je objavila takoj, ko jih je dobila in zapisala njihovo bistvo. Šlo je za to, da je UIL pojasnil, da so bila tožničina nakazila AGICOI izvedena na podlagi Memoranduma. UIL je pojasnil tudi, zakaj ni opravil nadzora nad poslovanjem tožnice v zvezi z nakazili AGICOI. S tem pa ni bila odvzeta pravica novinarki, da stališča UIL sooči tudi s stališči drugače mislečih, kot sta to na primer dr. Jurij Žurej in Gregor Štibernik (direktor AIPA). Novinarka je povzela tudi stališča tistih, ki so poslovanje med tožnico in družbo AGICOA ocenili pozitivno. Naslov članka, „Zakaj je SAZAS nakazoval milijone evrov v Švico“, tožnici ne očita kaznivega dejanja, niti ni postavljen v trdilni, pač pa v vprašalni obliki in ga je potrebno vedno presojeti upoštevaje celoten kontekst in vsebino članka. Vse navedbe v članku predstavljajo resnična dejstva:

- tožnica je denar nakazovala na račun družbe AGICOA

- denar je bil namenjen slovenskim režiserjem, scenaristom in producentom, kar oboje priznava tudi tožnica sama

- novinarka je pred objavo članka pridobila številne dopise npr.: Zavoda avtorjev avdiovizualnih del Slovenije (ZAVAS), ki dokazujejo, da velika večina slovenskih avtorjev v obdobju 2001 do 2010 nadomestil ni prejela, čeprav so jih kabelski

operaterji plačevali tožnici in so zato tožnici posredovali številne prošnje in pozive, s katerimi so želeli pridobiti poročilo in obračun plačanih nadomestil, tožnica pa se, kot je že bilo povedano, ni odzivala niti se ni odzivala na vprašanja toženke pa tudi na vprašanja odgovornega urednika toženke;

- iz izjave Jana Cvitkoviča je razvidno, da tudi on očitno ni bil seznanjen s pogojem registracije, kar negira tožbeno navedbo, da je tožnica aktivno opozarjala na pogoj registracije in je novinarka v zvezi s tem objavila stališča vseh, ki so želeli izjavo podati;

- iz izjave Mihe Črneca, ki je filmski producent in predsednik društva slovenskih producentov, izhaja, da je izrazil je svoje mnenje, da ravnanje tožnice po njegovem mnenju predstavlja neke vrste gospodarski kriminal. Velja svoboda izražanja (39. člen Ustave) in lahko vsakdo javno izrazi svoje mnenje in vsakemu bralcu je jasno, da gre za mnenje enega od vpletenih;

- v članku je zapisano, da novinarka ustreznik pojasnil od UIL ni dobila

23. Zapis, da je strošek administracije 10%, pomeni izračun, da je glede na to, da je bilo v 10-ih letih razdeljeno 31,6 milijona evrov, tožnica iz tega naslova prejela 3 milijone evrov. Tožnica je društvo z javnim pooblastilom in mora delovati na očeh javnosti in je podan interes javnosti, da je seznanjena z ravnanjem tožnice. V članku je navedeno, da nadzornik UIL ni ustrezno reagiral, vendar je novinarka pred objavo člankov pridobila dopise ZAVAS, ki so bili v vednost poslani tudi UIL, pa ta kljub temu ni reagiral in raziskal zadeve. Navedbe, da tožnica ni ravnala pravilno in da UIL ni ustrezno reagiral, bo lahko potrdil tudi Jurij Žurej, nekdanji direktor UIL, ki je o tem spregovoril za toženko, pri čemer pa je tudi njegovo stališče le eno izmed mnogih, objavljenih v spornih člankih. Navedbe v člankih „Nadzornik se izgovarja, minister jih bo izprašal“ oziroma „Zakaj nadzornik ni preverjal SAZAS-a?“ temeljijo na dejstvih in očitki tožnice v zvezi s protipravnostjo le-teh ne vzdržijo. V člankih „Za svoj denar se lahko obrišejo pod nosom“ oziroma „SAZAS: producenti se lahko za svoj denar obrišejo pod nosom“ je navedeno, da je bila za pridobitev sredstev potrebna registracija. Omenjeno je pojasnilo Chrisa Marchicha, predstavnika AGICOE, saj tožnika kakršnih koli pojasnil v zvezi s tem toženki ni dala. Gre za stališče enega od vpletenih.

Da je tožnica je desetletje nakazovala milijone evrov, ki bi jih morali dobiti slovenski režiserji, scenaristi in producenti na račun zasebne družbe v Švico“, je nesporno, saj tožnica to sama pove. V nobenem od člankov pa ni zapisano, da se AGICOA ukvarja z gospodarsko oziroma profitno dejavnostjo. Denar bi morali dobiti slovenski režiserji, scenaristi in producenti vendar jim tožnica ni podala celotne informacije in sicer, da morajo biti slovenski režiserji imetniki pravic in da je pogoj prigrasitev AGICOI oziroma tožnici. Zato je sporno, ali je tožnica

naredila vse v zvezi s tem in upravičence obveščala. Iz dopisov ZAVAS je razvidno, da avtorji s pogojem registracije niso bili seznanjeni in je novinarka pri tem izpostavila in predstavila Jana Cvitkoviča kot enega najbolj prepoznavnih režiserjev in producentov ter citirala njegovo izjavo. Kontekst domnevno „krhke pravne podlage“ v ničemer ne prikazuje novinarkinega zaničevalnega namena do tožnice. Novinarka je glede Memoranduma to zapisala, ker ZASP takšne podlage ne pozna. Vsi članki vsebujejo tudi kritiko ravnanja UIL, ki ni opravljal nadzora nad tožnico, čeprav je njen nadzorni organ pri čemer novinarka ne prejudicira izida UIL-ovega nadzora nad tožnico. Toženka je pridobila dopise ZAVAS iz katerih je razvidno nezadovoljstvo članov ZAVAS, ker avtorji nadomestil niso prejeli, ti dopisi pa so bili v vednost poslani tudi UIL. Navedba je resnična in v javnem interesu, zato objava ni bila protipravna. Zapis v članku „Nihče razen štirih od SAZAS-a med letoma 2001 in 2010 ni prejel niti centa“ je resnična, saj je iz dopisov ZAVAS, na katere saj tožnica odgovarjala, to razvidno. Če bi držale trditve, da je aktivno vodila kampanijo, dopisi z ZAVAS-a ne bi bili niti potrebni in avtorji ne bi bili prikrajšani. Toženka je kasneje objavila tudi odgovore tožnice na spletni. Novinarka nanje ni opozorjena, našla jih je novinarka sama in to objavila v članku 17.11.2016. Zapis, da je bil „Žurej je bil edini, ki je kot direktor UIL nadzor nad zakonitostjo poslovanja SAZASA in terjal pojasnila o teh nakazilih, a je bil krivdno odpuščen iz UIL preden jih je prejel ter da danes zadeve ne želi komentirati“ je resničen, predstavlja korektno poročanje in ne namiguje na to, iz katerega razloga je bil Jurij Žurej razrešen z mesta direktorja UIL. Edino on je opozarjal na morebitne nepravilnosti, zadevi pa ni prišel do dna, ker ni bil več direktor UIL. Novinarka je želela predstaviti dejstva, ki lahko kažejo na to, da ravnanje tožnice ni bilo pravilno oziroma ni bilo v korist domačih avtorjev, saj je bila preveč pasivna. V času, ko je denar razdeljevala tožnica, so ga dobili štirje avtorji, česar tožnica ne ovrže. Zapis v članku „Izgovori UIL zakaj ob odtekanju milijonov ni ukrepal“, je že uvodoma citirana izjava Vojka Tomana, direktorja UIL, ki je dejal, da so nadzor nad tožnico izvajali v skladu s svojimi pristojnostmi in da danes ne morejo storiti ničesar več oziroma da ne morejo opraviti nadzora na nazaj, kar ne drži in je bilo s strani toženke že večkrat pojasnjeno kot tudi to, da UIL očitno ne sledi svoji lastni praksi. Na to je toženko opozoril tudi profesor upravnega prava s Pravne fakultete dr. Gorazd Trpin, ki je pravni svetovalec AIPE. „Producenti se za svoj denar lahko obrišejo pod nosom“ je izjava oziroma citat Chrisa Marchicha, ki je pojasnil, da je zastaralni rok za uveljavitev izplačil nadomestil 5 let in da bi producenti lahko pridobili denar, če bi zahtevek dali 5 let po tem, ko bi ga morali dobiti. UIL ni izvajal nadzora in si ni prizadeval za sodelovanje z AGICOA, kar bo lahko Jurij Žurej zaslišan tudi potrdil.

24. V nadaljevanju toženka podaja ugovor prekluzije glede dokaznih predlogov: letno poročila 2016 zavoda AJPA in zaslišanja priče Matjaža Žbontarja. Tožnica opravlja javno funkcijo, kar je sama objavila na spletni strani, kot sledi: „Osnovna

naloga združenja SAZAS je, da od tistih, ki pri svoji dejavnosti javno uporabljajo glasbena dela (glasbeni uporabniki), pridobi avtorske honorarje in jih posreduje ustreznim avtorjem doma in v tujini, kar dela na podlagi Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah, pooblastil domačih avtorjev, pogodb o medsebojnem zastopanju s tujimi avtorskimi društvi, dovoljenja Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino.“ Pri obravnavi vprašanja, ali je tožnica utemeljeno nakazovala milijone evrov družbi AGICOA, kar je tema vseh spornih člankov, gre za temo, ki je v javnem interesu in ni prostora za omejitve pravice do svobode izražanja. Tožnica navaja, da je šele 6. 11. 2017 izvedela za dejstvo nakazila 6.000.000,00 EUR s strani zavoda AIPA kolektivni organizaciji AGICOA. Toženka poudarja, da o nakazilu 6.000.000,00 EUR s strani zavoda AIPA kolektivni organizaciji AGICOA zaradi delitve nadomestil tujim imetnikom pravic na AV delih v primeru kableske retransmisije ob pisanju in objavi člankov ni imela nobenih informacij ali podatkov. To so listine, s katerimi skuša tožnica dokazati neresničnost trditve v objavljenih člankih, vendar je to dokazni predlog „za nazaj“, ki ne dokazuje, da so bile trditve v člankih neresnične. Takšnemu dokaznemu predlogu sodišče ne sme slediti, saj če se po objavi spornih člankov pojavi sum, da je bila delitev nadomestil ustrezna, to ni relevantno za presojo v konkretnem primeru, v katerem sodišče presoja resničnost trditve glede na informacije, s katerimi je razpolagala avtorica članka ob objavi člankov. Pomembno pa je, da ne more biti predmet presoje tega postopka ali so navedbe v člankih resnične glede na stanje na glavni obravnavi pač pa v času, ko je toženka pisala, pripravljala in objavila članke in je bila avtorica lahko utemeljeno prepričana v resničnost svojih navedb. Sicer pa je to tudi informativni dokaz. Prekluzija je podana tudi glede Memoranduma in dodatka k Memorandumu, ki ju je tožnica vložila šele z vlogo 29.1.2018 (list. št. 204). Čeprav se je tožnica na Memorandum sklicevala že v tožbi in nadaljnjih vlogah, ga ni predložila. Več kot očitno je, da je s to listino razpolagala že ob vložitvi tožbe. Zato je predložitev te listine po opravljenem prvem naroku za glavno obravnavo prepozna. Memorandum in njegov dodatek pa ne predstavljata zaupnega dokumenta, kot to meni tožnica, saj je to razvidno iz odločbe Informacijskega pooblaščenca gospodarskega ministrstva skozi Urada za intelektualno lastnino. Informacijski pooblaščenec je presodil, da Memorandum ne vsebuje skrivnosti. URSIL je ugotovil, da nihče od stranskih udeležencev (ZKOS, AGICOA, SAZAS, VG MEDIA, VPRT in EBU), ki so zatrjevali, da zahtevani dokument vsebuje ali bi lahko vseboval poslovne skrivnosti, ni predložil ustreznih dokazov ali aktov, s katerimi bi na kakršen koli način izkazal obstoj zatrjevane poslovne skrivnosti. URSIL pa je zapisal, da poslovne skrivnosti ni mogoče uveljavljati, če gre za podatke o porabi javnih sredstev ali podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca. Memorandum ne vsebuje poslovnih skrivnosti, saj so podpisnice imetnice javnega pooblastila, kolektivnega upravljanja avtorskih pravic. Prepozni so tudi dokazni predlogi, novi listinski

dokazi, predloženi na naroku 18. 5. 2018 in 22. 6. 2018. Gre za sklep Urada RS za intelektualno lastnino z dne 12.4.2011 in prepis zvočnega posnetka z dne 19.4.2018. Tudi iz sklepa URSIL izhaja, da je bil izdan že 12. 4. 2011 kar pomeni, da bi tožnica to listino lahko priložila že tožbi. Gre za odločbo, ki je bila izdana v letu 2011, ko tožnica ni imela več dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske produkcije v primeru kableske retransmisije. Prepis zvočnega posnetka je tudi nepomemben, saj ni jasno, kaj želi tožnica s tem prepisom prikazati.

Bistvo v celotni zadevi je, da je bila novinarka toženke utemeljeno prepričana v resničnost zapisanega v obravnavanih člankih in je zapisano preverila pri vpletenih v članku, odzive je objavila.

25. Toženka nasprotuje spremembi tožbe in pojasnjuje, da je bistvo članka „SAZAS toži Dnevnik zaradi člankov o nakazovanju denarja v Švico“, ki je bil objavljen 19. 5. 2018, povzetek dogajanja na glavni obravnavi v tej pravdni zadevi. Gre za poročanje o poteku glavne obravnave na nevtralen način in novinar ni prekršil dolžnosti objektivnega, pravočasnega in vsestranskega obveščanja javnosti o ravnanju tožnice. Tudi z objavo spornega članka toženka ni storila nič protipravnega. Očitno je, da želi tožnica odstraniti objavo teme, ki ji ni po godu, kar pa je nedopusten poseg v svobodo izražanja. Tožnica namerno zanemari vsebino tožbe in med dokazno gradivo meša celo televizijske prispevke objavljene na komercialni televiziji v ameriški lasti, ki jim toženka v celoti oporeka. Podatek o tem, da novinarka Anja Hreščak pozna Jureta Bračka, je zloraba in domneva tožnice, da poznanstvo kaže na kooperacijo pri pripravi prispevkov, ni utemeljena na nobenem dejstvu. Na goli domnevi temeljijo očitki, da so Anja Hreščak, Jure Bračko in Jurij Žurej med seboj sodelovali. Izveden dokazni postopek je pokazal, da ta trditev ne drži. Gre za izmišljotino, poleg tega toženka zavrača očitke, da „Belgijske sodbe“ ni prevedla v slovenščino. Novinarka si je prizadevala pridobiti mednarodne informacije in po analogiji tožnice tudi odločb nemških, finskih sodišč in navsezadnje tudi evropskih institucij ne bi smeli uporabljati v svojih člankih, ker prevodi niso overjeni. To pa bi bilo absurdno. Namen članka v Dnevniku, katerega avtor je Uroš Škerl Kramberger, je poročanje iz sodnih dvoran, kar je dnevna rutina novinarskega dela. Anja Hreščak pa je pojasnila, da je „Belgijska sodba“ pomembna za samo kontekstualizacijo zadeve. AGICOA kot taka predstavlja nov moment v zgodbi. Trditev, da je novinarka dolžna pridobiti odziv URSIL je smešna, saj ga je novinarka pridobila in tudi URSIL nastopa v člankih. Vrednotenje sogovornikov pa je zelo problematično in kaže na primesi nekaterih drugih časov, ko se je družba delila na želene in neželene. Toženka je na odziv tožnice čakala 5 dni, zato o urgentnosti ne moremo govoriti. Izbor sogovornikov pa je novinarjeva diskrecijska pravica. Sicer pa je novinarka toženke na zaslišanju povedala, da je samoiniciativno pristopila tudi do generalnega direktorja AGICOE in je njenemu pogovoru s Chrisom Marchicem posvečen cel članek. Pravno relevantno pri celi zadevi je, ali je ob objavi spornih člankov

toženka imela, posedovala, razpolagala s podatki oziroma informacijami o dejstvih v takšnem obsegu in kvaliteti, da je imela vsa razumno podlago in razloge za pisanje v trdilni obliki. Ne more biti predmet presoje tega postopka, ali so navedbe v člankih resnične glede na dejansko stanje na glavni obravnavi ali celo na stanje v drugih kasnejših postopkih, kot tudi ne glede na dokumente, izdane po objavi člankov. Avtorica je bila utemeljeno prepričana v resničnost svojih navedb, v resničnost v člankih zapisanega.

26. V dokaznem postopku je sodišče prebralo listinsko dokumentacijo v spisu in zaslišalo priče Matjaža Žbontarja, Mirana Lesjaka, Andreja Kregarja, Blaža Ranta, dr. Jurija Žureja, soočilo priča Blaža Ranta in dr. Jurija Žureja, pričo Tomaža Grubarja, Aleša Kozino, Anjo Hreščak, Jero Rakovec Nahtigal, Matjaža Zupana.
27. Pravna podlaga za odločanje v obravnavni zadevi je določilo 183. člena Obigacijskega zakonika (Uradni list RS št. 83/2001 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju OZ), ki določa, da za okrnitev ugleda ali dobrega imena sodišče pravni osebi prisodi pravično denarno odškodnino, neodvisno od povračila premoženjske škode, pa tudi če premoženjske škode ni, če spozna, da okoliščine primera to opravičujejo. Pravica do ugleda in dobrega imena je osebna pravica, ki jo pravo priznava tako fizičnim, kot pravnim osebam. Gre za spoštovanje, veljavo posameznika v očeh drugih (tako imenovana zunanja objektivna čast, za razliko notranje, subjektivne časti pri fizičnih osebah). Pravna oseba namreč kot umetna tvorba nima bioloških lastnosti, ki so potrebne za čustvovanje in za oblikovanje zavesti o lastni vrednosti, zaradi česar ni mogoče govoriti o varovanju njene časti. Pravna oseba ima tako le pravico do ugleda in dobrega imena, ki je ločena od pravice do časti in imena fizičnih oseb. Pri pravnih osebah je zato predmet varstva njen ugled in dobro ime. Do posega v ugled in dobro ime pravne stvari po navari stvari pride le, če se z žaljivimi očitki seznanijo tudi druge osebe.
28. Predmet presoje v konkretnem primeru je tako 7 člankov, ki so bili objavljeni v časopisni izdaji Dnevnik in na spletni strani oziroma spletnem portalu www.dnevnik.si. Prvi članek, z naslovom „Zakaj je SAZAS nakazal milijone evrov v Švico?“ je bil objavljen na spletnem portalu www.dnevnik.si dne 14.11.2016. Naslednji članek z naslovom „Milijoni so odtekali, nadzornik pa je spal“ je bil objavljen v časopisu Dnevnik 16.11.2016, takoj za naslovom članka pa je toženka objavila tudi fotografijo Matjaža Zupana. Tretji članek je bil spet objavljen na spletnem portalu www.dnevnik.si 16.11.2016 in ima naslov „Milijoni so odtekali, nadzornik pa je spal“. Temu članku je sledil naslednji z naslovom „Nadzornik se izgovarja, minister jih bo izprašal“, ki je bil objavljen 17.11.2016 v časopisu Dnevnik, peti članek je bil objavljen na spletnem portalu www.dnevnik.si 17.11.2016 in ima naslov „Zakaj nadzornik ni preverjal SAZASA?“. Navedenim

člankom sta sledila še dva in sicer 19.11.2016 članek z naslovom „Producenti se lahko za svojim denarjem obrišejo pod nosom“, ki je bil objavljen na spletnem portalu www.dnevnik.si in še zadnji, sedmi članek z naslovom „Za svoj denar se lahko obrišejo pod nosom“, ki je bil objavljen 21.11.2017 v časopisu Dnevnik.

29. Vsi navedeni članki v bistvenem obravnavajo isto temo, gre za ravnanje tožnice, ki je v obdobju od leta 2001 do 2010 nakazovala nadomestila, zbrana iz naslova kabelske retransmisije družbi AGICOA v Švici. Tako iz prvega članka izhaja, da je desetletje SAZAS nakazoval milijone evrov, ki bi jih morali dobiti slovenski režiserji, scenaristi in producenti, na račun zasebne družbe v Švici, kar med pravnima strankama niti ni bilo sporno. Naslednji staveka bolj predstavlja kritiko nadzornega organa, to je Urada za intelektualno lastnino Republike Slovenije (UIL). Iz njega izhaja, da so opozarjali na sporna nakazila, pa ni ukrepal. V nadaljevanju članka novinarka povzame izjavo Jana Cvitkoviča, režiserja in scenarista več kot desetih kratkih in celovečernih filmov, ki je povedal, da do leta 2010 ni dobil ničesar, saj niti ni vedel, da mu karkoli pripada in tudi pogodbe s tožnico ni bilo. Šele leta 2010 je podpisal pogodbo z AIPO in šele od takrat redno dobiva honorar. V nadaljevanju je povzeta še izjava Mihe Črneca, predsednika Društva slovenskih producentov, ki je povedal, da v preteklih letih niso niti vedeli, da tožnica karkoli pobira v njihovem imenu, kaj šele, da bi to morali dobiti nazaj. Ravnanje tožnice je Miha Črnc označil kot „gospodarski kriminal“. V nadaljevanju članka je novinarka Anja Hreščak, avtorica vseh člankov, postavila vprašanje: Zakaj je SAZAS denar, ki pripada slovenskim avtorjem, sploh nakazal AGICOA v Švico in povzela izjavo dr. Jurija Žureja, nekdanjega direktorja Urada za intelektualno lastnino in navedla, da se je tudi on pred leti spraševal isto. Povzeta je njegova nadaljnja izjava, da so zneski, nakazani AGICOA, presegli nekaj milijonov, koliko od tega je bilo za slovenske avtorje pa lahko samo ugiba. Nihče v 10-ih letih ni opazil, da tožnica počne nekaj, za kar sploh nima dovoljenja in v nadaljevanju novinarka poda tudi pojasnilo, da je dr. Jurij Žurej navedeno povedal v intervjuju za dnevnikov Objektiv v letu 2012. Dodal je še, da je ironija, da se je slovenskim režiserjem in producentom denar za avdiovizualna dela nakazoval v Švico, čeprav bi ga morali razdeliti v Sloveniji. Še večja ironija je, da je AGICOA zasebno podjetje, ki sploh nima dovoljenja za upravljanje kolektivne organizacije niti v Švici niti v Sloveniji, še izhaja iz izjave dr. Žureja. V nadaljevanju članka novinarka opozarja na „krhko pravno podlago“, ki jo označi kot nekakšen medsebojni dogovor, tako imenovani Memorandum. Pri tem novinarka v nadaljevanju zapiše tudi, da je UIL Memorandum označil kot pravno podlago za SAZAS-ova nakazila AGICOA, pri čemer pa v Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP, ki je veljal v času nastanka spornih člankov) ni nikakršne podlage za tak Memorandum. Zaključek je, da AGICOA po „naših informacijah“ (kakšne so te, bo pojasnjeno v nadaljevanju) tožnici nikdar ni predložila nikakršnih dokumentov oziroma dokazil, pooblastil, ki bi pričala o tem,

da zastopa določene avtorje in da nadomestilo potemtakem pripada njej, ona pa ga bo razdelila. V nadaljevanju članka se novinarka sprašuje, kaj medtem počne nadzornik (to je UIL) in zaključek članka prej odkazuje na kritiko tega državnega organa, kot pa da bi se kakorkoli nanašal prav na tožnico. V bistvenem enak je tudi naslednji članek, ki je bil za razliko od prejšnjega objavljen v časopisu Dnevnik. Tudi tu je kot spremljava prikazana fotografija Matjaža Zupana, dodatno pa iz navedenega članka izhaja, da novinarka že v uvodniku opozarja na desetletje trajajoče nakazovanje milijonov s strani tožnice v Švico, zasebni družbi brez pooblastil in, da so avtorji ves čas opozarjali nadzorni organ UIL, ta pa jih je ignoriral. Uvodniku tako sledi izjava, zapisana v dopisu Združenja avtorjev avdiovizualnih del Slovenije iz leta 2003, naslovljena na tožnico. To izjavo novinarka korektno povzame in navede, da so obveščeni, da je tožnica začasno zbirala del prispevkov za avtorske pravice avdiovizualnih del in zato prosijo (tožnico) za poročilo in obračun. Temu dopisu je sledil ponovni v letu 2005, s strani istega združenja, in tudi besedilo tega zapisa novinarka v članku povzame in je v bistvenem ista kot vsebina dopisa iz leta 2003. Novinarka zaključí, da je bilo pismo tožnici poslano, vendar ga je spet ignorirala. V nadaljevanju je pojasnjeno, kako je tožnica do leta 2010 zbirala denar, kateri so bili zavezanci ter, da ta sredstva od leta 2010 zbira zavod AIPA. Toda skoraj nihče (razen štirih) od tožnice med letoma 2001 in 2010 ni prejel niti centa. Ponovno je izpostavljena enaka izjava Mihe Černeca, kot je bila tudi v članku na spletnem portalu, v nadaljevanju pa sledi zapis o tem, koliko je tožnica (v tem obdobju zbiranja sredstev) pobrala za stroške. Novinarka je v nadaljevanju članka zapisala tudi, kakšna je opredelitev AGICOE in jo označila kot „zasebno interesno združenje“, ki ima podružnice v več evropskih državah in tudi, kar je še zlasti pomembno, da se postavlja vprašanje zakaj in na kakšni podlagi je tožnica denar, ki pripada slovenskim avtorjem in bi ga morali razdeliti v Sloveniji, sploh nakazal AGICOA. V nadaljevanju je pojasnjeno, da je bilo vprašanje naslovljeno tudi na tožnico, vendar odgovora novinarka ni prejela. Je pa iz spletne strani tožnice razbrala, da so v 10-ih letih razdelili 31.6 milijona evrov med upravičene imetnike pravic iz Slovenije in sveta, pri čemer naj bi denar „delili v skladu z dogovorjenimi razmerji s pogodbenimi partnerji“ pri čemer v isti sapi poudarjajo, da niso pooblaščení za delitev honorarjev končnim upravičencem (avtorjem, imetnikom pravic), čeprav to ne drži. V nadaljevanju je ponovno izpostavljena izjava dr. Jurija Žureja in v nadaljevanju novinarka tudi zapiše še odgovor UIL, ki se je opredelil do Memoranduma, novinarki je sporočil, da je prav ta predstavljal pravno podlago za nakazovanje denarja navedeni družbi v Švici. AGICOA po informacijah, ki jih je pridobila novinarka, tožnici ni predložil dokazil, da zastopa določene avtorje, niti ji jih ni v nadaljnjih šestih letih (po prenehanju začasnega dovoljenja v letu 2010) predložil zavodu AIPA. V nadaljevanju članka je ponovno opomba, da se v tožnici na novinarska vprašanja ne odzivajo, povzeta pa tudi izjava predsednika SNAVPA Andreja Kregarja, ki je družbo AGICOA označil kot

kompetentnega partnerja, večini največjih svetovnih, evropskih in slovenskih producentov. Dokaz, da ustreza mednarodnim standardom je, da vsi največji svetovni studii zaupajo svoj repertoar za področje pravic iz naslova kabelske retransmisije v njegovo upravljanje. V nadaljevanju je podatek, koliko članov šteje SNAV in tudi da je eden izmed članov Tomaž Grubar, podpredsednik upravnega odbora tožnice. Članek se zaključi s trditvijo, da je bil Žurej edini, ki je kot direktor UIL uvedel nadzor nad zakonitostjo poslovanja SAZAS-a in od njega terjati pojasnila o teh nakazilih, a je bil krivdno odpuščen z UIL, preden jih je prejel in danes zadeve ne želi več komentirati. Letos so v APA spet spomnili UIL na domnevno sporna nakazila in še vedno čakajo na pojasnila, bodisi od tožnice ali od UIL, so zapisali v AIPI in to je v članku zapisano. Šlo je za več milijonska nakazila na omenjeno zasebno združenje. V nadaljevanju je podatek o tem, da je AIPA po pridobitvi dovoljenja leta 2010 prva kolektivna organizacija, ki je razdelila denar potem, ko je pridobila stalno dovoljenje in z več dopisi pozvala tožnico, naj ji prenakaže neizplačane honorarje ter posreduje finančna in revizijska poročila, a se tožnica spet ni odzvala. Ravno tako se na opozorila AIPE ni odzival UIL in na vprašanje novinarke, ali so od tožnice terjali dodatna pojasnila oziroma kakorkoli ukrepali ni odgovoril (ponovno: gre za članek objavljen 16.11.2016 v časopisu Dnevnik). V bistvenem enaka je vsebina članka, ki je bil istega dne objavljen še na spletnem portalu www.dnevnik.si. Navedenim člankom je 17.11.2016 v časopisu Dnevnik sledil naslednji članek iz katerega izhaja, daobravnava odziv in pojasnila UIL, o čemer v tem članku izpoveduje Vojko Toman, njegov direktor in poudarja, da po njegovih podatkih sumov nepravilnosti ni bilo. Ponovljene so trditve o plačevanju prispevkov s strani kabelskih operaterjev in o tem, da „skoraj noben slovenski režiser, scenarist ali producent od SAZAS-a med letom 2001 in 2010 ni prejel niti centa, razen štirih, ki jih novinarka tudi našteje in zaključi, da danes honorar prejema 400 ustvarjalcev.“ V navedenem članku je omenjena tudi sodba belgijskega sodišča (Belgijska sodba“), katere vsebino novinarka predstavi in zapiše, da družba AGICOA ne razpolaga z nikakršnimi pooblastili, dokazili, da res zastopa avtorje. AGICOA dokazil po več letnem pozivanju tudi ni predložila združenju AIPA. Novinarka se v nadaljevanju sprašuje, na podlagi česa pri tožnici trdijo, da je prav AGICOA pooblaščen za zastopanje in opozarja na ključno vprašanje, pri čemer gre za vprašanje Gregorja Štibernika iz združenja AIPA, „da pred kakršnem koli nakazilom v tujino organizacija, ki želi pregledno poslovati, zahteva dokazila vsaj o tem, kdo koga zastopa, za katero obdobje, za katere pravice in za katero ozemlje.“ V nadaljevanju članka so podana ponovna pojasnila UIL, kjer naj bi (kot je zapisano, pravijo) da so nadzor nad tožnico izvajali v skladu s svojimi pristojnostmi, kar pomeni, da so prebirali njihova letna poročila in še: zakon je imel pomanjkljive določbe o nadzoru in pristojnostih Urada, s čimer se je UIL otresel krivde (čeprav je bil ZASP devetkrat noveliran od leta 2001, pa UIL na domnevne nepravilnosti ni opozoril, še izhaja iz članka). UIL pojasnjuje tudi, da danes ne morejo storiti

ničesar, saj dovoljenje (začasno dovoljenje tožnici) ne velja več in je zaradi tega s strani UIL ni več mogoče nadzorovati, pač pa se oškodovanci lahko obrnejo na sodišče. V nadaljevanju novinarka poda videnja o tem, na podlagi katerega predpisa je mogoče nad tožnico nadzor vseeno opraviti (kljub prenehanju začasnega dovoljenja) in zaključi, da je to mogoče tudi danes, sume kaznivih dejanj pa se prijavi policiji ali tožilstvu. V zaključku novinarka opozori še na dvojno prakso UIL, saj so navsezadnje: izdali upravno odločbo, da je SAZAS kršil zakon (v neki drugi zadevi), leta 2011 torej že po prenehanju začasnega dovoljenja. Članek se zaključi s citatom, da minister želi biti o ravnanju UIL obveščen in bo z vodstvom opravil informativni pogovor (kar naj bi na Ministrstvu obljubili). V bistvenem enak je istega dne objavljen tudi članek na spletnem portalu www.dnevnik.si, kateremu je sledil še članek dne 17. 11. 2016 v katerem se novinarka sprašuje, zakaj nadzornik ni preverjal tožnice in je ponovno v tem članku izpostavljen Urad za intelektualno lastnino (članek je bil objavljen na spletnem portalu www.dnevnik.si). Navedenim petim člankom sta sledila še šesti in sedmi, objavljena 19. 11. 2016 na spletnem portalu www.dnevnik.si in 21. 11. 2017 v časopisu Dnevnik. Obravnavana pa je v bistvenem enaka tema, naslov pa nakazuje na izjave predsednika uprave AGICOA v Švici, Chrisa Marchica, ki je povedal: „da bi jim lahko plačali, bi morali pri nas registrirati svoje delo. Tisti ki se niso registrirali, niso dobili plačano. Res je, da vsem ustvarjalcem ne bi pripadal, tudi če bi svoje delo registrirali, saj so v desetletnem obdobju ustvarili premalo, da bi presegli kvoto in bili upravičeni do honorarja. Mi smo šli do vseh večjih produkcijskih hiš v Sloveniji in jim povedali, naj se registrirajo pri nas in jim bomo plačali“ je dejal Marchich. Novinarka v nadaljevanju opozori na dva zanimiva elementa:

- tožnica je zbran denar najprej nakazal AGICOA, šele nato je ta pozvala producente, naj uredijo dokumentacijo, registrirajo delo pri njih in bodo dobili denar. Torej, ugotavlja novinarka, je tožnica AGICOA nakazala denar, ki ji v tistem trenutku ni pripadal, pač pa je pripadal slovenskim producentom in

- AGICOA v Sloveniji ni imela statusa kolektivne organizacije in v nadaljevanju novinarka citira ZASP in zaključuje, da producenti niso imeli razloga, da bi delo registrirali pri AGICOA, saj je imel za to začasno dovoljenje SAZAS. „Sklepal sem, da je SAZAS kasneje obdržal določeno vlogo glede slovenskih producentov in je razdelil denar nekaterim producentom, nekateri pa so šli na AGICOA“ je v nadaljevanju ponovno citirana izjava Marchicha. V nadaljevanju je povzeto stališče takratnega predsednika tožnice, Matjaža Zupana, ki je povedal, da ne vidijo nevarnosti, da bi katerikoli slovenski ali tuji avtor bil oškodovan, toda, če oškodovani avtorji v tem trenutku (ob nastanku članka) registrirajo svoj repertoar pri AGICOA, denarja, ki jim pripada za obdobje med letoma 2001 in 2010 ne morejo dobiti, saj je to nemogoče iz poslovnega razloga in bi ga lahko dobili le, če bi zahtevek podali 5 let po tem, ko bi denar morali dobiti. Marchich je pojasnil

tudi, da nerazdeljen denar iz minulih let razdelijo imetnikom pravic iz tekočega obdobja, kar je novinarka ravno tako zapisala. Članek se zaključi z zapisom, da „nekateri pravniki, ki se ne želijo izpostavljati, glede na vsebino zakona in dovoljenja ne dvomijo, da bi moral SAZAS zbrati denar slovenskim producentom tudi razdeliti. Dovoljenje je izdal UIL in ta je edini, ki bi ga lahko tolmači. Zadolžen pa je tudi za nadzor nad finančnim poslovanjem tožnice. Zaključek je, da dokler UIL ne zavzame stališča, ni mogoče trditi, da je SAZAS delal karkoli narobe ali nezakonitega. Vendar UIL je desetletje gledal stran od SAZAS-a in ni zahteval pojasnil, zakaj denar nakazuje v Švico in ga ne deli v Sloveniji. V bistvenem enaka je tudi vsebina članka (zadnjega pred spremembo tožbe) z dne 21. 11. 2017. Ponovno je dodan le pripis, ki je bil sicer zapisan že v enem izmed prejšnjih člankov in sicer gre za dopis Združenja avtorjev avdiovizualnih del iz leta 2005 tožnici in UIL.

30. Odločitev o nedopustnosti toženkega ravnanja je odvisna od vrednostnega tehtanja svobode novinarskega izražanja in tožničinega ugleda kot dobrine, varovane v 183. členu OZ. Vendar mora biti poudarek vedno na velikem pomenu svobode izražanja novinarjev za vzpostavitev demokratičnega dialoga v družbi in o tem, da ta svoboda vključuje na drugi strani seveda tudi odgovornost novinarjev posredovati zanesljive in natančne informacije, zaradi česar so dolžni ravnati v dobri veri in v skladu z novinarsko etiko. Toda vsak poseg v ugled določene osebe ni nedopusten, meja med dovoljenim in ne dovoljenim je odvisna tudi od tega, kakšna je tema spornega besedila, na čigavo ravnanje se pisanje nanaša in ali gre za izrekanje trditve o dejstvih ali za izražanje mnenj, kritik, vrednostnih sodb. Ustavno sodišče Republike Slovenije, pa tudi Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP), sta v številnih zadevah že razsodila, da meje niso postavljene tam, kjer gre za nevtravno in nekonfliktno izražanje. Zlasti ESČP pogosto poudarja, da v okviru novinarske svobode sodi tudi določena stopnja pretiravanja in celo provokacija in da ni varovana samo vsebina informacij in mnenj, temveč tudi oblika, v kateri so posredovane, kar je v tem primeru še posebej pomembno. Po presoji sodišča okoliščine danega primera (navedeni članki) narekujejo sklep o širokih mejah še dovoljenega izražanja. Zadeve splošnega pomena (o čemer bo govor v nadaljevanju) morajo biti v demokratični družbi deležne odprte in javne razprave. Sodna praksa je namreč večkrat tudi že zavzela stališče, da je ob razmejitvi med pravico do svobode izražanja in katero izmed pojavnih oblik osebnostne pravice, treba upoštevati celovit, povprečen in osrednji pomen izjavljenega besedila. Navedeno pomeni, da je vsebina naslova spornega članka po naravi stvari treba presojati ob upoštevanju besedila podnaslova in celotnega teksta. Besedna zveza iz naslova ne more izražati celotnega sporočila časopisnega članka, povprečen bralec pa svoje razumevanje sporočila besedila članka ne bo omejeval zgolj na naslov. Naslovi člankov, ki so bili citirani, ne zadoščajo za presojo o nedopustnosti, čeprav morebiti lahko vzbujajo veliko pozornost.

31. Navedbe v člankih, katerih neresničnost in žaljivost je zatrjevala tožnica, so same zase in v kontekstu celotnega članka pomensko bolj odprte in puščajo bralcu prostor za presojo o ravnanjih tožnice. In na koncu, za odločitev nedopustnosti ravnanja toženke je vedno treba upoštevati in presoditi, ali je novinar imel dovolj podlage, da so (gornji) članki sploh lahko nastali.

32. Pravica do svobode izražanja zagotavlja svobodo izražanja misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja (1. odstavek 39. člena Ustave RS). Poleg tega, da svoboda izražanja sodi med temeljna načela demokratične družbe in je nujni pogoj za njen razvoj in samouresničitev, ji mora biti v konfliktu tehtanja interesov in dobrin, kolizijo med pravico do svobode izražanja in pravico do ugleda dobrega imena, dana posebna teža. Zato mora sodišče opredeliti vsebino obeh pravic v koliziji in vrednostno pretehtati pomen obeh pravic in težo posega. Pri tem mora upoštevati:

- okoliščine primera kot celote,
- kontekst, v katerem so bili članki napisani in to v celoti,

pri čemer je potrebno razlikovati med zatrjevanjem dejstev in podajo mnenja. Pri dejstvih je pomembna njihova resničnost in protipravnost ne bo podana, če bo toženka dokazala njihovo resničnost oziroma, da je imela utemeljen razlog verjeti v njihovo resničnost. Pri mnenjih pa njihove neresničnosti ni mogoče presojati in je zato protipravnost izključena že, če toženka dokaže, da pri podaji mnenja ni imela zaničevalnega namena. Poleg tega mora imeti vrednostna sodba vsaj nekaj podlage v dejstvih, da jo je mogoče šteti kot upravičeno kritiko. Pomembno je tudi, ali so članki pomenili prispevek k razpravi, ki je v javnem interesu.

33. Vsebina spornih člankov pokaže, da novinarka v njih poda tako dejstva kot tudi mnenja. Tožnica je v obdobju od 24. 1. 2001 pridobila dovoljenje Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino, gre za začasno dovoljenje, za kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic v primeru kabske retransmisije avdiovizualnih del, ki je veljalo do ustanovitve kolektivne organizacije imetnikov pravic na avdiovizualnih delih (listina A8, št. začasnega dovoljenja 800-3/00-3, datum pa 24. 1. 2001, v nadaljevanju začasno dovoljenje). Ravno tako je splošno znano dejstvo, da je tožnica v tem obdobju prejemale (s strani različnih kabskih operaterjev) visoke zneske nadomestil za kabsko retransmisijo. Zato so pravilne trditve v člankih, da je tožnica velika denarna sredstva nakazala družbi AGICOA v Švici. Pri tem sodišče ne pritrjuje stališču tožnice, da že sam naslov (prvega članka) namiguje na kriminalno dejavnost nakazil v Švico, ki naj bi omogočali sklepanje o posrednem prilaščanju milijonov evrov premoženjske koristi preko nakazil „slamnatemu podjetju“. Toženka v nobenem izmed člankov družbe AGICOA ni označila kot slamnato podjetje. Res je v prvem članku objavljena

slika zastopnika takratnega predsednika tožnice (zakonitega zastopnika), za katero nikakor ni mogoče reči, da je njegov izraz ali zaskrbljen, na kar namiguje tožnica, ali pa morda resen, kot to namiguje toženka. Gre za običajno fotografijo, ki se v časopisih in drugih tiskanih medijih, pa tudi sicer v javnosti pogosto pojavljajo in, kot je to pojasnila toženka, je fotografijo poiskala v arhivu in jo objavila skupaj s člankom, v čemer ni videti ničesar zavajajočega, škodljivega in še najmanj protipravnega. Tožnica je, kar sama zapiše že v tožbi, sodelovala z družbo AGICOA. Kakšna je podlaga takšnega sodelovanja, je bilo za tožnico sporno in, ker je toženka zapisala, da je bila ta „krhka“, je potrebno poudariti najprej, da sam obstoj začasnega dovoljenja pa tudi okoliščine izdaje tega dovoljenja, v tem primeru, v samih člankih, niso bile sporne. Tožnica pojasnjuje ozadje izdaje tega dovoljenja, ki pa za odločitev v tej pravdni zadevi ni bistvenega pomena. Prej je šlo za situacijo, ko ob plačililih za kabelsko retransmisijo, s strani različnih kabelskih operaterjev, avtorji nadomestil niso prejeli, vendar to ni pomembno, saj to tudi ni bil predmet oziroma vsebina objavljenih člankov. Če je bila praznina z izdajo začasnega dovoljenja odpravljena, je to zelo pozitivno, za odločitev v tej zadevi pa nepomembno. Drug moment, morda povezan z izdajo začasnega dovoljenja, je sklenitev Memoranduma o ureditvi avtorskih in sorodnih pravic za televizijske in radijske programe, retransmisirane v kabelskih sistemih (v nadaljevanju Memorandum) in združenjem za mednarodno kolektivno uveljavljanje avdiovizualnih del (AGICOA), Zvezo evropskih RTV organizacij, Združenjem zasebnih televizij in telekomunikacij na drugi strani. Pri pogajanjih je, kot povedano, sodelovala tožnica in s tem, ko je bil podpisan Memorandum, tožnica zatrjuje, da je bil izpolnjen pogoj iz 9. člena Direktive, št. 93/83/EGS o obveznem izvajanju pravic kabelske retransmisije le preko kolektivnih organizacij. Tožnica se na ta Memorandum sklicuje na več mestih, je pa njegova vsebina sporna oziroma je sporno to, kako gre sam Memorandum (skupaj z dodatkom) razlagati. Tožnica je tekst Memoranduma in tudi dodatka k temu memorandumu predložila v spis. Res je, na kar se sklicuje toženka, da je to storila šele s pripravljalno vlogo z dne 29. 1. 2018, ki je bila pri sodišču vložena istega dne, vendar je to po presoji sodišča kljub vsemu pravočasno. Tožnica se je na tekst Memoranduma in dodatka, ki naj bi predstavljal podlago, da je tožnica denar nakazovala družbi AGICOA v Švici (sopogodbenci iz Memoranduma), sklicevala praktično tekom celotnega postopka, od tožbe dalje. Toženka pa nikoli ni prerekala, da ji tekst oziroma sama vsebina obeh listin ne bi bila poznana. S strani tožnice predloženi listini, Memorandum in njegov dodatek, sta tako po presoji sodišča pravočasni in tožnica s predložitvijo teh listin ni prekludirana v smislu 286. a člena Zakona o pravnem postopku. Navsezadnje pa se tožnica v zvezi s tem sklicuje (kot tudi glede ostalih dokaznih predlogov, ki naj bi jih podala prepozno), da predložitev teh dokumentov ni podaljšala poteka tega postopka, zato sodišče navedeni listini sprejema kot veljaven in pravočasen dokaz.

34. Nikjer pa tožnica ne pojasni, katera določba Memoranduma oziroma njegovega dodatka je tista, zaradi katere je tožnica, kot tekom tega celotnega postopka zatrjuje, morala nakazovati denar v Švico, družbi AGICOA, kot eni izmed sopogodbenic. Da gre za krhko pravno podlago, kot je Memorandum in dodatek označila toženka oziroma njena novinarka v članku, je to pojasnjeno že v samem članku, ko je novinarka zapisala, da ZASP takšne podlage ne pozna, saj sta tako Memorandum kot tudi njegov dodatek, pogodbi civilnega prava. V ZASP pa taka pogodba kot pogoj za uveljavljanje kolektivnih avtorskih pravic ni predviden. Stališče novinarke kot takšno in zgoraj pojasnjeno je pravilno in to izhaja tudi iz zapisa v samem članku. V članku (z dne 21. 11. 2017, s podnaslovom Državni organ se otepa krivde in odgovornosti) je zapisano, da ni tožnica ni bila pooblaščenca za delitev honorarjev končnim upravičencem, vendar tožnica tudi tekom tega celotnega postopka ni pojasnila, zakaj naj bi bilo temu tako. Novinarka je namreč zapisala tudi, „da v dovoljenju, ki ga je tožnica imela, sicer piše, da se ji začasno dovoli „kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic“, zakon pa določa, da to vključuje obveznost, da „delijo zbrana sredstva imetnikom pravic v skladu z vnaprej določenimi pravili“. V nadaljevanju članka pa, „da nekateri pravniki, ki niso želeli biti izpostavljeni, glede na vsebino dovoljenja in zakona ne dvomijo, da bi morala tožnica zbrati denar slovenskim producentom tudi razdeliti.“ Po presoji sodišča je novinarka utemeljeno na Memorandum in njegov dodatek gledala kot na pogodbo civilnega prava, na drugi strani pa na velik pomen pri zbiranju sredstev s strani kabelskih operaterjev in razdeljevanja teh sredstev nadaljnjim oziroma končnim upravičencem. Brez dvoma šlo za izjemna denarna sredstva in je novinarka utemeljeno verjela in dvomila v skladnost takšne pogodbe z domačo zakonodajo, ki je omogočila odtekanje velikih denarnih sredstev v tujino. Zapis „krahka pravna podlaga“ v luči povedanega ni ne objektivno pa tudi ne subjektivno žaljiv, pomeni pa, da je bilo tako novinarkino mnenje, pri čemer sodišče sledi trditvam toženke in tudi izpovedi novinarke same, da v tem ni videla nič zaničevalnega. Iz njene izpovedi v zvezi s tem namreč izhaja, da je tožnico večkrat spraševala, kje natančno v Memorandumu in njegovem dodatku je podlaga za nakazovanje denarja v Švico. Posvetovala se je tudi s pravniki, da bi ji oni povedali, v katerem členu je to točno določeno. Tožnica pa se ni odzivala in zato je v članku napisala, da je šlo za „krahko pravno podlago“, saj so so novinarko, kot izhaja iz njene izpovedi, na to opozarjali pravni strokovnjaki in profesorji na Pravni fakulteti, ki ravno tako tega niso znali raztolmačiti. Ob tem je pomembno še, da pa je dr. Jurij Žurej zaslišan povedal, da je Memorandum „prosti spis“, zaradi katerega bi morali tisti državni uradniki, ki so zraven sodelovali, danes nekje sedeti in nima nobene pravne podlage. Če tako trdi v tem postopku zaslišan ugleden pravni strokovnjak s področja avtorskega prava, ob vsem povedanem velja, da je tudi novinarka toženke podlago za takšno označitev v dejstvih imela in je tako šlo za zapis upravičene kritike.

35. V tem postopku ni bilo sporno, da ima tožnica oziroma je tožnica pridobila začasno dovoljenje, ki je veljalo do 11. 10. 2010, ko je UIL stalno dovoljenje za kolektivno upravljanje pravic kabelske retransmisije za soavtorja avdiovizualnih del podelil Zavodu AIPA. Posledično je razpadel sistem podeljevanja licenc za kabelsko retransmisijo po načelu „vse na enem do mestu“, ki je temeljil na Memorandumu, aneksu in dodatku. Za odločitev v tem pravnem postopku zato niso pomembne trditve tožnice, kakor tudi ne listine, na katere se sklicuje v zvezi z razlogi podelitve začasnega dovoljenja in sklenitve Memoranduma. Začasno dovoljenje za uveljavljanje avtorskih pravic v primeru kabelske retransmisije, je UIL tožnici podelil 24. 1. 2001. Povsem jasno je, da je tožnica, ki je tako v obdobju od podelitve začasnega dovoljenja pa do njegovega prenehanja bila kot kolektivna organizacija skladateljev, avtorjev in založnikov s področja glasbe upravičena zastopati nosilce pravic avdiovizualnih del in skrbeti za uveljavljanje njihovih pravic v primeru kabelske retransmisije. Tožnici je bilo začasno dovoljenje izdano skladno z določilom 189. člena tedaj veljavnega ZASP. Zato v tem postopku ni sporno, da je tožnica na podlagi Memoranduma in začasnega dovoljenja to dejavnost izvajala. Pomembno pa je, da je tožnica (in še) opravljala zadeve javnega pomena, ki so nedvomno v javnem interesu. Ni mogoče prezreti, kot je to razvidno iz trditve tožnice same, da je tudi v spornem obdobju, zbirala znatna finančna sredstva. Njena temeljna funkcija pa je bila izjemnega pomena tako za avtorje, uporabnike in družbo na splošno, kot to pravilno ugotavlja toženka.
36. Ker tožnica toženki očita, da že pri objavi prvega članka, ni pridobila celostnih informacij, je ob tem pomembno, da je novinarka že 10. 11. 2016 na tožnico naslovila elektronsko sporočilo, iz katerega izhaja, da je pridobila sodbo belgijskega sodišča („Belgijsko sodbo“), ki je ugotovilo, da je določena belgijska družba brez soglasja avtorjev nakazovala denar iz naslova kabelske retransmisije (nadomestilo za predvajanje avdiovizualnih del) nepooblaščen družbi AGICOA. Tudi tožnica je, dokler je še imela pravice, ki se nanašajo na kabelsko retransmisijo, to počela pravzaprav na isti način in je novinarka zato tožnici zastavila štiri vprašanja in zraven zapisala, da jo zanima njen komentar. Vprašanja so bila poslana neposredno ga. Jeri Rakovec, ki je po lastni izpovedi pri tožnici zadolžena za vodenje odnosov z javnostjo in mednarodne odnose. Vprašanja so bila zastavljena korektno in jasno in so terjala natančen odgovor. Namesto odgovora je prvemu elektronskemu sporočilu sledil odgovor Jere Rakovec iz katerega izhaja, da je novinarko zaprosila, naj ji posreduje tudi „Belgijsko sodbo“, na katero se nanaša njeno elektronsko sporočilo. Pri tem je pomembno, da se na samo sodbo nanaša zgolj prvo vprašanje, ki zadeva njeno komentiranje. Vsa vprašanja so namenjena neposredno tožnici in se nanašajo na dovoljenje avtorjev za nakazovanje denarja v Švico oziroma na dokazila, da je prav AGICOA, s katero je tožnica sodelovala, pooblaščen za zastopstvo. Prav tako je novinarko zanimalo,

koliko denarja in v kakšnem obdobju je tožnica nakazala družbi AGICOA v Švici in, koliko od tega denarja so avtorji prejeli nazaj. Gre za konkretna vprašanja, na katera bi tožnica, po presoji sodišča, morala ravno tako konkretno odgovoriti, pa tega ni storila oziroma je to storila z nekaj dnevno zamudo. To še zlasti zato, ker je novinarka istega dne Jero Rakovec obvestila in ji posredovala podatke o sodbi, ki jo je izdalo prizivno sodišče Bruselj v zadevi Eviso NB proti AGICOA Belgium, št. repertorija: 2015/4978. Namesto odgovorov se je tožnica preko svoje predstavnice za odnose z javnostjo neposredno obrnila na odgovornega urednika pri toženci Mirana Lesjaka, ki se je odzval in tožnico obvestil, da so vprašanja, zastavljena s strani novinarke profesionalno neoporečna in tudi zelo korektna ter Jero Rakovec zaprosil, naj nanje čim prej odgovorijo. Ravno tako iz tega sporočila izhaja, da je odgovorni urednik bil obvešččen, da je novinarka tožnico preko Jere Rakovec seznanila z vsemi podatki, potrebnimi za dostop do sodbe. Ta odgovor je bil s strani odgovornega urednika toženke poslan tožnici preko Jere Rakovec 11. 11. 2016 ob 15:15 uri, odgovor oziroma ponovna prošnja za posredovanje dokumenta (belgijske sodbe) pa je bila s strani Jere Rakovec pri tožnici nazaj odgovornemu uredniku toženke poslana šele 14. 11. 2016 ob 9:31 uri, kar je po preteku 3 dni. 16. 11. 2016 je bil nato s strani tožnice (ob 16:22 uri) poslan odgovor, ki se v prvem delu nanaša na pojasnila o nedovoljenosti brezplačne uporabe avtorskih del, omenjena sta Memorandum in začasno dovoljenje, ter „narava izdanega dovoljenja“. Tožnica je preko Jere Rakovec pojasnjevala, da je narava začasnega dovoljenja bistveno drugačna, kot če bi bilo izdano redno dovoljenje, kar pa ni bil odgovor na zastavljena vprašanja. Tudi v nadaljevanju dopisa odgovora ni, pač pa tožnica (preko Jere Rakovec) napotuje novinarko na različna mesta, kjer je bilo podanih več informacij. Gre za spletno stran URSIL, letna poročila Združenja SAZAS, prizadevanja Združenja SAZAS, naj Zavod AIPA svoje člane seznaniti o možnosti prejema avtorskih honorarjev iz preteklih let za njihova dela, ki so bila uporabljena v kabelski retransmisiji, letna poročila AGICOA in objave v medijih. Že na tem mestu sodišče ugotavlja, da sta bila s strani tožnice Zavodu AIPA res posredovana 2 dopisa (listini A9 in A10), in sicer 28. septembra 2011 in 22. novembra 2011. Gre za listini, ki na odločitev v tej pravdni zadevi nista odločilni, zlasti zaradi tega, ker sta nastali in bili poslani Zavodu AIPA po preteku začasnega dovoljenja. Kar je sporno za tožnico, se nanaša na drugo obdobje, to je obdobje po letu 2007, ko je prišlo do nakazil (začetka) velikih denarnih zneskov s strani tožnice Združenju AGICOA v Švico. Pomembno je namreč in na kar se je tožnica sklicevala, kako in kdaj je tožnica posamezne avtorje obveščala o tem, da se morajo, če želijo pridobiti sredstva iz naslova avtorskega honorarja, registrirati pri Združenju AGICOA. Trditev tožnice je namreč, da je ves čas vodila kampanjo in aktivno opozarjala avtorje oziroma slovenske producente na pogoj registracije pri AGICOA. Vendar, ko je o tem izpovedoval Andrej Kregar, predstavnik Produkcijske hiše VPK d.o.o. je povedal, da se je za producente vse skupaj zgodba začela dogajati okoli leta 2009 ali 2010,

„ko se je v branži začelo govoriti, da obstaja nek denar“, ko so prišli predstavniki AGICOA v Ljubljano in so imeli v Ljubljani, v bivšem klubu Gaio, predstavitev, kako se do teh sredstev pride s strani producentov. Na vprašanje, ali je na ta sestanek prejel kakšno vabilo, pa je neprepričljivo povedal, da sigurno je, saj je bilo tam veliko različnih ljudi. Ni pa se spomnil, od koga je prejel vabilo, „ker takrat se je nekaj povezovalo in tisti, ki so imeli nek repertoar, opus del, so dobili (ne vsi so dobili pravzaprav) možnost prijaviti ta dela na njihovi internetni strani“. Iz nadaljevanja izpovedi te priče pa izhaja, da so se vsi nadejali, da bo to zraslo v „eno“ normalno finančno stimuliranje produkcije, kot je to v Evropi v različnih državah že in kar pomeni, da bi se iz tega denarja lahko zares financirala produkcija, vsaj koprodukcija. Vendar se to ni zgodilo. Ob tem pa je potrebno poudariti, da je navedena priča predstavnik enega od štirih subjektov, ki so izplačilo dobili. Zastopa namreč produkcijsko hišo in, kot izhaja iz njegove izpovedi, je prav producent v filmskem delu ključna oseba, ki podpisuje in je odgovoren za vse segmente dela. Je, kot je še povedal, nosilec vseh avtorskih pravic, ker v nasprotnem primeru bi nekdo kot je na primer masker, lahko prišel v kinodvorano in povedal, da tega filma ne pusti predvajati, kar bi povzročilo absurdno situacijo. Iz izpovedi te priče torej ni jasno, kako in na kakšen način je tožnica obveščala avtorje avdiovizualnih del. Podal pa je tudi svoje mnenje, da AIPA sedaj (ki ima stalno dovoljenje) vključuje tudi avtorje in soavtorje direktno, kar je nepravilno. Prav to pa je sporno, vendar ne v člankih, pač pa zlasti v strokovnih krogih, ki se ukvarjajo z avtorskim pravom.

37. Členek Milijoni so odtekali, nadzornik pa je spal, katerega vsebina je v tej sodbi že predstavljena, obravnava zlasti delovanje nadzornega organa tožnice, to je Urad za intelektualno lastnino Republike Slovenije in zato zapisi o tem organu, s strani novinarke povzeti korektno, tožnici niso mogli povzročiti škode. Ravno tako je točna trditev, da skoraj nihče, razen štirih od SAZAS-a med letom 2001 in 2010 ni prejel niti centa. Nekaj je o tem že bilo povedanega v zvezi z izpovedjo priče Andreja Kregarja, o samem obveščanju in registraciji pri AGICOA. O navedenem je izpovedoval tudi Blaž Rant, ki je bil v času objave člankov direktor tožnice in ki je povedal, da so kontaktirali tako, da se jih je poklicalo in reklo, da obstaja prva varianta, prva opcija v zgodovini Republike Slovenije, da se bo leta 2007 sklenil nek dodatek k temu Memorandumu in bodo prišli v seznam tudi slovenski programi. Oni pa so bili navdušeni in „caf-caf“ to je šlo tako, kot se vsak posel dela. Dodal je, saj teh imetnikov, lastnikov ni veliko. Omenjal je tudi dopise, ki jih je tožnica pošiljala Zavodu AIPA (že omenjeni iz leta 2011) in zaključil, da se ni nihče javil, razen tistih, ki so se v resnici predvajali in, ki so v resnici lastniki in so dobili denar. Dodal je, da misli, da je do 10 podjetij, ki so sploh lastniki. Tistih, ki so se predvajali, pa je bilo mogoče 5 ali 6 oziroma so bili 4 in nihče drug. Tudi izpovedi te priče ne izhaja, kako, kdaj in natančno, kako je tožnica obveščala in pozivala upravičence k registraciji. Iz njegove izpovedi izhaja, da preko dopisov,

preko novinarskih konferenc, vendar tožnica v spis ne predloži nobenega dokaza o tem, da so bili kakršni koli dopisi v zvezi s tem poslani in izpeljana katera koli novinarska konferenca, na kateri bi se na to opozarjalo. O obveščeni v zvezi z registracijo in pogojih registracije pri AGICOA je izpovedoval tudi Tomaž Grubar, solastnik in direktor Producerske skupine Mangart, ki je sredstva od AGICOA dobila, kar v tem postopku ni bilo sporno in zato njegova izpoved o tem, kako je izvedel za pogoj registracije, ni odločilnega pomena, saj ga je tožnica o tem očitno obvestila kot enega izmed redkih in o čemer novinarka tudi piše. Tudi on je izpovedoval o nekakšni novinarski konferenci in še, da ga je konkretno o tem obvestil Matjaž Zupan, pa Tomi Cegnar, ki je imel takrat Društvo Ava in, ki se je tudi trudil kasneje pridobiti stalno dovoljenje. Iz izpovedi te priče pa ravno tako izhaja njegovo mnenje, da sedaj od AIPA prejema avtorske honorarje okoli 400 upravičencev, vendar je Tomaž Grubar dodal, da so to tisti, ki hočejo pravzaprav še enkrat dobiti njegov denar. Dodal je še, da mora vsakdo, ki je prijavil svoj repertoar pri AGICOA, imetništvo pravic dokazati in njegovo mnenje je, da bi morali tudi danes pri AIPA to delati.

38. Upošteva je navedene izpovedi je mogoče zaključiti, da vse tisto, na kar se tožnica danes sklicuje v tožbi in v vseh pripravljanih vlogah, bi lahko pravočasno in ažurno pojasnila tudi novinarki, pa tega ni storila. Novinarka je zato povzela izpovedi tistih, ki so se odzvali in ki so povedali svoje mnenje, do česar so bili upravičeni tako oni, kot novinarka sama.
39. Novinarka informacij ni zamolčala, z njimi ni razpolagala. To velja tudi za trditve tožnice, da so zneski, ki jih navaja neresnični in tudi to, koliko denarja je bilo nakazanga. Slednje je bilo namreč eno izmed novinarskih vprašanj, na katerega tožnica ni odgovorila oziroma se ni odzvala. Te podatke je tožnica imela, saj je Aleš Kozina, pri tožnici vodja službe, ki skrbi za dokumentacijo in repartitijo povedal, da naj bi bila v Memorandumu natančno določena delitev komu in koliko kaj pripada. Del, ki je šel AGICOA, je bil v bistvu za pravice producentov, tega je ta organizacija tudi razdeljevala. Tudi on je izpovedal o sodelovanju z novinarko toženke in povedal, da je z njo sodeloval mogoče leto ali dve pred nastankom obravnavanih člankov, ko je bila novinarka še zaposlena pri Večeru. Tudi podatek o tem, koliko je SAZAS oziroma tožnica pobral za stroške, bi lahko s strani tožnice novinarki posredovali, pa tega niso storili. Sama novinarka toženke je v zvezi s tem povedala, da je bilo leto 2016, torej leto nastanka člankov, ključno zaradi tega, ker so v tem letu pridobili „Belgijsko sodbo“, kjer je, kot je povedala, razčiščeno, da družba AGICOA ni pod nadzorom države, nima državnega pooblastila in hkrati ne razpolaga z dovoljenji avtorjev, slovenskih avtorjev, četudi je tožnica denar tja nakazovala. Iz njene nadaljnje izpovedi izhaja, da so k njej pričeli pristopati avtorji in jo opozarjali na to, da 10 let niso iz naslova kableske retransmisije pridobili niti centa, nekdo pa v njihovem imenu pobira denar. Povedala je še, da se je le eno od vprašanj nanašalo na navedeno sodbo, ostala

vprašanja, na katera se toženka ni odzvala, pa so bila postavljena zelo jasno in konkretno (in so v tej sodbi že bila citirana). Povedala je, da je govorila s kopico producentov in soproducentov, režiserjev, avtorjev, med njimi tudi z Janom Cvitkovičem, ki je morda javnosti najbolj poznan. Pri tem toženka ni bila edini medij, ki je obravnaval sporna nakazila, zagotovo se je to dogajalo v istem obdobju tudi na POP TV in pri Slovenski tiskovni agenciji. Ravno tako je pojasnila, pred njo pa tudi že Miran Lesjak, odgovorni urednik toženke, zakaj je bila tematika nakazovanja denarja s strani tožnice v tujino, Švico, predstavljena v več člankih in dodala, da je to ustaljena praksa takrat, ko gre za kompleksno zadevo. Iz tega razloga je bila tema razdeljena po sklopih in tudi zato, ker se vedno pojavijo odzivi, tudi v tem primeru je bilo tako. Prihajali s strani številnih, ne pa tudi s strani tožnice. Sicer pa je povedala, da so bili mediji na „Belgijsko sodbo“ opozorjeni in v tem kontekstu se je začelo odpirati, da so nakazila, ki pripadajo avtorjem sporna glede na status, ki ga ima AGICOA. Ali je AGICOA zasebna ali kakšna druga organizacija, je nepomembno. Odločilno je, da je bila po Memorandumu ena od pogodbenih partneric tožnice, izpoved zaslišane Anje Hreščak potrjuje tudi dopis ZAVAS, Združenja avtorjev avdiovizualnih del Slovenije, naslovljen na tožnico in iz katerega izhaja, pa je tudi to združenje tožnico zaprosilo za pojasnilo, koliko sredstev je bilo zbranih od 24. 1. 2001 do sedaj (dopis na B 6 ima datum 14. 6. 2005, naslednji z datumom 8. 8. 2005 je na B 7) in kako so bila ta sredstva razdeljena ter komu. Naslednji dopis, ki je navedenemu sledil ima enako vsebino, prihaja ravno tako s strani ZAVAS, ki prosi tožnico za informacijo o tem, kakšen je način zbiranja nadomestil, obseg zbranih sredstev in kakšen je način in obseg izplačil slovenskim avtorjem, katerih dela so bila posredovana potom kableske retransmisije. Tudi na navedena dopisa se tožnica ni odzivala, enako izhaja tudi iz dopisa Arsmedie z dne 8. 4. 2016, ki je naslovljen na Zavod AIPA. Pri tem dopisu (listina B 8) gre za to, da Arsmedia obvešča Zavod AIPO o neprejetanju nadomestil in honorarjev od leta 1999 do izdaje dovoljenja temu Zavodu. Vse navedene listine izkazujejo resničnost izpovedbe zaslišane novinarka, ki je povedala tudi, da je istočasno, ko je prošnjo za pojasnila naslovila na tožnico, vprašanja naslovila na Urad za intelektualno lastnino, ki se ravno tako ni odzival. Povedala je, da je šlo zlasti za vprašanje zakaj so bila sredstva nakazovana družbi AGICOA. Glede osebnega kontakta s Chrisom Marčičem, predstavnikom AGICOA pa je povedala, da je v času, ko je obravnavala to temo, natančno spremljala vse, kar zadeva tožnico in na ta način tudi družbo Menart in Tomaža Grubarja. Izvedela je, da je prav on Chrisa Marchicha povabil na neko konferenco, zato je na tak način z vedenjem in dovoljenjem Tomaža Grubarja pridobila izjavo tudi od Chrisa Marchicha.

40. Iz konteksta člankov nikakor ne izhaja, da je toženka tožnico predstavljala kot goljufivo organizacijo. Kar pa zadeva raven skrbnosti, velja na tem mestu ponovno poudariti, da je novinarka skušala pridobiti mnenje tudi od tožnice, kar je

razvidno iz že citiranih elektronskih sporočil. Vendar ga, vse do odgovora z dne 23. 11. 2016, ko je tožnica sicer toženki poslala obširen kronološki pregled dogodkov v zvezi z očitki glede izvajanja začasnega dovoljenja, ni dobila. Pregled tega dokumenta pa pokaže, da tožnica tudi v tem dopisu in pojasnilih ni odgovorila na bistvena vprašanja toženke. V zvezi s tem so, kot je že bilo povedano, neutemeljene trditve tožnice, da odgovorov na vprašanja toženki ni posredovala zato, ker od nje ni prejela tako imenovane „Belgijske sodbe“. Zaslišana je bila tudi Jera Nahtigal, ki povedala, da so s strani toženke dobili določena vprašanja, ki so se sklicevala na neko „Belgijsko sodbo“ in je to sodbo želela videti ter se z njeno vsebino seznaniti. Na vprašanje, zakaj ni odgovorila na druga vprašanja, je ponovno ponovila, da so hoteli videti in proučiti sodbo in si ustvariti mnenje. Povedala je, da je prav ona pri toženki zadolžena za vodenje odnosov z javnostjo in za mednarodne odnose in je za to področje skrbela. Povedala je še, da so sicer za odgovor imeli dva delovna dneva, kasneje pa ji je bilo pa s strani novinarke pojasnjeno, da so neodzivni in da jih bo nek drug medij prehitel. Takšno stališče je s strani novinarke razumljivo in pričakovano, čeprav je tožnica sama ocenila, da z njihovega vidika iz navedenih vprašanj ni izhajala nobena urgentnost odziva, ker so sami tematiko ocenili kot „neaktualno“. To se pravi, je še povedala Jera Rakovec, da je za njih bila ta tema časovno nerelevantna. Celo sama je Jera Rakovec pa povedala, da je še, preden so skušali na vprašanja novinarke toženke „urgentno“ odgovoriti, šla zgodba ven, in sicer s strani drugega medija, POP TV-ja. To je bilo istega dne, ko je bil na spletu objavljen tudi prispevek toženke. Gre za osebo, ki je pri tožnici zadolžena prav za področje medijev in sodišče nima nobenega pomisleka v to, da bi pri tožnici zadolžene osebe za stike, lahko sodbo same pridobile, saj je v spisu tudi podatek, da je pri tožnici zaposlenih kar petdeset ljudi. Če ne drugače, bi jo nenazadnje lahko pridobili tudi od same družbe AGICOA, ki je bila stranka v belgijskem postopku in kar je bilo tožnici ves čas znano. Zato tožnica s stališčem, kot ga je posredovala sodišču zaslišana Jera Rakovec, da niso neka urgentna služba, da njihova služba ne traja do petih, kot morda delovnik urednikov in tudi ne do osmih zvečer, saj imajo, navadni, običajni, osem-urni delovnik. Sicer pa je v svoji izpovedi sodbo belgijskega sodišča omenjal tudi dr. Jurij Žurej. Je nedvomno strokovnjak s področja avtorskega prava, in je bil tudi direktor Urada za intelektualno lastnino od leta 2009 do sredine 2012. Tožnica se je v tem postopku sklicevala na bistveno razliko med začasnim in stalnim dovoljenjem, ki ga ima sedaj Zavod AIPA, pri tem pa ni pojasnila, v čem je ta bistvena razlika. Jurij Žurej pa je v zvezi s tem povedal, da kadar se prvič podeli dovoljenje za upravljanje nekih kolektivnih pravic, kot je bilo to v obravnavanem primeru, vseh pogojev ni mogoče izpolniti. Zato je bilo izdano začasno dovoljenje, hkrati pa tožnici dan tudi rok, da mora izpolniti vse ostale pogoje. To pa ne pomeni, da lahko tisti, ki razpolaga z začasnim dovoljenjem, dejavnost določa drugače, kot je to zapisano v zakonu, ampak točno tako, kot določa Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. Pobereš

sredstva, ugotoviš, kdo so imetniki pravic in ta sredstva razdeliš. Tistim, ki so v Sloveniji jih razdeliš tu, v tujino pa nakažeš sredstva ob predpogoju, da tisti, ki da zahtevek za ta sredstva izkaže, da je dejansko predstavnik oz. ima pooblastilno razmerje s tistim, katerega zastopa. Če je takšno stališče uglednega strokovnjaka na področju avtorskega prava, pri čemer ni relevanten njegov morebiten negativen ali pozitiven odnos do tožnice, to še toliko bolj utrjuje sodišče v prepričanju, da je novinarka tudi v tista dejstva, ki jih je zapisala, upravičeno verjela, da so resnična in njen namen ni bil žaljiv in tudi ne krniti ugled tožnice. To iz člankov ne izhaja. Slednje še toliko bolj zaradi tega, ker tožnica sama navaja, da je pravzaprav Zavod AIPA tisti, ki že dlje časa v javnost plasira „teorijo“ o nezakonitem sodelovanju med tožnico in Združenjem AGICOA in da obtožbe, kot so bile predstavljene v spornih člankih niso nove, saj gre za stare očitke predstavnikov Zavoda Ajpa in dr. Jurija Žureja. (peta pripravljalna vloga tožnice in sprememba tožbe). Glede trditev tožnice, da izjava Krisa Marčiča zanesljivo ni bila taka, kot jo predstavlja tožnica, pa na tem mestu sodišče le ugotavlja, da je bila izjava Krisa Marčiča v člankih povzeta, in če je šlo za izjavo, ki je ta oseba ni podala, je on tisti, ki bi se v takem primeru lahko obrnil na toženko, saj gre za izjavo podano s stališča družbe AGICOA, kar je v članku jasno poudarjeno. Ravno tako v peti pripravljalni vlogi tožnica sama zapiše, da je bila novinarka, ki naj bi se poglobljeno ukvarjala z delom kolektivnih organizacij, dolžna bralcem pojasniti, da začasnega dovoljenja tožnice ni mogoče enačiti s stalnim dovoljenjem Zavoda AIPA in da sodelovanje tožnice s kolektivnim združenjem AGICOA ni bilo sporno za nikogar, razen za dr. Jurija Žureja, profesorja dr. Gorazda Trpina ter drugih predstavnikov ali članov Zavoda AIPA.

41. Novinarka je vse zapisano v spornih člankih preverila pri številnih vpletenih osebah, zapisala njihove odzive, tako pozitivne kot negativne in stopila v stik tudi s številnimi pravnimi strokovnjaki. Odgovore je neuspešno skušala pridobiti tudi od tožnice. Neutemeljeno se tako tožnica sklicuje na to, da so članki senzacionalistični, na ravni rumenega tiska in za tožnico žaljivi ter da posegajo v njen ugled in dobro ime, saj to ne drži. To dokazuje tudi neaktivnost tožnic pri obveščanju upravičencev o možnosti registracije, o čemer je navsezadnje izpovedoval tudi njen takratni predsednik Matjaž Zupan. Enako kot že pred njim zaslišani Tomaž Grubar je smiselno enako povedal, da je tožnica obveščala o možnosti registracije in je celo angažirala nekakšnega zastopnika v Sloveniji, ki je „pač poznal to branžo, znotraj te branže skušal dobiti čim več upravičencev, ki bi se lahko vključili v sistem“. Zaključil je, „saj ta branža se med seboj pozna, osebno so se poiskali, pokomunicirali in probali informirati“. Tudi takšna izpoved jasno kaže na to, da tožnica na možnost registracije ni zavzeto opozarjala in, kot je že bilo povedano, vsaj v tem postopku ni predložila nobenega dokaza o tem, kdaj točno in na kakšen način naj bi to storila. Iz celotne izpovedi Matjaža Zupana pa izhaja, da je očitno delovanje tožnice zelo dobro poznal, ravno tako tudi njeno

sodelovanje z AGICOA v Švici in vsebino Memoranduma in dodatka k memorandumu. Pa tožnica kljub temu, čeprav je novinarka k temu pozivala, odgovorov ni posredovala. Bistveni razlogi, zaradi katerih je sodišče tožbeni zahtevek zavrnilo so tako zlasti neaktivnost tožnice pri posredovanju odgovorov na novinarska vprašanja in s tem povezano vsebino Memoranduma in dodatka, nedokazano domnevno obveščanje upravičencev o možnosti registracije, mnenja številnih, tudi v tem postopku zaslišanih oseb, med katerimi so tudi pravni strokovnjaki, ki jih omenja sama tožnica. Novinarki zato ni mogče očitati, da so članki nepreverjeni in napisani z namenom škodovati, so napisani korektno in po tem, ko je zapisano tudi preverila pri tistih, katerih odgovore je prejela.

42. Kar zadeva kršitev pravice do izjave, na kar se sklicuje tožnica, dokazni postopek pomeni obseg vseh dejstev, ki so pomembna za odločbo. O tem, kateri dokazi naj se izvedejo za ugotovitev odločilnih dejstev, odloča sodišče (1. in 2. odst. 213. čl. Zakona o pravdnem postopku, Ur. l. RS št. 26/99 z vsemi spremembami, v nadaljevanju ZPP). Vsaka stranka mora navesti dejstva in predlagati dokaze, na katere opira svoj zahtevek ali s katerimi izpodbija navedbe in dokaze nasprotnika (212. čl. ZPP). Tožnica je predlagala zaslišanje številnih prič, ki jih je sodišče na naroku skoraj vse (z izjemo Branka Đurića - Đura) tudi zaslišalo. ZPP natančno določa tudi, kako se priče zaslišujejo. Stranka, ki predlaga, naj se določena oseba zasliši kot priča, mora poprej navesti, o čem naj priča (236. čl. ZPP). Sodišče je zato priče zaslišalo skladno s strani tožnice podano trditveno podlago. Po splošnih vprašanjih se od priče zahteva, naj pove vse, kar ve o dejstvih, o katerih priča. Nato se ji lahko postavljajo vprašanja, da se njene izpovedbe preizkusijo, dopolnijo ali razjasnijo. Ni dovoljeno postavljati vprašanj, v katerih je že vsebovano, kaj je treba odgovoriti (1. odst. 239. čl. ZPP). Iz navedenega torej jasno izhaja, da priča najprej sama poda izpovedbo, za kar poskrbi sodišče. Tako je bilo tudi v tem primeru, pri čemer pa je pooblaščenka tožnice razpolagala s seznamom številnih vprašanj, med njimi je šlo za vprašanja, o katerih so posamezne zaslišane priče pred tem že izpovedovale. Zato v tem primeru nikakor ni šlo za kršitev pravice do izjave, pač pa je glavna obravnava potekala tako, kot to določa zakon. Ko sodnik konča zaslišanje posamezne priče, ji vprašanja zastavljata neposredno pravdni stranki in predsednik senata prepove določeno vprašanje ali prepove priči odgovor na posamezno vprašanje, če je v vprašanju že vsebovano, kako je nanj treba odgovoriti, ali če se vprašanje ne nanaša na zadevo (289. čl. ZPP). Sodnik pa je tisti, ki vodi glavno obravnavo, izprašuje stranke, izvaja dokaze, daje besedo strankam ter njihovim zakonitim zastopnikom in pooblaščenecem in razglša odločbe. Osnovna dolžnost sodnika pa je skrbeti za to, da se sporni predmet vsestransko razišče in da pa se pri tem postopek ne zavlačuje (289. čl. ZPP). Kako je potekalo zaslišanje posameznih prič, je iz zapisnika natančno razvidno. V skladu z načelom vodstva glavne obravnave seveda sodišče pooblaščenki tožnice ni dopustilo postaviti vseh vprašanj, saj bi bilo to v nasprotju

z načelom ekonomičnosti postopka. Vprašanja pa so bila tudi taka, ki s samo obravnavano zadevo in njenim bistvom niso bila povezana, na nekatera pa so zaslišani tudi že odgovorili. Zato v tem primeru nikakor ni šlo za kršitev pravice do izjave tožeči stranki, pač pa za vodenje postopka skladno z določili ZPP.

43. Sodišče ni izvedlo dokaza, ki ga je predlagala toženka, naj se opravijo poizvedbe pri Zavodu AIPA o tem, koliko sredstev je bilo zbranih od leta 2010 dalje in koliko upravičencev je bilo nadomestilo izplačano, saj ta dokazani predlog k razjasnitvi dejanskega stanja v tej pravdni zadevi ne bi v ničemer pripomogel, saj gre za obdobje, ki časovno sega v čas po tistem, kot ga obravnavajo sporni članki. Ravno tako v tej pravdni zadevi ni odločilnega pomena in k razjasnitvi dejanskega stanja ne bi pripomogel notarski zapisnik skupščine Zavoda AIPA z dne 6. 11. 2017. Gre za listino, ki je nastala leto po objavi obravnavanih člankov. Prepozen v zvezi s tem pa je (kot tožnica navaja: če sodišče notarskega zapisnika skupščine Zavoda AIPA z dne 16. 11. 2017 ne bo dopustilo, pa tožnica predlaga zaslišanje priče gospoda Matjaža Žbornatja, ki bo sodišču pojasnil dogajanje na skupščini Aipa tega dne ter pomen trditev gospoda Štibernika o nakazilu 6 mio EUR na račun kolektivne organizacije AGICOA), saj niti zapisnik skupščine niti zaslišanje te priče, za odločitev v tej pravdni zadevi ni pomembno, saj predmet člankov ni bilo Združenje AIPA, pač pa tožnica in njena povezanost s švicarsko AGICOA. Gre za listine, ki so nastale bistveno po objavi člankov (kot že povedano leto dni kasneje), na vprašanje, ki ga je sodišče obravnavalo v tem postopku, torej za ugotavljanje, ali je šlo za okrnitev ugleda in dobrega imena tožnice s strani toženke objavljenimi članki, niso relevantni. Tožnica jih je predložila s pripravljeno vlogo z dne 7. 11. 2011, res po prvem naroku 20. 10. 2017, vendar pravočasno, saj je sam zapisnik nastal po datumu prve glavne obravnave. Ravno tako v tej povezavi nista pomembna članka: Mmed kazensko ovadenimi tudi Matjaž Zupan in Kriminalisti podali ovadbe zaradi spornega poslovanja SAZAS, ki sta bila objavljena (po trditvah toženke) 27. 2. 2017 na spletnem portalu Dnevnik. Matjaž Zupan je bil v zvezi s poslovanjem tožnice oz. v povezavi z obravnavanimi članki zaslišan. Prav tako pa se je tožnica pravočasno sklicevala na Memorandum in njegov dodatek, čeprav ju je, ker v resnici ti dve listini s strani toženke nista bili izpostavljeni kot sporni, predložila šele v vlogi, dostava listin sodišču dne 19. 11. 2018.

44. Sprememba tožbe

Sodišče je spremembo tožbe dovolilo, zlasti iz razloga, ker je takšna sprememba oz. dovolitev smotrna za dokončno ureditev pravnih razmerij med pravdnima strankama in tako narekujejo razlogi ekonomičnosti postopka (1. odst. 185. člena ZPP). Gre za trditve tožnice, da je toženka s protipravnimi ravnanji nadaljevala. Tako tožnica izpostavi in povzame članek toženke, objavljen v časopisu Dnevnik „SAZAS toži Dnevnik zaradi člankov o nakazovanju denarja v Švico“, kjer

novinar obravnava dogajanje na glavni obravnavi v zvezi s predmetom tega pravnega postopka. Novinar povzame potek navedenega postopka in izpovedi posameznih prič, zlasti Anje Hreščak in tudi, da se tožnica na vprašanja sprva ni odzivala in je novinarka prvi članek objavila brez njegovih pojasnil. Ravno tako iz članka izhajajo trditve tožnice, da pravna podlaga za nakazovanja denarja organizaciji AGICOA niso bile sporne in da so načeloma vsi upravičenci iz Slovenije denar od te švicarske organizacije prejele. Povzema tudi, da če se kdo ni pravočasno prijavil, in povzel tudi izpoved zaslišanega Matjaža Zupana in mnenje pooblaščenke toženke. Novinar zaključuje, da je Društvo novinarjev Slovenije že večkrat opozorilo, da so tožbe z visokimi tožbenimi zahtevki oblika pritiskov na novinarje, ki javnost obveščajo o nepravilnostih v delovanju javnih pravic, ki izhajajo iz kableske retransmisije oz. iz dovoljenja, ki ga je imela tožnica v določenem obdobju. Ravno tako je povzeta izpoved Matjaža Zupana, ki je povedal, da ga je znanka pred obravnavo povprašala o tem, kako, da se ne nahaja v Švici. Gre za članek, poročanje novinarja z aktualne obravnave, ki je bila na sodišču.

45. V spornih člankih je bila nedvomno obravnavana tema, ki je za javnost pomembna, saj tožnica ni neka neznana pravna oseba, pač pa je v slovenskem prostoru zelo znana kolektivna organizacija, ki zbira velika sredstva, od številnih zavezancev oz. uporabnikov in mora biti njeno delovanje v vsakem primeru javno in transparentno. Novinarka je imela utemeljene razloge verjeti v resničnost zapisanega in njeno ravnanje ni protipravno. To ne bi bilo tudi, če bi bilo pisanje sicer objektivno žaljivo ali neresnično. Res je nedopustna deskreditacija drugega v svojo korist ali v korist tretjega, vendar pa bi morala tožnica v tem postopku dokazati, da je toženka zavestno ali vsaj iz malomarnosti objavila tiste trditve o tožnici, za katere bi se izkazalo, da so neresnične. Iz celotnega konteksta obravnavane zadeve in zlasti obravnavanih člankov pa izhaja, da je bilo ravnanje novinarke korektno, toženka ni imela namena tožnice žaliti, pač pa opozoriti na morebitne nepravilnosti, zlasti v smislu kritike ravnanja tožnice, tudi v povezavi z že omenjeno „Belgijsko sodbo“. Takšno opozarjanje, zlasti v smislu kritike delovanja ravnanja tožnice, pa ne opravičuje niti denarne odškodnine, niti umika objav na spletnem portalu Dnevnik.si, pa tudi ne objave te sodbe na spletnem portalu toženke.

Sodišče je zato zahtevek tožnice zavrnilo v celoti.

46. Stroškovni izrek temelji na določilu 1. odst. 154. čl. Zakona o pravnem postopku. Stroški toženke so stroški nagrade za sestavo odgovora na pritožbo 500 točk, za sestavo odgovora na tožbo 1000 točk, prve pripravljalne vloge 1000 točk, druge pripravljalne vloge 750 točk, tretje, četrte, pete in šeste pripravljalne vloge po 500 točk, nagrade za narok 7. 7. 2017 250, točk, nagrade za prvi narok za glavno obravnavo 1000 točk, nagrade za nadaljnje dva naroka (19. 1. 2018 in 18. 5. 2018)

po 500 točk, urnine za narok 18. 5. 2018 500 točk, naroka 22. 6. 2018 500 točk, 1. 3. 2019 500 točk, urnine naroka 1. 3. 2019 100 točk in poročila stranki 50 točk. Administrativni stroški tožnice znašajo 2% do 1000 točk in 1 % nad 1000 točk, vsi odvetniški stroški toženke pa so povečani za 22 % DDV. Stroške mora v celoti toženki povrniti tožnica, ki v tej pravdni zadevi ni uspela.

PRAVNI POUK:

1.

1. Zoper sodbo je dopustno vložiti pritožbo v roku 30 dni od dneva prejema pisnega odpravka. Pritožba se vloži pisno v dveh izvodih pri tem sodišču, o njej pa bo odločalo Višje sodišče v Ljubljani. Pritožba mora obsegati navedbo sodbe, zoper katero se vlaga, izjavo, da se sodba izpodbija v celoti ali v določenem delu, pritožbene razloge in podpis pritožnika (355. čl. ZPP). Če je pritožba nerazumljiva ali ne vsebuje vsega, kar je treba, da bi se lahko obravnavala, jo sodišče zavrže, ne da bi pozivalo vložnika, naj jo popravi ali dopolni (336. čl. ZPP). Ob vložitvi pritožbe mora biti plačana sodna taksa. Če sodna taksa ni plačana niti v roku, ki ga določi sodišče v nalogu za njeno plačilo in tudi niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je pritožba umaknjena (3. odst. 105 a. čl. ZPP).
2. V primeru, da stranka vloži pritožbo po pooblaščenцу, mora biti ta odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit. Pritožbo, vloženo po pooblaščenцу, ki ni odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit, bo sodišče kot nedovoljeno zavrglo.

Okrožno sodišče v Ljubljani,
dne 10. maj 2019

Okrožna sodnica:

Jelka Podgoršek

Ta prepis je soglasen z izvornikom

Podpis pristojne
sodne osebe: